

ŽELEZAR

TEDNIK - GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA SŽ ŽELEZARNE JESENICE

JESENICE, DNE 10. NOVEMBRA 1977

ŠTEVILKA: 44. LETO: XXVI

Železar izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstdnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glavni in odgovorni urednik Joža Varl - Naslov: Uredništvo Železara, SŽ - Železarna Jesenice. Številki internih telefonov: urednik 483, administracija 484. Tisk: GP Gorenjski tisk, Kranj. Oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju štev.: 421/1-72

PRIZNANJE »ŽELEZARJU« OB 30-LETNICI TOVARNIŠKEGA TISKA

V Borovu, kjer se ponašajo z najstarejšim tovarniškim glasilom, je bila 2. in 3. novembra osrednja proslava ob 30-letnici tiska organizacij združenega dela v SFR Jugoslaviji. Svečanosti so se poleg republiških in pokrajinskih delegacij novinarjev glasil OZD udeležili številni predstavniki družbenopolitičnega življenja kraja in SR Hrvatske, med gosti pa sta bila tudi predsednik Zveze sindikatov Jugoslavije Mika Špiljak, ki je na svečanosti tudi spregovoril in njegov govor v nadaljevanju v celoti objavljamo, in predsednik Zveze novinarjev Jugoslavije Milutin Milenković. Ob tej priložnosti je glasilo našega delovnega kolektiva ŽELEZAR prejelo posebno priznanje kot najstarejše delavsko glasilo v SR Sloveniji. Enaka priznanja so prejela tudi najstarejša glasila ostalih republik in pokrajin.

Praznovanje v Borovu se je pričelo s posvetovanjem o problematiki in nalogah glasil organizacij združenega dela. Še isti dan pa so v avli doma kulture v Borovu odprli razstavo glasil OZD, na kateri je bilo zastopano rekordno število glasil - 940, izmed 1.500, kolikor jih izhaja v SFR Jugoslaviji. Naše glasilo je bilo poleg najstarejših glasil v posameznih republikah in pokrajinah kot najstarejše glasilo v SR Sloveniji na častnem mestu. Njegov predhodnik - NAŠ KOVINAR, svobodno glasilo delavstva Kranjske industrijske družbe, je začel izhajati že 23. januarja 1937. leta, to je, pred štiridesetimi leti.

Letos mineva trideset let, odkar se je v novi Jugoslaviji pojavila posebna vrsta delavskega tiska, čeprav nekateri posamezni primeri, kot na primer NAŠ KOVINAR, segajo že v predvojno obdobje, v čas naprednega delavskega gibanja, v čas krepitve

delavske enotnosti. S tem jubilejem se delavski tisk, ali kakor ga danes imenujemo glasila organizacij zdru-

ženega dela, vključuje v vsejugoslovansko proslavljanje Titovih jubilejev - 85-letnice rojstva in 40-letnice, odkar je stopil na čelo Komunistične partije Jugoslavije.

Z razvojem samoupravljanja se je pri nas začelo razvijati tudi specifično novinarstvo, oziroma specifična informativna dejavnost, ki smo jo najprej imenovali tovarniški tisk, potem glasila delovnih kolektivov in danes glasila organizacij združenega dela. Značilnost razvoja potrjuje

(Nadaljevanje na 10. strani)

POSLOVNI REZULTATI V SEPTEMBRU IN KUMULATIVNO ZA PRVIH DEVET MESECEV

Plan eksterne realizacije za mesec september 1977 je bil 35.145 ton v vrednosti 357.104.252 dinarjev, s povprečno ceno 10.161 din za tono. Dejansko smo v mesecu septembru prodali 34.890 ton proizvodov osnovne dejavnosti, v skupni vrednosti 347.473.350 dinarjev, s povprečno prodajno ceno 9959 din za tono. Lani smo v enakem obdobju prodali 29.309 ton v vrednosti 271,5 milijona dinarjev, s povprečno prodajno ceno 9262 din za tono.

Proizvodni rezultati v septembru so nižji od planiranih za 255 ton ali 0,7 %. Vrednostna realizacija zaostaja za planirano za 9.630.902

dinarjev ali za 2,7 %. Dejanska prodajna cena pa je za 202 din na tono ali za 2,0 % nižja od planirane.

(Nadaljevanje na 2. strani)

REKORDNA MESEČNA PROIZVODNJA V TOZD HLADNA VALJARNA BELA

Ob slabih vesteh in težavah, ki so spremljale TOZD Hladna valjar- na Bela v zadnjem času, nas je toliko bolj presenetila rekordna proizvodnja 5775 ton, ki so jo dosegli v mesecu oktobru. Govorice o slabem delu, o malomarnem odnosu do dela in podobnem so se pričele širiti v Železarni, kakor tudi v širšem slovenskem prostoru. Vendar pa zaradi negativnega primera posameznika ali nekaterih posameznikov ne moremo ocenjevati celotnega kolektiva kot slabega, kar dokazuje tudi doseženi rezultat.

Z našim delom in odnosom do dela ter z angažiranostjo v družbenopolitičnih organizacijah hočemo demantirati slabo mnenje o nas in z rezultati dela dokazati, da se intenzivno vključujemo v vse tokove, ki prinašajo boljše jutri.

V oktobru je TOZD Hladna valjar- na Bela dosegla rekordno proiz-

vodnjo 5775 ton. Pri tem so svoje rekorde dosegli tudi posamezne linije, od katerih je treba posebej omeniti linijo za razogličenje in rekristalizacijo, ki je proizvedla 2350 ton (v septembru 1219 ton). Ta proizvodnja, s katero se počasi le približujemo visokim planskim obveznostim, je po eni strani res rezultat večjega izpolnjevanja obveznosti predhodnih TOZD (preskrbljenost z vložkom, ki nam je povzročala težave vse obdobje, se je bistveno izboljšala), v glavnem pa je rezultat naših velikih naporov, da bi izpolnili

(Nadaljevanje na 6. strani)

NOV NAČIN TRANSPORTIRANJA S KONTEJNERJI

Organizacija notranjega in zunanega transporta je eden od najvažnejših faktorjev v celotnem procesu krožnega blaga. Največkrat predstavlja ozko grlo prav transport, ki pri neurejenih razmerah angažira velika sredstva, čas in delovno silo. Zaradi vsega tega je moderna tehnologija transporta pristopila k tako imenovanemu transportu, ki ima za cilj:

- v čim krajšem času opraviti čimveč dela,
- da se blago pri manipulaciji čimmanj poškoduje,

- da se poveča produktivnost dela in se zmanjšujejo stroški manipulacije,

(Nadaljevanje na 11. strani)

OSNUTEK RESOLUCIJE IZVAJANJA DRUŽBENEGA PLANA SRS IN SFRJ V LETU 1978

Letos smo pravočasno prejeli osnutke obeh naslovnih resolucij, kar nam omogoča, da se vključimo v razpravo in da tudi v svojih planih upoštevamo analize, ki spremljajo te dokumente. Republiška skupščina je obravnavo obeh osnutkov uvrstila v dnevni red predavanja, ki bo 23. novembra. V ta namen je izšel Poročevalec štev. 24, ki v celoti objavlja resolucijo SR Slovenije, globalno oceno razvoja SR Slovenije v letu 1977 in možnosti razvoja v letu 1978 ter dokumenta- cijsko gradivo h globalni oceni.

Delegati v skupinah za delegiranje delegatov v republiško skupščino pa so z vabilom prejeli poleg ostalega materiala tudi osnutek resolucije o politiki uresničevanja družbenega plana SFR Jugoslavije za obdobje 1976-80 v letu 1978. Torej se

razprava o planskih dokumentih pričinja pravočasno, potrebno je le, da se vanjo vključimo.

Planski dokument za leto dni je izsek iz preteklega plana, zato tudi

(Nadaljevanje na 3. strani)

Predsednik Tito je ob 30-letnici tovarniškega tiska poslal vsem glasilom OZD najlepšo čestitko

U OKVIRU OPŠTEJUGOSLOVENSKEG JUBILEJA: 40-GODIŠNJICE DOLASKA DRUGA TITA NA ČELO KPJ I 85-GODIŠNJICE NJEGOVOG ROĐENJA

a povodom obeležavanja

TRIDESETOGODIŠNJICE (1947-1977)

POKRETANJA I RAZVOJA SREDSTAVA INFORMISANJA U ORGANIZACIJAMA UDRUŽENOG RADA

VEĆE SAVEZA SINDIKATA JUGOSLAVIJE I SAVEZ NOVINARA JUGOSLAVIJE

DODELUJU

POVELJU

LISTU "ŽELEZAR"-Železarne Jesenice

KAO PRVOM FABRIČKOM GLASILU KOJE JE IZIŠLO u SR Sloveniji

U Beogradu, novembra 1977.

Predsednik Veća Saveza sindikata Jugoslavije

MIKA ŠPILJAK

Predsednik Saveza novinara Jugoslavije

MILUTIN MILENKOVIĆ

PLAVŽ II ŽE OBRATUJE

V ponedeljek, 31. oktobra, ob 14.45 so delavci temeljne organizacije združenega dela Plavž na popoldanski dnini prižgali plavž štev. II, ki je bil v remontu od 11. septembra. To je bil največji remont na plavžu v njegovem štiridesetletnem delovanju. Tako velik remont je bil potreben, ker so bili nekateri deli in naprave tako dotrajane, da je bilo delovno okolje že nevarno in smo morali porušiti večji del naprav.

(Nadaljevanje na 2. strani)

V TOZD ELEKTRODE SO V OKTOBRU DOSEGLI NAJVEČJO MESEČNO PROIZVODNJO

Sodelavke in sodelavci v temeljni organizaciji združenega dela ELEKTRODE so v oktobru dosegli doslej največjo mesečno proizvodnjo varilnih in dodajnih materialov, in sicer 1.724 ton. S tem so dosegli tudi najvišjo delovno storilnost, in sicer 46,53 kg na delovno uro.

S tem so za 26 ton presegli dosedanje največje mesečno proizvodnjo, doseženo septembra 1975, ob storilnosti 44,53 kg na delovno uro.

Ob dejstvu, da so v oktobru delali delno le eno pristo soboto, je to lep delovni rezultat sodelavcev in sodelavk TOZD Elektrode, k čemur so svoj delež dodali predhodne TOZD z redno in kvalitetno dostavo vložka ter vzdrževalci.

Vsekakor je to lep prispevek TOZD Elektrode k prizadevanjem celotne Železarne, da bi se ob sklepu leta kar najbolj približali planskim obveznostim in postavljenim poslovnim rezultatom. Obenem pa naj bo to spodbuda tudi ostalim temeljnim organizacijam združenega dela v sklepnem jurišu za uresničitev plana.

POSLOVNI REZULTATI V SEPTEMBRU IN KUMULATIVNO ZA DEVET MESECEV

(Nadaljevanje s 1. strani)

Družbeni plan eksterne realizacije je za obdobje devetih mesecev znašal 308 tisoč 970 ton v vrednosti 3.086.917.041 dinarjev, s povprečno ceno 9.991 din za tono. Dejansko smo v tem obdobju prodali 291.789 ton proizvodov osnovne dejavnosti v vrednosti 2.806.439.202 dinarjev, s povprečno prodajno ceno 9.618 din za tono. V prvih devetih mesecih preteklega leta smo prodali 267 tisoč 909 ton v vrednosti 2.357 milij. dinarjev, s povprečno ceno 8.798 din za tono.

Dosežena blagovna proizvodnja zaostaja za planirano za 17.181 ton ali za 5,6 %. Tudi vrednostna realizacija ne dosega planirane in je za 280.477.839 dinarjev ali za 9,4 % izpod plana. Povprečna prodajna cena je za 373 din na tono ali za 3,7 % nižja od planirane.

Povprečna mesečna eksterna realizacija v letu 1977 znaša 311.826.578 dinarjev, metem ko je bila v istem obdobju lanskega leta 261.888.657 dinarjev, kar pomeni za 49.937.921 večji povprečni iztržek kot lani.

CELOTNI PRIHODEK IN NJEGOVA RAZPOREDITEV V 000 DIN:

Zap. št.	Opis	I.-IX. 1976	Plan I.-IX. 77	I.-IX. 1977	Indeksi 5:3	5:4
1	2	3	4	5	6	7
1.	Celotni prihodek	5.656.753	8.037.563	6.680.520	118,1	83,1
1.1	prihodki od prodaje na trgu	2.222.659	3.148.480	2.721.625	122,4	86,4
1.2	prihodki v okviru OZD	3.324.814	4.822.236	3.860.199	116,1	80,0
1.3	prihodki od prod. mat. - 77	17.985	14.977	19.850	110,4	132,5
1.4	drugi prihodki - 78	91.295	51.870	78.846	86,4	152,0
2.	Spremem. v zal. proizv. (+)	163.808		105.729	64,5	
2.1	Začetno stanje	240.420		379.738	157,9	
2.2	končno stanje	404.228		485.467	120,1	
3.	Obseg poslovanja (1+2)	5.820.561	8.037.563	6.786.249	116,6	84,4
4.	Prenesene vrednosti	5.445.201	7.226.543	6.043.819	111,0	83,6
4.1	Vkalk. mat. stroški	5.143.799	6.863.563	5.700.740	110,8	83,1
4.2	amort. po min. stop.	245.346	325.930	297.308	121,2	91,2
4.3	drugi poslovni stroški - 72, 73	56.056	37.050	45.771	81,7	123,5
5.	Dohodek (3-4)	375.360	811.020	742.430	197,8	91,5

Celotni prihodek je za obdobje devetih mesecev nižji od planiranega in višji kot v prvih devetih mesecih preteklega leta. Plačana realizacija se je zelo približala fakturirani, tako da ni vplivala na poslovni rezultat. Izvoz je bil nižji od planiranega in je bil prihodek zaradi forsirane dobave domačim kupcem večji. Zaostajanje za planskimi obveznostmi, tako na področju skupne in blagovne proizvodnje kot tudi na področju prodaje, pa je vplivalo na nižji doseženi celotni prihodek, kot smo ga planirali.

Celotni prihodek, ki sestoji iz prodaje na trgu, prihodkov v okviru OZD in drugih prihodkov, je višji od lanskega celotnega prihodka.

predvsem zaradi višjih prihodkov od prodaje na trgu. Prihodki od prodaje na trgu so višji za 22,4 % in to zaradi večje količine prodanih proizvodov kot tudi višje prodajne cene.

S celotnim prihodkom prvega tromesečja, ki znaša 6.680,5 milij. din, smo pokrili materialne stroške, amortizacijo po predpisanih stopnjah in druge poslovne stroške. Kljub temu, da materialni stroški ne presegajo planiranih za to obdobje, pa so glede na izvršeno blagovno proizvodnjo v odnosu na planirano previsoki. Visoki so stroški nabavljenega materiala kot tudi stroški vložnega materiala med temeljnimi organizacijami.

DOHODEK IN NJEGOVA DELITEV V 000 DIN:

1	2	3	4	5	6	7
5.	Dohodek (3-4)	375.360	811.020	742.430	197,8	91,5
6.	Obveznosti iz dohodka	118.098	385.889	315.842	267,4	81,8
6.1	prispevki	42.804	76.757	38.037	88,9	49,6
6.2	davki	367	7.362	4.901	1.335,4	66,6
6.3	za delovno skupnost	-	151.922	117.426		77,3
6.4	amort. nad predp. stopnjo					
6.5	obresti in doh. za dr. OZD	40.869	110.235	113.714	278,2	103,2
6.6	druge pogodb. obvez.	34.058	39.613	41.764	122,6	105,4
6.7	ostalo					
7.	čisti dohodek (5-6)	257.262	425.131	426.588	165,8	100,3
7.1	za osebne dohodke	349.244	415.849	379.657	108,7	91,3
7.2	za poslovni sklad		37.080	52.607		141,9
7.3	za rezervni sklad		10.795	17.566		162,7
7.4	za skupno porabo	19.943	40.360	60.100	301,4	148,9
7.5	za ostale namene					
7.6	izguba	-111.925	-78.953	-83.342		105,6
7.7	čas. nerazp. dohodek (+)					

Dohodek, ki nam ostane po pokritju vseh omenjenih stroškov, znaša 742,4 milij. dinarjev. Dohodek odstopa od planiranega manj kot v polletju in je dosti višji od lanskega. Z dohodkom smo pokrili vse prispevke, davke, obresti in druge pogodbene obveznosti. Amortizacije, ki bi bila višja od predpisane, nismo obračunali.

Čisti dohodek, ki znaša 426,5 milij. dinarjev, delimo na osebne dohodke, skupno porabo (stanovanjski prispevek in topli obrok), rezervni sklad in poslovni sklad. Vse temeljne organizacije, razen TOZD Hladna valjarna Bela, so ustvarile dovolj čistega dohodka za pokritje vseh obveznosti in formiranje skladov. Hladna aljarna Bela izkazuje izgubo v višini 83 milijonov dinarjev, ki je manjša kot je bila v prvem polletju, ker je v tem obdobju ustvarila višjo proizvodnjo, del stroškov pa je bilo poračunanih z zagonskimi stroški.

Prikazano izgubo hladne valjarne Bela lahko deloma krijemo iz sredstev, ki so jih temeljne organizacije razporedile na prosta sredstva poslovnega sklada, rezervnega sklada TOZD in sklada skupne porabe.

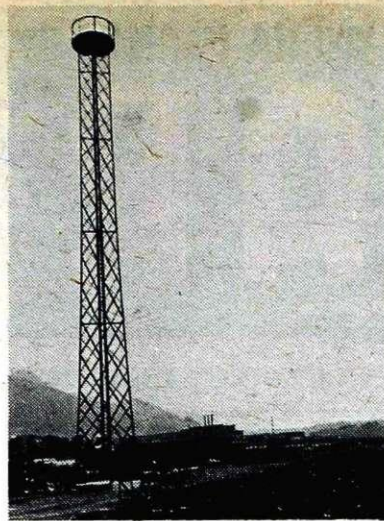
Nada Pešjak

TEŽJA OKVARA ELEKTRIČNE PEČI LECTROMELT

V četrtek, 3. novembra, je ob 21,50 prišlo do večje okvare na električni peči Lectromelt v TOZD Jeklar. Iz neznanega vzroka je prišlo do preboja električnega toka na visokonapetostnem stikalu 35 kV na fazi B. Pri tem je bilo uničeno stikalo in 18 ton transformatorskega olja.

V orodjarni so že izdelali novo stikalo, transformatorsko olje so zamenjali, ob srede, 9. novembra, na četrtek 10. novembra bo električna peč predvidoma začela normalno obratovati.

Ta okvara je povzročila precejšen izpad elektro jekla ravno v času, ko se v vseh temeljnih organizacijah združenega dela bje bitka za kar najbolj uspešen zaključek gospodarskega leta.

Svetlobni stolp - izdelek TOZD Kovinosservis

PLAVŽ II ŽE OBRATUJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

Vzporedno z remontom so tekla še druga dela kot: prestavitve tirov, obnovitev povezave energetskega medija, ureditev odtoka vode, nov delovni podest in še več drugih del. Med samim remontom plavža pa so bile v remontu še druge naprave in to: aglomeracija, Lurgi čistilec in ogrevalec zraka štev. 3. Iz navedenega se vidi, da je bilo na območju plavža preteklih šest tednov zares živahno.

Pri remontu plavža so poleg naših vzdrževalcev iz TOZD Remontne delavnice, TOZD Transport in TOZD Strojne delavnice sodelovali še zunanji izvajalci: Metalna Maribor, Hidromontaža Maribor, Vatrostalna Zenica, SGP Gradis Jesenice in Pleskar Ptuj.

Za sam remont je bilo planirano, da bo končan v štiridesetih dneh, vendar je bil rok prekoračen za deset dni. Kljub temu, da je bil remont časovno presežen, ne moremo reči, da smo delali slabo. Nimam namena opravičevati izvajalcev in vodstva remonta, vendar bi omenil nekaj problemov, na katere smo naleteli med remontom in so vsaj v veliki meri vzrok za podaljšanje.

Na prvo neprijetno presenečenje smo naleteli pri demontaži dna peči, ki ni bilo tako, kot je projektant predvideval. Tudi pri nosilnem obroču jaska smo imeli težave in smo morali variti dodatni obroč. Pri postavljanju konstrukcije prašne vreče je prišlo do zastoj, ker ni bilo geometrija, ki je bil ta čas na vojaških vajah. Tudi samo prašno vrečo smo morali sestavljati na gradbišču, ker zaradi dimenzij ni bil možen prevoz iz Krmelja. To je še bolj oviralo montažo, ob dejstvu, da je bilo gradbišče zelo utesnjeno.

Pri izkopu temeljev za tire in cevovode nikoli nismo vedeli, na kaj bomo naleteli, in je bilo veliko nepredvidenih gradbenih del. Tudi razne dodatne zahteve in delno neusklajeni načrti so povzročali zelo velike težave in tudi nepredvidena dela. Ko bo opravljena podrobna analiza poteka remonta, bomo lahko videli, koliko več del, kot smo jih planirali, smo naredili. Vendar že zdaj lahko zanesljivo rečemo, da jih je bila vsaj četrtina več, kot smo jih planirali. Problem z rezervnimi deli je splošno znan. Tudi problemi z demontiranim starim železom in njegovim transportom, ki ga je bilo skoraj 300 ton, niso bili zajeti v planu.

Poleg tega bo treba v prihodnje pri planiranju remontov, ki trajajo dalj časa, misliti tudi o tem, da delavec potrebuje počitek in da je vsakodnevno dvanajsturno delo, tudi na proste sobote in nedelje, preutrudljivo in ni več interesantno in zato imajo tako domači kakor tuji izvajalci precej težav, ko je treba prepričevati ljudi za nadurno delo, ki poleg vsega ni več ustrezno motivirano.

Plan remonta je bil narejen za delo v izmeni 12-12 ur in ni bil izpolnjen, ker so dela na višini potekala samo podnevi.

Imeli pa smo dobrega zaveznika v lepem vremenu in smo imeli ves čas remonta le dva deževna dneva. Poudariti pa je tudi treba, da v času trajanja remonta nismo imeli nobene nesreče pri delu, ne med delavci zunanjih izvajalcev, in to kljub temu, da je delalo na večjih etažah istočasno večje število ljudi ob istočasnem obratovanju plavža I in zelo utesnjem gradbišču.

Cepprav vsa dela okoli plavža še niso končana, ker je potrebno urediti še marsikatero stvar, lahko rečemo, da je bil remont uspešen. S tem remontom so izboljšane delovne razmere delavcev TOZD Plavž, kileto praznujejo 40-letnico obratovanja plavža, v prihodnjem letu pa bo prišla iz plavža tudi kakšna tona surovega železa več in bodo sodelavci TOZD Plavž lahko izpolnili planske obveze.

Janez Vohar

PROBLEMATIKA PRODAJE KOVINSKIH PODBOJEV

V zadnjih mesecih se na samoupravnih organih in na nekaterih drugih sestankih in posvetovanjih vse bolj pogosto obravnava problem pomanjkanja naročil za kovinske podboje. Menim, da je prav, da o tem delavce železarne seznanimo bolj vsestransko, pri čemer je potrebno že v uvodu poudariti, da je pri tem potrebno upoštevati številne dejavnike, ki vplivajo na takšno situacijo. Kratka in neobrazložena informacija v železarni, da TOZD Vratni podboji ni izpolnila družbenega plana zaradi pomanjkanja naročil, nam ne pove dovolj. Zato navajam nekaj podatkov in objektivnih razlogov, ki so vplivali, oziroma vplivajo na obseg naročil vratnih podbojev.

Z večjo aktivnostjo, oziroma obveščanjem projektivnih organizacij in birojev za projektiranje v večjih gradbenih podjetjih o naši proizvodnji vratnih podbojev se je prodaja vratnih podbojev v lanskem in letošnjem letu bistveno povečala (v letu 1975 okrog 15.000 kosov, v letu 1976 27.000 in v letu 1977 predvidevamo okrog 50.000 kosov).

Letno povečanje naročil za okrog 80 % lahko smatramo za uspeh. Nekateri momenti v letošnjem letu nas opozarjajo na to, da so vratni podboji izdelki, katerih plasma je odvisen od nekaterih faktorjev, ki so lahko redno prisotni na tržišču.

Tako je, na primer, letošnje pomanjkanje cementa vplivalo na prodajo tunelskih podbojev (delno tudi mokromontažnih), ker so specializirana podjetja za tunelsko-betonsko gradnjo zaradi pomanjkanja cementa imela zastoj v gradnji in s tem istočasno manjše potrebe po podbojih.

Glede na zakonske predpise o investicijah so lahko potrebe po vratnih podbojih večje ali manjše, odvisno od sredstev, namenjenih za gradnjo stanovanj in ostalih objektov.

Razporeženje projektantov (in investitorjev) je lahko v posameznih obdobjih različno, glede odločitve o vgrajevanju kovinskih ali lesenih vratnih podbojev, pri tem pa so pri-

sotni tudi ozki lokalistični interesi (primer: GP Gorenje Radovljica - LIP Bled). Navedeni primer ni boleč glede na količine, vendar ga navajam zato, ker se lahko pojavi povsod in smo pri tem praktično nemočni.

Poleg navedenih dejstev pa je prisoten tudi problem kvalitete naših podbojev (pojavi rjavenja), ki lahko vpliva na razpoložljivost in zupanje kupcev v naš izdelek.

Pri zadnjih reklamacijah so kupci že izjavljali, da bodo podboje kupovali, oziroma vgrajevali samo v primeru, da jim posredujejo pisno jamstvo, da podboji ne bodo korodirali (zarjaveli), kajti težave, ki v zvezi s tem nastopijo na zgrajenih objektih, so v večini primerov za izvajalce velik problem in dodatni strošek.

Da bomo imeli polno zasedene proizvodne kapacitete, pa bo potrebno več razumevanja in hitrega pristopa k osvajanju novih profilov za vratne podboje. Trenutno je večje povpraševanje po simetričnih tunelskih vratnih podbojih za debelino zidu 50 mm, vendar se prepočasi odločamo za konkretne odgovore kupcem, v kakšnem času lahko izdelamo prve količine. Verjetno bo na podlagi tržnih zahtev potrebno več konkretne sodelovanja na relaciji OPTIO - TOZD Profilarna - TOZD Vratni podboji.

S. Z.

KAZNOVANJE NEOPRAVIČENEGA IZOSTANKA Z DELA

Ni še dolgo tega, ko je v našem kolektivu začela z delom novo izvoljena disciplinska komisija. Ker ta organ obravnava vse primere za celotno železarno, je vsekakor razumljivo, da je delo zelo obsežno in zahtevno. V pristojnosti te komisije je tudi obravnavanje in kaznovanje neopravičenega izostajanja z dela, o čemer bi rad spregovoril v današnjem sestavku.

Znano nam je, da ima neopravičeno izostajanje v naši železarni že kar lepo tradicijo. Da pa je dobilo tako razsežnost, je verjetno vzrok v tem, da so bile izrečene kazni zelo mile, ali pa jih sploh ni bilo. Po reorganizaciji in novi izvoljeni disciplinski komisiji smo upali, da bo tudi tu prišlo do korenitih sprememb. Izdanih je bilo tudi nekaj obvestil, oziroma okrožnic, sledila je tudi vrsta sestankov, katerih namen je bil povečati delovno disciplino. To pa je zaenkrat tudi vse, kar smo do danes storili.

Oglejmo si torej, kako ukrepamo sedaj v takih primerih. Delavec je neopravičeno izostal z dela. Delovodja mu je seveda vpisal v dninsko knjigo neopravičen izostanek. Delavec prejme obvestilo, kdaj se mora za ta prekršek zagovarjati pred disciplinsko komisijo, kjer bo ob koncu izrečena tudi kazen. Prisoten pa mora biti tudi delovodja, ki je delavcu vpisal neopravičen izostanek. Kolikor delovodja ne bi bil prisoten, se smatra to kot lažja oblika kršenja delovnih dolžnosti. Pri tem seveda nastane nemalo problemov in težav. Zakaj? Nekaj primerov iz prakse nam bo dalo na to kaj jasen odgovor.

Delovodja je pred časom vpisal delavcu v dninsko knjigo neopravičen izostanek. Ker pa je komisija obravnavala primer takrat, ko je bil delovodja na nočni izmeni, je moral zjutraj ostati na Jesenicah. Naj povem, da se na delo vozi z avtobusom. Ni vedel, kam bi šel po končani dnini, saj je bila obravnava tega primera šele ob 9. uri. Po končani obravnavi na disciplinski komisiji se je okrog 12. ure končno odpeljal domov. Ker pa mesečna vozovnica velja le za delavski avtobus, je moral prevoz plačati posebej. Poleg tega pa je zaradi tega zabil osem ur svojega prostega časa.

Oglejmo si še drugi primer. Kljub temu, da je delal na popoldanski dnini, je moral delovodja z doma že zjutraj. Tudi on ne stanuje na Jesenicah. Po končani obravnavi primera je obiskal nekaj trgovin, pa tudi nekaj malega je hotel prigrizniti, saj vendar ni mogel ostati brez kosila. Kdo mu bo povrnil stroške?

Nič! Še in še bi lahko našteval, vendar upam, da sta ta dva primera zadosten dokaz, kdo je pravzaprav kaznovan. Takšen način je do delovodij skrajno krivičen. Dogaja se tudi, da člani komisije sprašujejo delovodja, če je kaznovani delavec sicer vreden in marljiv. Naj povem, da so kršilci v veliki večini primerov

vedno isti delavci. Ko bi si ogledali dninske liste za vse mesece v letu, bi to lahko kaj hitro ugotovili. Pogovarjal sem se o tem z nekaterimi delovodji. Želel sem dobiti odgovor, kaj bodo storili v bodoče. Takole pravijo: »Najprej mu bom pisal redni plačan dopust. Ko tega ne bo več, ga bom skušal pregovoriti, da bi zamujeno nadoknadil z nadurnim delom. V skrajnem primeru pa mu bom vpisal neplačan dopust. Neopravičenega izostanka pa nič več, saj sem s tem tudi sam kaznovan.«

Kaj smo torej dosegli? S takšnim načinom nehoti dajemo potuho nedisciplini. Kaj, če bo delovodja imel v enem mesecu pet ali več takšnih kršilcev, kar v posameznih obratih ni nobena redkost. Medtem ko bo kršilec na disciplinski komisiji vedno drug delavec, pa bo moral biti isti delovodja vedno prisoten. V prostem času pa imamo vsi, tako tudi delovodja, svoj življenjski urnik. Prenekateri možje danes kuhajo kosilo, ker je pač žena v službi, pazijo na otroke, jim pomagajo pri učenju in podobno. Zato je nepravilno, da jim na tak način odvzamemo njihov prosti čas. Mogoče obstaja bojazen, da bi bil delovodja do posameznih delavcev pristranski in je zato potrebna njegova prisotnost. Prepričan sem, da je takšna bojazen odveč, vsaj kolikor sam poznam delovodje. Vsak delovodja skuša ugoditi željam in zahtevam delavca, če je to le mogoče. Zavedati pa se moramo, da je prav delovodja tisti, ki natančno ve, kolikšna je odsotnost v obratu, zato ni čudno, da vedno le ni mogoče ustreči željam.

Slišal sem delavca, kateremu delovodja ni mogel dati dopusta, kako je povzdignil glas: »Dopust vzamem, kadar jaz hočem!« To ni res! Moramo si biti na jasnem, da le del dopusta delavec lahko koristi po svoji želji, sicer pa je dopust planiran. Pred nedavnim sem v železarni prebral tudi zapis o razširjeni seji osnovne organizacije sindikata železarne. Jasno je bilo povedano, da sindikat v bodoče ne bo zagovarjal nediscipliniranih delavcev, kar je popolnoma pravilno. Prav bi bilo, da bi tudi obratovodstva zavzela enako stališče. Samo enotni in nepopustljivi ukrepi proti kršilec, ki neopravičeno izostajajo iz dela, lahko dajo rezultate, kakršnih si želimo. Vsi tisti sodelavci s svojimi izostanki dajejo vtis, da smo člani kolektiva skrajno neresni, nedisciplinirani in nedelavni. Tega pa si prav jeseški železarji nismo zaslužili.

Janko Fon

OSNUTEK RESOLUCIJE IZVAJANJA DRUŽBENEGA PLANA ...

(Nadaljevanje s 1. strani)

določa in predvideva strategijo izpolnjevanja plana na podlagi predvidenih pogojev in trendov dosedanjega in bodočega izpolnjevanja podanih nalog s srednjeročnim planom za leto 1978. To leto pa je tudi sredina petletnega obdobja, oziroma tretje leto izpolnjevanja srednjeročnega plana 1976-1980. Naloge izhajajo iz ciljev, dogovorjenih z družbenim planom za obdobje 1976-1980, in analiz izvajanja družbenega plana v letih 1976 in 1977. Z novimi sistemskimi rešitvami, so podani pogoji, da postane odločanje o pridobivanju in razporejanju dohodka vse bolj oblika neposredne aktivnosti delavcev v združenem delu. Zato mora biti politika v letu 1978 naravnana tako, da bo spodbujala delavce, da svoje napore usmerijo v racionalnejšo gospodarjenje, v štednjo in čim bolj učinkovito uporabo materialnih in finančnih sredstev za delo in razvoj.

Materialni dvigi možnosti družbeno ekonomskega razvoja so v SR Sloveniji v veliki meri pogojeni z letošnjimi gospodarskimi gibanji in predvidevanji razvoja v letu 1978 v celotni Jugoslaviji in gibanji, ki bodo v razvitih evropskih deželah.

Zvezna analiza ugotavlja, da se bo družbeni proizvod v letu 1978 povečal za 6 do 7 %, obseg industrijske proizvodnje v celotni Jugoslaviji za 7 do 8 %, zaposlenost za 3,5 % in produktivnost za 3 do 4 %. Pomemben generator naj bi bile investicije, zato osnutek zvezne resolucije predvideva 8 % rast gospodarskih investicij, rast cen in življenjskih stroškov pa naj bi bila nižja kot v letu 1977. Zagotoviti je treba nadaljnjo stabilizacijo gospodarstva, izboljšati reproduktivno sposobnost gospodarstva ter zagotoviti hitrejši razvoj manj razvitih republik in avtonomne pokrajine Kosovo. To je predvideno tudi s tem, da se zagotovi počasnejša rast skupine in osebne porabe od rasti družbenega proizvoda. V politiki cen se računa na uvedbo novega sistema cen, za kar se zakon šele pripravlja. Po sprejetju zakona bo potrebno zgraditi še sistem, ki ga zakon načrtuje. To sta določitev meril, podpis sporazumov in dogovorov. To pa bo še zadrževalo desedanjio politiko in kontrolo cen. Predvideva se, da bodo cene v letu 1978 rasle nekoliko počasneje kot v letu 1977. Tudi skupna devizna politika v letu 1978 temelji na novih sistemskih rešitvah. S tem se ustvarjajo pogoji za povečanje zunanjetrgovinske menjave in drugih oblik ekonomskega sodelovanja. Izvoz je eden od bistvenih faktorjev dinamične rasti, medtem ko se bo uvoz gibal restriktivno.

Predvidevanja v osnutku zvezne resolucije so dokaj optimistična, vprašanje je, ali upoštevajo v zadostni meri realne pogoje in možnosti, ki jih je pričakovati v prihodnjem letu, tudi ob obravnavi predvidenih gibanj pri izvozu in uvozu. Politika delitve je podrejena osnovnemu cilju in povečanju reproduktivne sposobnosti organizacij združenega dela s področja materialne proizvodnje, ki v zadnjih letih

stalno upada. Pri tem se kot osnovni pogoj za spremembo teh trendov postavlja nujnost zmanjšanja deleža skupne in splošne porabe v razporejanju dohodka. Ta napoved pa se pri sedanjih predvidevanjih še ni uresničila. Predviden generator visoke rasti je investicijska poraba: Ob padanju akumulativne sposobnosti gospodarstva je v povprečju največ od 5 do 10 % lastnih sredstev v strukturi za investicije.

Na gibanja v prihodnjem letu bo gotovo najbolj vplivala dinamika v ekonomskih odnosih s tujino. V osnutku resolucije je predvideno povečanje izvoza za 6 %. To je od letošnje kar precej nizka osnova. Pri uvozu se predvideva stagnacija, oziroma da ostane na nivoju leta 1977.

V razvitih evropskih državah je bila v prvem delu leta 1977 ugodna gospodarska rast, do konca leta pa napovedujejo umirjeno rast, ki se napoveduje tudi v prvi polovici naslednjega leta. Strokovnjaki OECD napovedujejo 4 % rast, v najbolj razvitih deželah pa izpod 3 % (ZRN 3,75, Francija 3 %, Velika Britanija 2,25, oz. 1,5 %, Italija 0,25, oz. 0,75).

Ob upoštevanju doseženih rezultatov v letu 1976 in 1977 navedenih ocen razvoja za celotno Jugoslavijo in mednarodni gospodarski položaj predvideva osnutek resolucije SR Slovenije za uresničevanje srednjeročnega plana v letu 1978. naslednje:

Porast družbenega proizvoda predvideva 6 %, oziroma industrijske proizvodnje 7 %, kar je nižje kot v celotni Jugoslaviji, zaradi upoštevanja specifične strukture slovenskega gospodarstva z veliko proizvodnjo predmetov za široko potrošnjo ter velike navezanosti proizvodnje za uvoz reprodukcijskega materiala in surovin, ob upoštevanju težjih pogojev povečanja izvoza.

Dinamika proizvodnje v letu 1977 ob enakih predpostavkah zagotavlja, da bo v letu 1978 le za okoli 2 % povečan družbeni proizvod v odnosu na leto 1977. Ker pa so nizke zaloge gotovega blaga in razmeroma dobra oskrba s surovinami in reprodukcijskim materialom, kot navaja resolucijska dokumentacija, je možnost za večjo nadaljnjo rast, kar pa je zelo zahtevna naloga. Poleg tega dajejo to možnost tudi nove zmogljivosti, ki bodo začele obratovati konec letošnjega leta ali v letu 1978.

S proizvodnjo bodo pričele: cementarna Anhovo, opekarna Vrhnika, nove in povečane zmogljivosti v kemiji, predvideva se normalno obratovanje hladne valjarne v železnarji Jesenice in tovarne celuloze v Krškem. Obratovati bosta pričeli termoelektrarna Šoštanj IV in hidroelektrarna Spodnja Drava II. Proizvodnja teh kapacitet bo prispevala k zmanjšanju uvoza in k hitrejši rasti proizvodnje v letu 1978.

Rast kmetijske proizvodnje se predvideva za 3,5 odstotka, rast zaposlenosti do največ 3 %. Na izpraznjenih in novih zaposlitvah se bo zaposlilo 40 tisoč delavcev. Novih zaposlitev bo okoli 22.000. Produktivnost dela bo narasla za 3 %. Zaposlenost bo lahko intenzivnejša le v manj razvitih območjih in manj razvitih območjih. Osebnih dohodkov naj bi se povečali za 2 %, s tem da se ob izvajanju zakona o združenem delu zagotovi hitrejša rast osebnih dohodkov, ki so rezultat boljše produktivnosti in boljše uporabe družbenega minulega dela.

Predvideva se 7 % rast investicij v osnovna sredstva, tako da bodo udeležbe v družbenem proizvodu 20 %. Izvoz naj se poveča za okoli 8 % in tako povečanje uvoza blaga bo zagotovilo okoli 62 % pokritje uvoza z izvozom blaga. Takšna gibanja v proizvodnji in na tržišču omogoča rast cen in življenjskih stroškov nekoliko pod rastjo cen, doseženo v letu 1977.

Ob tem pa je treba povedati, da ocena rasti cen izhaja iz predpostavke, da se v letu 1978 uveljavijo kvalitetni dejavniki razvoja in da gibanje cen na svetovnem tržišču ne bo odstopalo od dosedanjega in če se kompozicije za osnovna živila tudi ne spremenijo, sicer bo rast življenjskih stroškov večja kot letos.

V resoluciji so poudarjeni ekonomski odnosi s tujino, ki naj bodo ob uveljavljanju novih odnosov in sistemskih rešitev v letu 1978 usmerjeni v pospeševanje izvoza blaga in storitev v selektivno omejevanje uvoza ter izboljšanje regionalne usmerjenosti blagovne menjave s tujino. Zato se bo pri uvozu opreme poleg prioritete, ki so dogovorjene, dajalo prednost tisti predelovalni industriji, ki bo z rekonstrukcijo in modernizacijo prispevala k trajnemu večanju izvoza. Tudi nadalje se oprostilo plačilo davka na dohodke, ki je bil ustvarjen v izvozu, in se izvajajo druge stimulacije za krepitve izvoza.

V okviru skladnejšega razvoja in izpolnjevanja družbenega dogovora o pospeševanju skladnejšega regionalnega razvoja SR Slovenije se bo aktivnost v letu 1978 še povečala.

Glede izvajanja in izpolnjevanja sistema samoupravnega družbenega planiranja osnutek resolucije navaja, da je treba zaostri odgovornost poslovnih, strokovnih in političnih organov in organizacij za uveljavljanje novega sistema sistema družbenega planiranja.

V osnutku resolucije so navedene tudi naloge s področja urejanja prostora in varstva okolja, naloge s področja proizvodnje in upravnih organov, naloge pri krepitvi varnosti in ljudske obrambe, samoupravnega družbenega planiranja in naloge za izboljšanje informacijskega sistema.

N. Š.

VABILO VARILCEM

Društvo za varilno tehniko - sekcija Jesenice, organizira v soboto, 19. novembra, strokovno ekskurzijo v delovno organizacijo KOVINARSKA v Krškem.

Prijave s prijavnino sprejemajo do 16. novembra poverjeniki po posameznih TOZD.

Odbor DVT - sekcija Jesenice

PERSONALNE VESTI - OKTOBER

V mesecu oktobru je sklenilo delovno razmerje z ŽJ 80 delavcev, 107 delavcev pa je delovno razmerje prekinilo.

STAROSTNO SO BILI UPOKOJENI: Ivan LUŽNIK, 1925, strojne delavnice - 27 let v ŽJ, Gabrijel MUNIH, 1924, valjarna Bela - 30 let v ŽJ, Stanislav PAJNTAR, 1926, strugarna valjev - 31 let v ŽJ, Franc PREŠEREN, 1924, valjarna žice - 31 let v ŽJ in Franc ŽVEGLJ, 1913, kadrovski sektor - 35 let in pol v ŽJ.

INVALIDSKO SO BILI UPOKOJENI: Adem CRNOVIČ, 1928, valjarna profilov - 28 let v ŽJ, Asim DIZDAREVIČ, 1925, elektro jeklarna - 27 let v ŽJ, Fata GRVALA, 1934, profilarna - 16 let in pol v ŽJ, Karolina MARKELJ, 1922, DE-DP - 17 let in pol v ŽJ in Olga MEŽNARC, 1932, valjarna profilov - 29 let in pol v ŽJ.

Upokojenim sodelavcem želimo, da bi dolgo uživali težko zasluženi pokoj!

UMRLI: Niko KEMPERLE, 1955, OTK - 4 leta v ŽJ in Franc TOMŠE, 1929, transport - 24 let in pol v ŽJ.

Svojcem naše iskreno sožalje!

ODŠLI V JLA: Irfan Ahmetagić, 1957, strojne delavnice, Ilijaz Alagić, 1958, energetika, Branko Atanasov, 1957, žičarna, Danijel Ažman, 1953, prodajni sektor, Sead Bajrić, 1957, vzdrževanje, Mirsad Begović, 1957, plavž, Salih Čatak, 1958, remontne delavnice, Božidar Černe, 1954, vzdrževanje, Senad Delić, 1958, remontne delavnice, Danijel Frelih, 1957, valjarna Bela, Ferid Gazibara, 1958, strojne delavnice, Egon Grobrotek, 1958, energetika, Šefik Horozović, 1957, valjarna žice, Djuro Jelavić, 1950, valjarna Bela, Besim Kadić, 1958, jeklovlek, Muharem Kadić, 1958, strojne delavnice, Bojan Klinar, 1954, vzdrževanje, Dušan Kogoj, 1958, strugarna valjev, Borut Koprivec, 1957, OTK, Andrej Kramar, 1955, strojne delavnice, Franc Krašovec, 1958, energetika, Rudi Kravanja, 1955, strojne delavnice, Tehvid Kumalić, 1958, vzdrževanje, Nedžad Kvirgić, 1957, žičarna, Janez Marinič, 1958, hladna valjarna Bela, Asim Mašinović, 1957, valjarna Bela, Stevo Mirković, 1958, hladna valjarna Jesenice, Zuhdija Mustedanagić, 1958, žičarna, Duško Nemeček, 1958, elektrode, Halil Osmić, 1957, strojne delavnice, Nezir Osmić, 1958, strojne delavnice, Anton Peterman, 1957, OTK, Mirko Pezdarnik, 1956, vzdrževanje, Vladimir Plot, 1956, livarna, Marko Pranič, 1958, jeklovlek, Vitomir Pretnar, 1953, vzdrževanje, Milanko Raičič, 1957, jeklovlek, Hajrija Ramić, 1958, hladna valjarna Bela, Vasil Ristov, 1957, elektrode, Zoran Rogelj, 1958, martinarna, Muho Saljić, 1958, strojne delavnice, Darko Struna, 1958, valjarna profilov, Senad Suljanović, 1958, strojne delavnice, Milan Štupar, 1958, požarno varnostna služba, Abid Šupuk, 1958, energetika, Mičo Tejić, 1958, plavž, Janez Tersegelj, 1958, remontne delavnice, Silvo Trček, 1958, OTK, Adman Uzeirović, 1958, vzdrževanje, Slobodan Vokić, 1958, valjarna Bela, Janjo Vovk, 1958, vzdrževanje, Ernest Zych, 1958, hladna valjarna Jesenice in Zmagoslav Žagar, 1958, hladna valjarna Bela.

OBVESTILA KOLEKTIVU - OBVESTILA KOLEK

DEŽURNI ZA VZDRŽEVANJE V ŽELEZARNI

DATUM:	DNEVNI:	NOČNI:
PONEDELJEK - 14. 11.	ENIKO VANDA	FALETIČ JANEZ
TOREK - 15. 11.	TRONTOLJ MARJAN	ARH JANEZ
SREDA - 16. 11.	ULČAR MARJAN	BURJA ANTON, ml.
ČETRTEK - 17. 11.	RAVNIHAR PETER	KOVAČ JANEZ
PETEK - 18. 11.	TORKAR STANE	GMAJNAR JANEZ
SOBOTA - 19. 11.	ZUPAN ALOJZ	RAVNIK JOŽE
NEDELJA - 20. 11.	TELALOVIC AHMED	KAVČIČ IVAN

Telefon dežurnega za vzdrževanje v Železnari je: 358
vezni telefon je: 410

Na redne delovne dni dela dnevni dežurni od 14.00 do 18.00 ure
nočni pa od 18.00 do 6.00 ure

Na proste sobote, nedelje in praznike dela: dnevni dežurni od 6.00 do 18.00 ure
nočni pa od 18.00 do 6.00 ure

Predaja poslov se izvede v sobi tajništva vzdrževanja št. 5 v upravni stavbi TOZD Vzdrževanje.

SLUŽBA OBRATNE AMBULANTE

V dneh od 14. do 19. novembra bodo delale naslednje obratne ambulante:
dopoldan: I. obratna ambulanta - dr. med. Branimir Čeh in II. obratna ambulanta - dr. med. Vesna Furlan-Zidar;
popoldan: III. obratna ambulanta - dr. med. Želimir Cesarec in IV. obratna ambulanta - dr. med. Lidija Nakovska.
V soboto, 19. novembra, samo dopoldan: III. obratna ambulanta - dr. med. Želimir Cesarec.

V zobni ambulanti:
dopoldan: I. zobna ambulanta - v. den. Viktor Stražišar;
popoldan: II. zobna ambulanta - dr. stom. Alojz Smolej.
V soboto, 19. novembra, samo dopoldan: I. zobna ambulanta - v. den. Viktor Stražišar.
Ordinacijski čas dopoldan od 6.30 do 13., popoldan od 13. do 19.30. V soboto samo dopoldan od 6.30 do 13. ure.

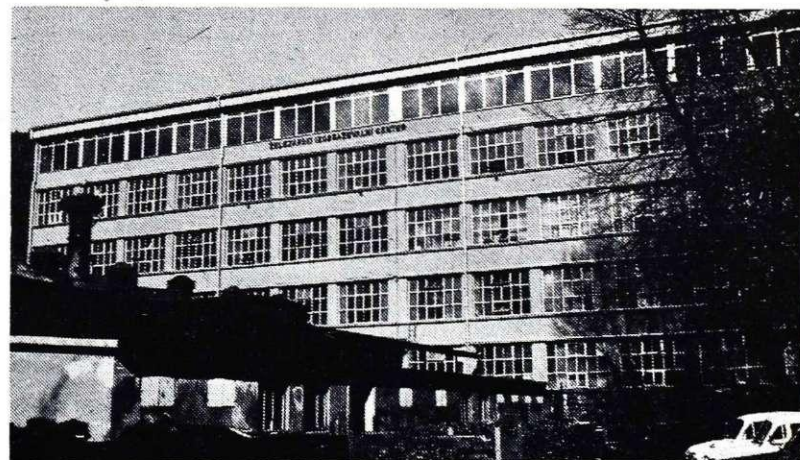
VABILO NA PREDAVANJE

Društvo strojnih inženirjev in tehnikov vabi vse člane društva in ostalih strokovnih društev, družbenih organizacij ter samoupravnih skupnosti na strokovno predavanje z javno razpravo, ki bo v torek, 15. novembra, ob 18. uri v spodnjih prostorih Kazine.

O nomografiji kot računskem pripomočku bo predaval Jaka Šoklič.

OBVESTILO DELAVCEM JAVORNIŠKIH OBRATOV

Zdravstveno socialna služba železarn Jesenice obvešča vse delavce v valjarnah na Javorniku, da prične z 9. novembrom ponovno obratovati rešilna postaja II na Javorniku.

Nadizdan in preurejen Železarski izobraževalni center

PROIZVODNJA SUROVEGA JEKLA V JUGOSLOVANSKIH ŽELEZARNAH ZA OBDOBJE JANUAR - SEPTEMBER

	plan	proizvodnja	% proizvodnje	indeks 1977/76
SM jeklo				
Železarna Zenica	597.900	666.165	111,4	93,7
Železarna Nikšić	18.000	29.333	162,9	107,8
Železarna Sisak	224.190	207.539	92,5	110,4
Železarna Jesenice	245.200	226.704	92,4	98,0
Železarna Štore	21.114	20.510	97,1	97,6
Železarna Smederevo	69.750	42.391	60,7	129,4
Skupaj	1.176.154	1.192.642	101,4	98,4
LD jeklo				
Železarna Zenica	448.900	203.696	45,3	-
Železarna Skopje	271.200	199.291	73,4	147,8
Železarna Smederevo	228.750	125.829	55,0	251,7
Skupaj	948.850	528.816	55,7	286,2
Elektro jeklo				
Železarna Zenica	17.736	17.367	97,9	84,8
Železarna Nikšić	99.000	85.572	86,4	103,2
Železarna Sisak	50.880	49.411	97,1	94,7
Železarna Split	37.886	34.428	90,8	119,2
Železarna Skopje	104.000	110.787	106,5	120,2
Železarna Jesenice	138.600	133.394	96,2	95,3
Železarna Ravne	150.000	150.015	100,0	113,4
Železarna Štore	48.000	48.568	101,1	9,1
Železarna Smederevo	5.196	3.914	75,3	7,7
Skupaj	651.298	633.456	97,2	104,5
Sur. jeklo skupaj	2.776.302	2.354.914	84,8	117,6

Čeprav ne bo dosežena planirana proizvodnja kljub temu prvič v zgodovini jugoslovanskih železarn dosežena, oziroma presežena številka 3 milij. ton surovega jekla. Največ zaostaja v primerjavi s planom proizvodnja LD jekla, elektro jeklu ne manjka veliko do plana, medtem ko je pri SM jeklu plan presežen.

ZAHVALA ZVEZE SINDIKATOV SLOVENIJE

V ponedeljek, 10. oktobra, so bili gostje vaše delovne organizacije organizatorji obveščanja ter uredniki in novinarji glasil OZD iz vaše regije. Predstavniki družbenopolitičnih organizacij, vodstva vaše delovne organizacije in glasila ste srečanje vzorno pripravili, saj ste organizatorje obveščanja iz drugih delovnih organizacij izčrpno seznanili z načini obveščanja pri vas, pa tudi z uspehi in težavami, s katerimi se srečujete ob tem. Omogočili ste jim, da so v prijetnem vzdušju pristne delavske solidarnosti izmenjali svoje delovne izkušnje ter se oborožili z novimi spoznanji za svoje pomembno družbeno poslanstvo.

Prepričan sem, da bo sodelovanje ter politično in strokovno izpolnjevanje organizatorjev obveščanja ter urednikov in novinarjev glasil OZD v prihodnje dobro potekalo, če bodo za to področje izpolnjevanja zakona o združenem delu pokazali povsod takšno razumevanje kot pri vas.

Dovolite mi, spoštovani tovariši, da se vam za vašo pomoč in trud v imenu republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije lepo zahvalim.

4. SEJA DELAVSKEGA SVETA ŽELEZARNE

Predsednik delavskega sveta Železarn Jože Ulčar je za 4. sejo delavskega sveta Železarn, ki jo je sklical za petek, 4. novembra, predlagal naslednji dnevni red: poročilo o izvrševanju sklepov 3. seje delavskega sveta Železarn, devetmesečno poslovno poročilo, poročilo o izvajanju sanacijskega programa hladne valjarne Bela, poročilo odbora za gospodarstvo o delu odbora med obema sejama delavskega sveta Železarn, predlog elementov samoupravnega sporazuma za plan delovne organizacije, samoupravni sporazum o delnem pokrivanju stroškov infrastrukture ZG Ljubljana, osnutek samoupravnega sporazuma o združevanju v SOZD SŽ, predlog samoupravnega sporazuma o ustanovitvi temeljne banke Gorenjske - Ljubljanske banka, imenovanja in informacija o kategorizaciji delovnih mest.

Predsednik poslovnega odbora je poročal, kako so bili izpolnjeni sklepi zadnje seje. Na osnovi poročila so ugotovili, da so sklepi v redu izvršeni, nekateri pa so daljšega pomena in se še izvajajo. Sprejeli so poročilo CPSI, da so vse TOZD razpravljale in sprejele sklep o pristopu k družbenemu dogovoru o načinu ter zadevah skupnega odločanja o komunalni dejavnosti posebnega družbenega pomena, in odgovor na vprašanje delegata Antona Dežmana na sklep pod točko 3.2.1.

Delavski svet Železarn je obravnaval devetmesečno poročilo in kazalce uspešnosti, s katerimi se izkazujejo rezultati dela delavcev in poslovanja delovne organizacije, ter še stalinja z delitvijo dohodka med letom in z vsemi elementi, ki so sestavni del tega poročila.

V zvezi z devetmesečnim poslovnim poročilom so poleg ugotovitev odbora za gospodarstvo sprejeli še naslednje sklepe:

— Poslovni odbor naj preko vodij TOZD in nabavnega sektorja uredi, da se zaloge zmanjšajo na optimalno potrebne količine in da se ukrene vse potrebno, da na tem nivoju tudi ostanejo. O ukrepih naj poroča predsednik poslovnega odbora odboru za gospodarstvo pri delavskem svetu Železarn.

— Poslovni organi TOZD in Železarn naj sprejmejo potrebne ukrepe, ki bodo zagotovili povečanje produktivnosti, zmanjšanje zaposlovanja in povečanje dohodka.

— Zaostanki kupcem in problem predobav naj se znižajo na minimum. Neodgovornost posameznih TOZD in posameznikov naj se na osnovi veljavnih samoupravnih aktov disciplinsko obravnava. Poslovni odbor naj ta sklep izvede preko vodij TOZD.

— Vodstva TOZD morajo z vsemi možnimi ukrepi zagotoviti izvajanje tehnoloških predpisov in regulativov v celotnem proizvodnem procesu, od pravega do finalnih obratov. Delavski svet Železarn meni, da bodo za zagotovitev doslednega izvajanja tega sklepa potrebni tudi disciplinski ukrepi.

— Nabavni sektor in TOZD Vzdrževanje naj na naslednji seji delavskega sveta Železarn posredujejo odgovor na vprašanje delegata Vencelava Lapajna v zvezi s stanjem valjev za ravnalni stroj v valjarni 2400 ter poročilo o stanju zaloga rezervnih delov z obrazložitvijo, kje so v mejah razumnih optimalnih zalog in kje ne.

— Delavski svet Železarn se strinja s predlogom predsednika IO sindikata, da morajo vodstva temeljnih organizacij že na začetku poslovnega leta zagotoviti izpolnjevanje mesečnih proizvodnih planov.

— Trend akcij in dela, ki je bil vpeljan v avgustu in septembru in delno zajet v sklepih prejšnjih sej odbora za gospodarstvo, se mora nadaljevati v vseh mesecih zadnjega kvartala. Le tako bomo to leto lahko

Sprejeli so informacijo člana poslovnega odbora za proizvodnjo in razvojno področje, o okviri na transformatorju v elektro jeklarni, ki je nastala v noči pred sejo delavskega sveta Železarn.

V zvezi s potekom razprave in odločitvami TOZD v zvezi s samoupravnim sporazumom o delnem pokrivanju stroškov infrastrukture ZG Ljubljana so sprejeli informacijo vodje CPSI in soglašali, da Železarn kot celota pristopi k samoupravnemu sporazumu o delnem pokrivanju stroškov infrastrukture ZG Ljubljana za obdobje 1978-80, ko bosta še temeljni organizaciji Transport in Energetika sprejeli sklep o pristopu k temu sporazumu. Za podpis samoupravnega sporazuma so pooblastili predsednika poslovnega odbora in predsednika delavskega sveta Železarn.

V zvezi z osnutkom samoupravnega sporazuma o združevanju v SOZD SŽ so sklenili, da ga skupaj s pripombami, oziroma priporočilom strokovnih služb dajo v predhodno razpravo temeljnim organizacijam in delovnim skupnostim. Razprava traja 30 dni, od 5. novembra dalje.

Sprejeli so tudi informacijo o predlogu samoupravnega sporazuma o ustanovitvi temeljne banke Gorenjske - Ljubljanske banka, ki jo je posredoval vodja finančno računskega sektorja, in sklenili, da se samoupravni sporazum posreduje v razpravo TOZD. Razprava teče od 5. novembra dalje.

Na predlog razpisne komisije za tri člane poslovnega odbora so imenovali za člane poslovnega odbora za sociološko, pravno in kadrovske področje Toneta Varla, inženirja organizacije dela, v skladu z zakonom o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu, za dobo enega leta.

Komisijo za razpis delovnih mest vodij sektorjev so pooblastili, da razpiše tudi izpraznjeno delovno mesto vodje kadrovskega sektorja.

Na predlog izvršnega odbora TK OO sindikata so razrešili sedanjo komisijo za ugotavljanje delovnih mest, na katerih se zavarovalna doba šteje s povečanjem, in imenovali novo komisijo, ki jo sestavljajo: Alojz Kalan - TOZD jeklarna, predsednik, Aleksander Rjazancev - zdravstveno socialna služba, podpredsednik, Zdravko Pogacnik - oddelek za socialno zavarovanje, tehnični sekretar, in člani: Božo Pančur - SVD, Janez Vehar - vzdrževanje TOZD Plavž, Janez Faletič - TOZD Vzdrževanje, Oto Kelih - SEO, Stanko Smolej - fiziologija dela, in Alenka Klinar, zdravstveno socialna služba.

Delavski svet Železarn je potrdil tudi vse naloge in pristojnosti te komisije.

Na predlog IO TK OO sindikata so imenovali Stanka Čopa, strokovnega sodelavca v sektorju novogradenj, za člana komisije za varstvo okolja pri medobčinskem odboru gospodarske zbornice Slovenije za Gorenjsko.

Ob koncu seje so skladno z 2. odstavkom člena 10 samoupravnega sporazuma o delitvi OD razpravljali o spornih kategorijah delovnih mest: vodij TOZD, tehnologov, referentov OPP, pomočnika vodje TOZD HV Bela, asistentov za delovne naprave in tajnic TOZD ter sklenili z več kot 2/3 večino glasov vseh delegatov, da veljajo kategorije po predlogu komisije za kategorizacijo z dne 14. oktobra 1977. Menili pa so, da je poročilo oddelka za nagrajevanje samo parcialno prikazalo stanje nagrajevanja v Železarni.

J. S.

4. SEJA ODBORA ZA KADRE IN DRUŽBENI STANDARD PRI DS ŽELEZARNE

Predsednik Anton Razinger je 25. oktobra sklical četrto sejo odbora za kadre in družbeni standard ter predlagal naslednji dnevni red: pregled sklepov zadnjih dveh sej, obravnava vlog za štipendije in študijske ugodnosti ob delu, obravnava vlog za finančno pomoč in izredno plačan dopust ter razno.

Najprej so obravnavali pregled sklepov zadnjih dveh sej. Pri pregledu sklepov 3. seje so na podlagi poročila TOZD Družbene prehrane dopolnili sklep 1.2.1., ki glasi: Odbor je sprejel na znanje spremembo cen za kosila in večerje samskim delavcem, ki znaša za kosila 34 din, za večerjo pa 17 din. Regres ostane nespremenjen in to za kosila 4 din ter za večerje 2 din. Obenem so naročili predsedniku poslovnega odbora, naj za čas malice izda ustrezno okrožnico, da se s tem seznanijo celotni kolektiv.

Obravnavali so vrsto vlog za štipendije in študijske ugodnosti ob delu ter na podlagi razprave sprejeli ustrezne sklepe. V zvezi z odobritvijo študijskih ugodnosti na poklicni kovinarski šoli v Radovljici naročajo vodstvu ZIC, naj organizira za slušatelje večerne poklicne šole podoben način izobraževanja, kot se je pojavil v Radovljici. Obenem so obravnavali tudi informacijo kadrovskega sektorja o odobrenih študijskih ugodnostih za postdiplomski študij ter koriščenju le-teh ter s tem v zvezi sklenili, da študij na III. stopnji praviloma traja do petih let, samo v izjemnih primerih, posebej utemeljenih s podatkom, kako je študij potekal, ter priporočilom, oz. mnenjem vodstva TOZD in univerze, pa ga bo odbor podaljšal, toda največ do sedem let.

Na predlog kadrovskega sektorja so odobrili študijske ugodnosti za študij ob delu na delovodski šoli - metalurške smeri 27 sodelavcem. Študijskih ugodnosti niso odobrili petim sodelavcem.

Za študij ob delu na TSS - metalurški oddelek so odobrili študij

dijske ugodnosti devetim sodelavcem, zavrnil pa so dva prošila.

Za študij ob delu na delovodski šoli - strojne smeri so odobrili študijske ugodnosti desetim prošilcem, zavrnil pa dva prošila.

Pri obravnavi vlog za finančno pomoč in izredno plačan dopust so bili seznanjeni s predlogom kvot izredno plačanih dopustov za družstva, ki za leto 1977 znašajo 4543 dni, ter s poročilom o koriščenju izredno plačanih dopustov. V zvezi s tem naročajo kadrovskemu sektorju, da zahteva od vseh koristnikov dopusta, da do 1.12.1977 preložijo plan dopustov za leto 1978, s poudarkom, da se bodo vlogo obravnavale res samo po kriterijih, ki so bili v Železarni sprejeti. Te vloge bo odbor obravnaval na zadnji seji v letošnjem letu. Obravnavali so tudi vloge za finančno pomoč in izredno plačan dopust družtev in posameznikov ter na podlagi razprave sprejeli ustrezne zaključke.

Ob koncu seje so bili seznanjeni še z informacijo kadrovskega sektorja o praksi poljskega študenta ter sklenili, da se tudi v letu 1978 omogoči praksa tujemu državljanu, s poročilom o jezikovnih tečajih v šolskem letu 1976/77, na katero so imeli pripombo, da vsi kandidati, ki se nimajo zaključnega izpita, k temu pristopijo spomladi 1978, v nasprotnem primeru pa morajo stroške tečaja povrniti.

Vodstvu ZIC priporočajo, naj v bodoče polaga večjo pozornost na štipendiranje lastnega kadra, ker jim je Železarna odstopila svojega štipendista.

R. M.

4. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO PRI DS ŽELEZARNE

Predsednik Anton Dežman je 3. novembra sklical četrto sejo odbora za splošne zadeve z naslednjim dnevnim redom: pregled sklepov zadnje seje, odobritev službenih potovanj v tujino, poročila o opravljenih službenih potovanjih v tujino ter razno.

Pri pregledu sklepov zadnje seje so ugotovili, da so v celoti izvršeni.

Odobrili so službena potovanja v tujino naslednjim sodelavcem: Janezu Bidovcu na Madžarsko ter Miroslavu Noču in Alojzu Kalanu v Zahodno Nemčijo.

Seznanili so se z informacijo direktorja sektorja novogradenj o programu izobraževanja kadra za konti liv ter v zvezi s tem priporočajo sektorju novogradenj, naj se enotedenska praksa v železarni Store popravi na 14-dnevno prakso, medtem ko naj se inozemska praksa skrajša na en teden. Enak program izobraževanja kot za vodja konti liva velja za enega strokovnega sodelavca iz RO.

Seznanjeni so bili z oceno člana poslovnega odbora o uspešnosti službenih potovanj v tujino za naslednje sodelavce: Feliksa Beštra s potovanja v Düsseldorf, Bertija Bruna s potovanja v ČSSR ter Božidarja Brudarja s potovanja v Zahodno Nemčijo. Potovanja so bila uspešna.

Ob koncu seje so bili seznanjeni še s poročilom sekretarja o opravljenih službenih potovanjih v mesecu oktobru ter o porabljenih sredstvih za

reprezentanco od 1.7-30.9.1977. Sklenili so, da se odslej vsa poročila o tuzemskih in inozemskih potovanjih ter o porabi reprezentančnih sredstev dajejo v pregled tudi vsem vodjem temeljnih organizacij, ki pa naj o tem informirajo delavce v TOZD.

Na znanje so sprejeli poročilo o obisku poslovnih predstavnikov inozemskih firm v Železarni v času od 3.10-3.11. poročilo o podelitvi posameznih priznanj, poročilo o obisku domačih in tujih ekskurzij v Železarni, o obisku šol, ustanov in delegacij, med katerimi je sekretar posebej omenil obisk delegacije žena neuvrčenih dežel, delegacijo predstavnikov CK ZKS ter skupine TEX-TRON iz ZDA. Vsa poročila je podal sekretar Železarn. Odbor nanje ni imel pripomb.

Seznanili so se tudi s poročilom predsednika pripravljalnega odbora o petem srečanju borcev, udeležencev NOB, ki je bilo v mesecu avgustu v Krmi, ter o prekoračitvi odobrenih sredstev zaradi večjega števila udeležencev, kot je bilo predvideno. Na poročilo in prekoračitve sredstev niso imeli pripomb.

M. R.

PREGLED SESTANKOV SDS

V preteklih štirinajstih dnevih so samoupravne delovne skupine pretežno obravnavale poslovne rezultate za prvih sedem, oziroma osem mesecev tega leta in o ukrepih za zboljšanje stanja ter o informaciji poslovnega odbora Železarn.

V TOZD JEKLARNA so našeta vprašanja obravnavale SDS SM peti 2, livna jama 2 in 4. SDS livna jama 4 meni, da je treba proti kršilec postopati skladno s samoupravnim sporazumom o medsebojnih razmerjih, da je eden od vzrokov za slabo disciplino tudi v tem, ko smo bili brez organa, ki bi obravnaval kršitve delovnih obveznosti precej časa, in v tem, ker vodstvo temeljne organizacije ni dovolj naredilo za zboljšanje discipline. SDS ponovno gospodarstvo pa je obravnavalo rezultate zidanje ponov. Na elektropečeh so vzdržale 17 in 16 šaržev, tokrat pa so bili boljši mlajši zidarji.

V TOZD VALJARNA BLUMING ŠTEKEL do SDS adjutasta bluming 1, 2, 3 in 4 obravnavale rezultate, dosežene v septembru, delovne naloge za oktober in analizo nezdov. Seznanili so se, da ne smejo več prihajati in odhajati skozi hladno valjarno Bela, da morajo odslej s seboj nositi izkaznice za vstop v Železarno. Sprašujejo, kdaj bodo nabavljene klešče za pobiranje bram, zakaj je rešila postaja tako daleč in kdaj bo organizirano tudi pri njih pranje delovnih oblek. Poučili so se, kaj mora storiti delavec, če se mu pripeti nezgoda. Menili so tudi, da bi morali tiste delavce, ki večkrat neopravičeno izostajajo z dela, zlasti brusilce, premeščati na manj zahtevna delovna mesta, ker zaradi njihovih izostankov stroji stojijo neizkoriščeni.

V TOZD HLADNA VALJARNA BELA se je sestala le SDS sendzimir 1, ki pa je obravnavala notranje probleme, kot so dodatke za oteženo delo, število kandidatov v sindikalni organizaciji, ponoven popis delovnega mesta in podobno.

V TOZD HLADNA VALJARNA JESENICE so se sestale vse samoupravne delovne skupine, obravnavale pa so poleg vprašanj, naštetih v uvodu, še plan in proizvodnjo v septembru ter možnosti za oktober, zaostanke naročil za prvih devet mesecev, znižanje stroškov - varčevanje ter urnik odhoda na malice. Ugotovili so, da so v devetih mesecih znižali stroške, oziroma prihranili 21.330.856 dinarjev, kar je vsekakor lep uspeh, v istem obdobju pa so prihranili tudi pri osebnih dohodkih, in sicer 2.929.330 dinarjev. Menijo, da to ni v skladu z zakonom o združenem delu. Ugotovili so tudi, da imajo kljub preseženemu planu za 2030 ton za 5688 ton zaostankov, kar je praktično proizvodnja dveh mesecev. Ti zaostanki povzročajo igranje kupcev, njim pa nadurno delo, če hočejo urgencam zadovoljiti. SDS skladišče surovin in lužilnica se pritožuje, ker garderobe niso ogrevane in zaradi tega delavci oblačijo mokre delovne obleke. Zahtevajo tudi postavitev vrat na vseh vhodih v lužilnico in energične ukrepe proti viličarjem, ki prehitro vozijo po oddelku. SDS žarilnice pa se pritožujejo nad žerjavi, ki niso v redu.

V TOZD ŽICARNA so se tudi sestale vse samoupravne delovne skupine, obravnavale pa so poleg vprašanj, naštetih v uvodu, proizvodne rezultate v septembru, plan za oktober in november, kvaliteto problematiko in smernice za plan 1978. Posebnih pripomb ali problemov niso imeli na dnevnem redu, razen na smernice za plan 1978, da bi pri planu morali upoštevati tudi dvojno vlečenje žice (po sedanji tehnologiji) za vrvi in da bi morala produktivnost biti izražena tudi vrednostno in tako tudi upoštevana. Planirane količine pa bi morale veljati tudi za prodajo. SDS pocinkovalnice se pritožujejo zaradi ogrevanja, saj sedaj temperatura ponoči pade na nič stopinj. Menijo, da samo delo tako ni več zdravo in odgovorno, počutje delavcev pa vse prej kot prijetno.

Vse samoupravne delovne skupine TOZD ŽEBLJARNA so obravnavale na zboru osnutek plana za leto 1978. V razpravi so se največ pogovarjali o modernizaciji naprav, o izkoriščanju delovnega časa in o odnosu do dela.

V TOZD REMONTNE DELAVNICE je SDS mizarji obravnavala vprašanja, našeta v uvodu, brez posebnih pripomb, SDS RTA pa so obravnavale različna vprašanja,

pretežno pa reorganizacijo obrata. V razpravi, oziroma pri uveljavljanju svojih samoupravnih pravic so presegli pooblastila, na katera moramo opozoriti. SDS VMR je namesto delegata v delavskem svetu temeljne organizacije, ki je premeščen v drugo SDS, izvolila drugega delegata. Samoupravna delovna skupina nima pravice vzeti mandata delegatu, ki je premeščen, in izvoliti drugega, ker so prejšnjega delegata izvolili, oziroma volili vsi delavci temeljne organizacije. Če lahko upoštevamo, da je prejšnjemu delegatu prenehala s premetitvijo funkcija delegata samoupravne delovne skupine po zakonu, pa tudi ne morejo sami voliti drugega delegata, ampak ga morajo voliti vsi delavci temeljne organizacije. Zato pa mora delavski svet temeljne organizacije razpisati nadomestne volitve. Ustanovili so novo samoupravno delovno skupino »VTKT«, česar pa tudi ne morejo, saj je po statutu določeno, da samoupravne delovne skupine ustanavlja delavski svet temeljne organizacije.

V TOZD VZDRŽEVANJE sta se SDS vzdrževanje Jesenice 1 in 2 sestali dvakrat. Na enem sestanku so obravnavali vprašanja, našeta v uvodu, na drugem sestanku pa so govorili o odnosih med ključavničarji in elektriki.

V TOZD ENERGETIKA so se sestale SDS PIV energija 1, 2 in 4, obravnavale pa so vprašanja, našeta v uvodu. V razpravi so ugotovili, da bi v Železarni lahko še prihranili pri energiji, in za primer navajajo porabo kisika, ki ga drago proizvajajo, da ga več kot 15 %, največ metalurgi, spustijo nazaj v atmosfero. Menili so, da je njihova temeljna organizacija dobro delala, pa zato ne razumejo, kako je mogoče, da so osebni dohodki nižji.

V TOZD TRANSPORT so SDS promet - vleka 2 in 4, avtomobilski prevozi in vozovna delavnica obravnavale vprašanja, našeta v uvodu, brez posebnih pripomb.

SDS kantine temeljne organizacije Družbena prehrana je obravnavala normativ čistilnih sredstev in potrošnega materiala za obdobje enega meseca, vrednosti bonov za tuje firme in ZIC ter čiščenje transportne posode.

Center za proučevanje samoupravljanja in informiranje - Milan Polak

NOVE ODGOVORNE NALOGE PRED JESENIŠKO MLADO GENERACIJO

V petek, 28. oktobra, je bila tretja seja občinske konference ZSMS Jesenice v tem mandatnem obdobju. Mladi delegati iz vseh sredin so na seji obravnavali dejavnost občinske mladinske organizacije v preteklem enoletnem obdobju, sprejeli so nov program dela in izvolili šest novih članov predsedstva OK ZSMS Jesenice. Od predstavnikov ostalih občinskih družbenopolitičnih organizacij sta seji prisostvovala sekretarka OK ZSMS Jesenice Marija Zupančič-Vičar in predsednik OK SZDL Jesenice Zdravko Črv.

Udeležba mladih delegatov iz osnovnih organizacij ZSMS je bila zadovoljiva, nikakor pa tega ne moremo trditi za delegate iz družbenih organizacij in društev, ki imajo po dve delegatski mesti v občinski konferenci. S tem da se niso udeležili seje, so bistveno prispevali k temu, da je bila udeležba le 57-odstotna.

Uvodno poročilo je podal predsednik OK ZSMS Jesenice Franjo Kragolnik. Pri ocenjevanju dela za preteklo enoletno obdobje je izhajal predvsem iz široke kritične ocene vseh organov OK ZSMS in OO ZSMS, ki je bila sprejeta letos spomladi in tudi objavljena v glasilu Horizont. Kot je dejal Franjo Kragolnik, je v tem obdobju jeseniška mladinska organizacija največ pozornosti namenila obravnavi ključnih vprašanj razvoja naše družbe, predvsem uveljavljanju ustave in zakona o združenem delu ter delovanju delegatskega sistema. Nadalje je bilo težišče dela OK ZSMS pri stalnem spremljanju aktivnosti osnovnih organizacij ZSMS v vseh sredinah. S primernimi metodami in oblikami dela so se predvsem zavzemali za večjo idejno in akcijsko usposobljenost vodstev OO ZSMS. Sprejeta kritična ocena dela v pomladanskih mesecih pa je zatem po-

menila akcijsko osnovo v pripravah za X. kongres ZSMS. Glede delovanja delegatskega sistema je bil Franjo Kragolnik dosti kritičen. Problemi se pojavljajo zaradi nezumevanja delovanja sistema, slabih priprav delegatov pred posameznimi sejami, prav tako pa se delegati tudi premalo odgovorno obnašajo pri realizaciji sprejetih sklepov. Prav tukaj bo v prihodnje treba marsikaj spremeniti, predvsem pa seveda zaostriti odgovornost mladih delegatov.

Iz obširnega gradiva, ki je bilo pripravljeno za sejo, naj zapišemo še nekaj izvidev. Predvsem velja poudariti, da je v kopici problemov in pomanjkljivosti tudi dosti uspešnih akcij, ki jih je v tem obdobju izvedla OK ZSMS, oziroma OO ZSMS. Konferenca mladih delavcev je bila dosti uspešna pri vzpostavljanju nove organiziranosti ZSMS in pri ustavni preobrazbi združenega dela. Tako je bila v skladu s statutom organizirana ZSMS v SGP Gradinec in TPO Golica. Na tej konferenci so obravnavali tudi več pomembnih dokumentov. Nadalje so bili pozitivni premiki doseženi na področju štipendijske politike, mladinskih delovnih akcij in splošnega ljudskega odpora ter družbene samozasčite. Na to temo je bila izvedena problemska konferenca, na kateri je bilo sprejetih več pomembnih sklepov.

V kasnejši razpravi je bilo nekaj pripomb glede na dosedanje delo

občinske konference ZSMS, več pa je bilo govora o prihodnjih akcijah, predvsem v obdobju do X. kongresa ZSMS. Precej obsežne misli so bile podane glede idejnopolitičnega izobraževanja in usposabljanja, ki mora bolj kot doslej prodrati v vse strukture mladih. Posamezni razpravljalci so se dotaknili še problemov na področju delovanja klubov OZN, informiranja, sodelovanja z OK SZDL in OK ZKS, delovanja kolektivnega članstva ZSMS itd.

Nadalje so prisotni mladi delegati sprejeli nov program dela OK ZSMS Jesenice, ki predstavlja akcijsko osnovo v pripravah na kongrese partije in mladine. Prav pripravam na kongrese bo v tem obdobju dan največji poudarek in zato pred mlado generacijo v jeseniški občini stojijo zelo odgovorne naloge. Prav tako bodo v ospredju tudi naloge, kot so: uresničevanje ustave in zakona o združenem delu, vključevanje v delegatski sistem in razvoj političnega sistema, ki v študiji Edvarda Kardelja opredeljuje tudi naloge zveze socialistične mladine.

Bolj kot doslej se bodo mladi v združenem delu morali zavzemati za stabilizacijo gospodarstva, kajti sedaj so mladi vse prehitro zadovoljni s trenutnimi rezultati. Nadalje naloge, o katerih bomo še pisali, pa mlade čakajo na vseh ostalih področjih.

Na koncu seje so izvolili še šest novih članov predsedstva OK ZSMS Jesenice, in sicer: Draga Branca, Jelko Svetina, Mira Razmana, Mitja Žagarja, Antona Komica in Zvoneta Zimica. J.R.

SESTANEK OO ZSMS TOZD TRANSPORT

Po daljšem premoru so mladinci OO ZSMS TOZD Transport imeli 5. septembra svoj sestanek. Udeležba na sestanku je bila polnoštevila — torej pri starem problemu sklepčnosti nismo imeli težav kakor ponavadi.

Sestanek smo pričeli s pregledom programa koordinacijskega sveta za obdobje oktober-marec. Na ta program nismo imeli bistvenih pripomb. Mladince je le zanimalo, zakaj ni objavljen program športne komisije, saj je za to aktivnost v naši TOZD največ zanimanja. Predvsem vlada zanimanje za zimске športe in nogomet. V preteklem obdobju smo v nogometu imeli največ uspeha, in sicer smo na mladinskem prvenstvu zasedli drugo mesto, na sindikalnem pa prvo.

V nadaljevanju sestanka smo izvolili novo predsedstvo, saj polovica članov starega ni bila aktivna. S to zamenjavo upamo, da se bo tudi splošna aktivnost v okviru TOZD povečala. Izvolili smo naslednje tovarše: predsednik — Mile Pavšič, Rade Cvetkovič — sekretar, Tone

Andreuzi — referent za informiranje, Metka Šlibar — referentka za kulturo, Idriž Čatič — referent za šport, Janez Globočnik — referent IPD.

Na sestanku smo razpravljali tudi o proslavi dneva republike 29. novembra. Domenili smo se, da tako kot vsako leto mladinci iz vzdrževalnih delavnic poskrbijo za ureditev in okrasitev plošče padlim borcem iz našega oddelka in uredijo še ostalo, kar je v zvezi s proslavo.

Ugotovili smo tudi, da so med 80 mladinci v TOZD Transport samo štirje člani ZK, in smo se domenili, da bomo spomladi najbolj prizadevne predlagali naši OO ZK za sprejem.

S pomočjo sindikata bomo poskusili nabaviti vitrino za pokale in diplome, ki jih je osvojila TOZD Transport na raznih tekmovanjih. Le-ti so sedaj po različnih pisarnah.

Na koncu smo določili še člana, ki se bo udeležil seminarja, ki bo v novembru v okviru SOZD SŽ. Obiskoval naj bi ga referent za IPD Janez Globočnik. Andreuzzi

Delovno predsedstvo na zadnji seji OK ZSMS Jesenice

IZREDNA SKUPNA SEJA IN SEMINAR

V tem tednu je v organih občinske konference ZSMS Jesenice in v posameznih osnovnih organizacijah ZSMS potekala živahna aktivnost mladih. Do sredine tedna so se že sestali brigadirji jeseniško-bohinjskega oddela in člani komisije za informiranje. Osrednja dogodka pa bosta konec tedna, in sicer bo jutri, 11. novembra, najprej izredna skupna seja predsedstva občinske konference ZSMS, predsedstva koordinacijskega sveta ZSMS Železarne in predsedstva občinske konference mladih delavcev. Tej seji pripisujejo izreden pomen, ker bo v ospredju ocena dela zveze socialistične mladine v našem kolektivu, s poudarkom na vseh problemih, o katerih smo že velikokrat pisali. Seja bo v zgornjih prostorih Kazine ob 17. uri. V soboto, 12. novembra, pa OK ZSMS Jesenice organizira celodnevni seminar za predsednike in sekretarje OO ZSMS, člane predsedstva OK ZSMS, KS ZSMS Železarne in občinske konference mladih delavcev. V dopoldanskem delu seminarja bo najprej na sporedu tema: smeri razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja. (nova študija Edvarda Kardelja, ki je v našem političnem življenju naletela na velik odmev). Sledila bo tema: družbene organizacije in društva — kolektivni člani ZSMS, v popoldanskem delu pa bosta še temi: metode dela v ZSMS in pred X. kongresom ZSMS. Seminar bo v hotelu Svoboda na Bledu, redni avtobus pa z Jesenic (od Čufarja) odpelje ob 7.15. J.R.

Pripravljenost je vedno boljša kakor golo pričakovanje...

Tito

ALI SO MOŽNE »METEORELOŠKE VOJNE«?

V noči pred samo bitko se je nad območjem, na katerem naj bi se spopadli nasprotni vojski, utrgal oblak. Napoleon je bil prvotno odločil, da se napad začne ob 6. uri zjutraj, vendar si je pozneje zaradi dežja premislil. Čakal je, da bi se tla posušila, da bi lahko naglo in učinkovito premešal svoje topništvo. Na njegovo veliko žalost pa je nebo ostalo še naprej pokrito z oblaki, bojišče pa je bilo podobno veliki mlaki. Tako je Napoleon dal šele popoldne ukaz za napad. Toda, prav ta zamuda je bila, tako vsaj trdijo vojni strategji, tragična za francosko vojsko, ki je bila do tal potolčena. Tako se je neslavno končala Napoleonova »100 dni trajajoča vladavina«.

Ob tej priložnosti je znameniti francoski pisatelj Victor Hugo patetično napisal: »Pokazalo se je, da le nekaj kapljic dežja, ki ga je nebo poslalo ob napačnem trenutku, zadostuje, da spremeni usodo sveta!«

Tudi v drugi svetovni vojni, katere strahot še nismo pozabili, je bila ostra »ruska zima« nepredviden sovražnik Hitlerjeve vojske, hkrati pa dobrodošel zaveznik pogumnih sovjetkih vojakov.

Zanimivo je, čeprav tega seveda ne bi smeli jemati kot pravilo, da vremenske razmere ponavadi niso naklonjene napadalcem. Možno pa je, da to dejanje ni zgolj naključje; napadalci so namreč najpogostejše slabše poznali muhavosti vremena in podobne razmere na zasedenem območju, kot pa tisti, ki so ga branili. Zdi se, kot da bi sama narava popravljala krivico, ki jo povzroča zakon močnejšega, in da bi na ta način pomagala tistim, ki branijo svojo deželo in svobodo.

Vendar pa je bistveno to, da ima svobodoljubni narod vselej močnejši motiv za premagovanje ovir, ki jih povzroča vreme, kot pa ga imajo napadalci, katerih gonilna sila so predvsem njihove osvajaške ambicije.

Znameniti in slavni »igmanski pohod« (čez strmo planino Igman pri Sarajevu), ki ga je izvedla prva proletarska brigada v januarju leta 1942, je bil izveden v razmerah neznoznega mraza. Meteorologi so pozneje ocenili, da je bila med omenjenim pohodom temperatura na Igmanu nižja kot minus 40 stop. C, se pravi sploh ena najnižjih temperatur, kar jih je bilo kdajkoli pri nas v zadnjih približno 100 letih. To, da je brigada uspešno izvedla ta svoj pohod v razmerah nepretrganih bojev s sovražnikom, je še en dokaz in pričevanje o vzdržljivosti in visoki morali naših borcev v NOV.

ČLOVEK SPREMINJA VREME

Toda to je sedaj že preteklost. Človek tedaj še ni mislil na to, da bi obvladal vreme. Bil je zgolj pasivni opazovalec dogajanj v ozračju, ne da bi se jim mogel zoperstaviti in bistveno vplivati nanje.

Medtem pa sta znanost in tehnika znatno napredovali. Človek je odkril številne tajne o vzrokih in tokovih dogajanj v naravi, tako da se je spustil tudi v poskuse, da bi v nekaterih primerih zavestno vplival nanju, predvsem v želji, da bi preprečil naravne katastrofe, ki jih povzročajo dogajanja v atmosferi, kar pobira vsako leto po vsem svetu številne človeške žrtve in povzroča veliko gmotno škodo. Že prvi uspešni izsledki dela številnih znanstvenikov, katerih namen je bil, da bi preprečili škodljive učinke dogajanj v atmosferi, so zbudili pozornost vojaških izvedencev, zlasti v tistih državah, ki se čutijo »poklicane«, da vplivajo na politična dogajanja po svetu.

Danes si je smotno zastaviti tole vprašanje: Ali lahko človek zavestno toliko vpliva na vreme, da bi ga lahko izkoristil kot grožnjo ali kot vojno sredstvo?

Čeprav je bil svet presenečen ob omenjanju takšne možnosti, je kaj lahko ugotovil, da se takšna zamisel ni porodila šele nedavno.

To se je primerilo že med prvo svetovno vojno. Na zahodni fronti je nekaj dni zaporedoma vztrajno deževalo, zaradi česar so morali zavezniki odlagati začetek svoje načrtovane ofenzive proti Nemčiji. Zato so vojaški strokovnjaki v Londonu poklicali slovitega britanskega meteorologa Shawa in ga vprašali, ali je možno, da so Nemci povzročili dež na fronti, da bi ovirali njihovo ofenzivo. Shaw je odgovoril:

»Narava rabi nekaj tednov, da bi zbrala oblake nad oceanom in ta zrak prenesta nad območje frontne črte. Ko bi Nemci pognali v tek vse motorje in ventilatorje na vsem svetu, bi morali s tem delom začeti, da bi ga lahko uspešno opravili, že v času, ko so Asirci gradili svoj babilonski stolp!«

Tudi drugi izvedenci so tedaj, pa še tudi v poznejših desetletjih, mislili podobno. Tedaj torej niso videli načina, kako bi se mogel človek spustiti v boj zoper atmosferske procese, o katerih ogromni moči so bili vsak dan na voljo priče in dokazi.

Toda leta 1946 se je zdelo, da je človek dobil sredstvo za boj zoper atmosferske sile. Tega leta je namreč E. K. Fjodorov, tedanji vodja hidrometeorološke službe ZSSR, dejal na seji Akademije znanosti Sovjetske zveze tole: »Domnevamo lahko, da bo možno z močnim ogrevanjem zraka nad določenim območjem, denimo z uporabo atomske energije, v določenih primerih spremeniti gibanje zračnih mas.«

Nadaljevanje

TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI

JAPONSKA ŽELEZARSKA INDUSTRIJA V LETU 1976

3

Pred zaključkom poglavja o varčevanju z energijo je treba omeniti še projekt direktne uporabe jedrske energije v železarski industriji. Financira ga japonska vlada in njegov osnovni namen je zagotoviti možnost proizvodnje grodlja z uporabo energije, ki jo bo proizvajal visoko temperaturni plinski hlajeni jedrski reaktor. Pri tem projektu zelo zavzeto delajo najbolj renomirani japonski raziskovalni inštituti.

7. UPORABA ODPADKOV

Razne odpadne materiale, ki nastanejo pri proizvodnem procesu v železarnah, je možno tudi koristno uporabiti. Mednje štejemo vse vrste žlindre, prah, goščo, odpadno olje in podobno.

Iz študije, ki jo je leta 1976 izdalo japonsko ministrstvo za industrijo, so v zvezi z železarskimi odpadki razvidni zanimivi podatki. V letu 1975 so japonske železarne proizvedle 43,13 milijona ton žlindre, in sicer 63,9 % plavžarske, 26,4 % jeklarske

in 9,7 %, ki nastane pri proizvodnji ferozlitin. Od te količine so 34,5 % uporabili za nasipanje zemljišč, ostalo pa v cementni industriji, oziroma so jo zavrli kot neuporaben material. Prahu so proizvedli 4,73 milijona ton in 82 % so ga ponovno uporabili kot vsipni material za plavže. Gošče je bilo 730.000 ton in 60 % so je uporabili v plavžih.

Med odpadnimi materiali bo postala žindra že v bližnji prihodnosti precejšen problem. Vzrok je v tem, ker so količine ogromne, prostora za odlaganje pa glede na znano prostorsko stisko na Japonskem vedno manj.

Za rešitev tega problema je japonsko združenje za železo in jeklo ustanovilo spomladi leta 1976 posebno strokovno telo, imenovano »Odbor za ponovno uporabo žlindre«. Njegova naloga je, da najde možnosti za večjo koristno uporabo žlindre. Po predvidevanjih bo treba do leta 1980 najti prostor za 20 milijonov ton in do leta 1985 celo za 30 milijonov ton.

8. ZAKLJUČEK

Gornja izvajanja kažejo, kakšne strokovne in finančne napore vlaga japonska železarska industrija, da bi dosegla čim bolj racionalno in kvalitetno proizvodnjo. Prav poseben poudarek daje varčevanju z energijo in čim boljši uporabi surovin, ki jih doma ni na razpolago. Pri tem jo finančno in tudi moralno učinkovito podpira japonska vlada. Rezultat vseh teh naporov pa je, da je postala Japonska tretja železarska velesila na svetu. Na področju plavžarske tehnologije in proizvodnje surovega jekla v kisikovih konvertorjih pa je celo prva na svetu.

ENERGIJA VETRA POSTAJA VEDNO BOLJ ZANIMIVA

Če bi pred nekaj leti nekdo izmed udeležencev strokovne konference o energiji omenil mline na veter kot možni sodobni vir energije, bi brez dvoma izzval pomilovalni nasmehek pri veliki večini udeležencev. Danes je situacija precej spremenjena in tudi veter postaja zanimiv za energetske strokovnjake. V ZDA se ERDA (Energy in Research Development Administration), vladna ustanova za raziskavo in razvoj energije, zelo intenzivno ukvarja z možnostjo uporabe vetra v energetske namene. Tako v ZDA kakor tudi v nekaterih zahodnoevropskih državah in na Japonskem teče več kot deset raziskovalnih projektov na tem področju.

Zanimivo je, da se tudi v Sovjetski zvezi že precej časa ukvarjajo z uporabo vetra v energetske svrhe. V tej državi je pri Jalti od leta 1931 naprej dolgo časa obratovala takšna naprava, ki je bila takrat največja na svetu. Kaže, da sovjetske strokovnjake tudi danes ta vrsta energije zelo zanima, čeprav nimajo težav zaradi deficitarnosti svojih energetskih virov.

(Nadaljevanje na 6. strani)

REKORDNA MESEČNA PROIZVODNJA V TOZD HLADNA VALJARNA BELA

(Nadaljevanje s 1. strani)

obveznosti, ki smo si jih zadali s programom sanacijskih ukrepov.

Tako smo povečali storilnost od ene tone na uro, kar je bilo povprečje v prvih šestih mesecih, na 1,4 tone na uro v oktobru. To pa pomeni, da vsak zaposleni proizvaja za 49 % na uro več kot v prvem polletju (povečanje od 93 kg/h na 140 kg/h). Veliko napredov smo vložili tudi za dvig ekonomičnosti našega dela, oziroma znižanje naših stroškov proizvodnje. Razlika med plansko in dejansko lastno ceno se nam sicer počasi, toda iz meseca v mesec znižuje (v juliju +1868 din/t, v avgustu +1461 din/t, v septembru le še +523 din/t). Ker imamo izredno visoke fiksne stroške (amortizacija in obresti od najetih kreditov), ki predstavljajo kar 63 % vseh obresti Železarne, pa bomo nadaljnje zniževanje stroškov predelave lahko dosegli le s še višjo proizvodnjo.

In kako so naša prizadevanja tega četrtletja vplivala na oblikovanja in delitve celotnega prihodka? Ustvarili smo dohodek. To pomeni, da ne zajedamo več svoje substance, oziroma da smo lahko pokrili svoje materialne stroške in amortizacijo ter zmanjšali izgubo od 90 milijonov iz prvega polletja na 83 milijonov.

ZAKAJ TAKO DOLGA PRIPRAVNIŠKA DOBA?

Pravijo, da zato, ker mladi nismo dovolj zainteresirani za delo in ne pokažemo vseh svojih zmognosti. Mislim, da to ne drži.

Imam višjo izobrazbo in sem pripravnik v Železarni Jesenice že dvajset mesecev, kar je že dva meseca nad maksimalno mejo pripravniške dobe za mojo izobrazbo. Ves ta čas sem delala na delovnem mestu povsem samostojno, čeprav naj bi pripravnik delal pod stalnim nadzorstvom, oziroma mentorstvom. Poleg tega sta za menoj prišli na to delovno mesto dve naši delavki in morala sem jih celo še učiti IN TO KOT PRIPRAVNIKA.

Sedaj mi obljublajo delovno mesto v drugi TOZD, vendar z odločbo do danes še ni nič in najbrž bom morala še dolgo čakati nanjo. Ne pritožujem pa se nad delom, ki sem ga morala opravljati, kajti imela sem ga rada, razumite pa, da sem še mlada, čakam tudi na stanovanje, imam otroka in verjemite, da bi mi kar prav prišel tisti denar, ki bi ga lahko že imela, ko bi dobila delovno mesto v času, kot je to zapisano v samoupravnem sporazumu železarne Jesenice, oziroma celo že prej. Vem za primer, ko je delavka kot pripravnik enostavno odklanjala vsako delo, dokler ni dobila delovnega mesta in to se je zgodilo že 15 mesecev po prihodu v Železarno.

Naj si to razlagam tako, da prej in do boljšega delovnega mesta prideš, če si nezainteresiran za delo, da ne rečem len.

Ne vem, zakaj obstajajo statuti, samoupravni sporazumi in razni pravilniki o pripravništvu, če se v praksi ravna drugače. Pravilnika, ki ga ne upoštevamo, tudi ne potrebujemo!

V. S.

Prav je, da se ob rekordni proizvodnji spomnimo tudi nekaterih uspehov, ki na zunaj niso tako vidni.

Ob pričetku obratovanja hladne valjarne Bela smo usposobili približno 260 operaterjev in vodij linij, ki so sposobni samostojnega in kvalitetnega obratovanja. To je ogromen uspeh, kajti zavedati se moramo, da je bilo predhodno znanje o obratovanju in problemih hladne predelave za večino minimalno. Poleg obratovnih, oziroma zagonskih problemov smo uspešno rešili luženje, valjanje in žarjenje nizkoogljiknih jekel. Uspešno smo osvojili predelavo dinamo jekel, kot so luženje, valjanje, rezogljivevalno žarjenje ter nanašanje anorganskih in organskih prevlek. Smo edini predelovalci (skupno s hladno valjarno Jesenice) dinamo pločevine v Jugoslaviji. Glede dimenzijskih toleranc, elektromagnetnih lastnosti, glede kvalitete površinskih prevlek se naši trakovi lahko merijo z vsemi uvoženimi dinamo trakovi. Uspešno uvajamo žarjenje, luženje, valjanje ter brušenje različnih vrst nerjavnih jekel. Tako s skupnimi prizadevanji celotne Železarne orjemo ledino kot edini in prvi proizvajalci trakov nerjavnih jekel.

Pri vsem tem pa ne smemo pozabiti in enostavno prezreti dejstva, da smo finalni preoblikovalci našega domačega jekla. Pri nas se pokažejo vse napake na trakovih, tako glede površine kot kvalitete, ki se vlečejo od plavža, jeklarne in tople valjarne. Razumemo jeklarje, da imajo zastarele in nepopolne naprave in obenem velike obremenitve glede čistote jekel, vsebnosti plinov, vsebnosti ogljika, žvepla v jeklu itd. Vse to pa je za nas, finalne proizvajalce, bistvenega pomena. Razumemo tudi to, da se trakovi, izvaljeni v naši topli valjarni, glede površinskih napak in okujine ne morejo meriti z nekaterimi uvoženimi tople valjarnimi trakovi itd.

Vsi, ne samo mi v hladni valjarni Bela, se moramo zavedati, da nam vse to močno zmanjšuje proizvodnjo. Slaba površina tople valjanih trakov nam zmanjšuje kapacitete lužilnih linij in valjavskega stroja. Prevelika vsebnost ogljika, plinov in nečistoč v jeklu nam zmanjšuje proizvodnjo žarilne linije. Pojav nečistoč in uvaljane okujine pa nam močno zmanjšuje izplen ter istočasno zmanjšuje celotno proizvodnjo. Še vedno gledamo le tehnične podatke naprav, ki so večkrat skregani z realnimi podatki, ne upoštevamo pa namreč kvalitete ter posebnosti jekla in realnega odstotka zastojev.

Kljub tem težavam smo optimisti, saj bomo s skupnimi močmi vseh delavcev Železarne rešili vse te probleme. Hladna valjarina Bela je končno tudi del Železarne, ne pa samo njen »trn v peti«, saj nas družijo tehnološke in kvalitetne vezi. Naše družbenopolitične organizacije so zelo mlade po stažu. V njih pa so delavci, ki so sposobni pravilno oceniti situacijo, soočiti se z aktualno družbenopolitično in ekonomsko problematiko v TOZD in izven nje.

Lahko povemo, da je sindikalna organizacija aktivna, saj je imela do sedaj dovolj uspešnih sestankov. Njen izvršni odbor dobro sodeluje z družbenopolitičnimi organizacijami in strokovnim vodstvom obrata.

Težave v organiziranosti pa čutimo v tem, ker je mlada organizacija in niso vsi člani dovolj aktivni. Delovanje samoupravnih delovnih skupin še ni v celoti zaživelo, imamo pa v planu postavitev novih vodij samoupravnih delovnih skupin. Menimo, da smo sposobni slediti toku gibanj, dohodkovnih odnosov, nagrajevanju po delu ter izpolnjevanju zakona o združenem delu.

Organizacija ZK kot celota si prizadeva s svojim članstvom prenašati politiko ZKJ med delavce in odločno vplivati, da se napake posameznikov

ne bi ponavljale. S svojim delom v proizvodnji hočejo člani ZK pokazati zglede in zaupanje.

Kot ostale družbenopolitične organizacije si je tudi OO ZSMS HV Bela zadala najpomembnejšo nalogo, da se organizira v akcijsko uspešen družbenopolitičen dejavnik, s čim večjim vplivom na družbenopolitičnem in samoupravnem področju in s tem tudi na delovne rezultate.

V TOZD Hladna valjarina Bela je skoraj polovica zaposlenih mladincev. Organizirani so v tri aktivne s po 40-50 člani. Prizadevajo si aktivirati vsakega posameznika, da ne bi slonel delo organizacije samo na predsedstvu. Za naloge, kot so:

idejnopolično usposabljanje, priprave na volitve, uresničevanje zakona o združenem delu, prizadevanja za čim večjo produktivnost, prisotnost pri kadrovski politiki itd., pa želijo doseči aktivnost slehernega mladince, zlasti pa mladih članov ZK.

Prepričani smo, da bomo z našimi delovnimi uspehi dokazali, da smo bili vredni zaupanja, da upravljamo s teko dragimi napravami in da zaradi napak posameznika ne more biti slab celoten kolektiv.

Želimo, da nas vse TOZD Železarne razumejo, da smo v začetnih težavah, približno v takih kot so bili pred leti Siemag, Demag in valjarna bluming. Le s skupnimi močmi bomo premostili začetne težave in dokazali, da smo enotna delovna organizacija s skupnim ciljem: dosegati kar najboljše proizvodne in poslovne rezultate.

NOVICE IZ SINDIKALNIH ORGANIZACIJ

DELOVNA SKUPNOST ZA KADROVSKE IN SPLOŠNE ZADEVE TER INFORMIRANJE

Sedma seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata je bila v petek, 14. oktobra. Predsednica OO sindikata Maja Junež je kritično ocenila udeležbo na zboru delavcev, kjer so tolmačili osnutke republiških zakonov, in dodala, da bi morala biti prav ta delovna skupnost z vsebino obravnavanih zakonov najbolj seznanjena. V okviru priprav na skupščinske volitve, ki bodo prihodnje leto, je treba evidentirati 25 novih članov. Tako naj bi vsaka SDS evidentirala po štiri delegate, ki naj bodo aktivni in pripravljeni za delo tudi v prihodnje. Zbor delegatov je treba pripraviti do konca letošnjega leta.

Prebrano je bilo pismo javnega tožilstva o nepravilnostih v Železarni. Izvršni odbor je bil seznanjen tudi s sklepi delavskega sveta Železarne, ki jih v celoti podpirajo. Dodeljena je bila denarna pomoč sodelavcu Hadžeri Mulalič ter pomoč osmim članom sindikata pri nabavi ozimnice.

PREDLOG SKLEPOV ZA RAZPRAVO V TOZD VZDRŽEVANJE IN TOZD REMONTNE DELAVNICE

Aktiv družbenopolitičnih organizacij in vodstev TOZD Vzdrževanje in Remontne delavnice je na skupnem sestanku dne 26. oktobra obravnavala aktualna vprašanja s področja sodelovanja, boljše koordinacije dela in uresničevanja zakona o združenem delu. Na razpravi so bili sprejeti naslednji predlogi sklepov, katere naj obravnavajo vse družbenopolitične organizacije v obeh TOZD. Po sprejetih sklepih naj se razprava prenese tudi na sestanke samoupravnih skupin.

1. Ureditev ekonomskih odnosov v TOZD in s tem ureditev dohodkovnih odnosov, nagrajevanja po delu in ostale ekonomske kvalitete morajo biti urejeni v zakonskem roku in v smislu, ki ga predpisuje zakon o združenem delu.

2. V vsaki vzdrževalni TOZD naj se formirajo samostojna računovodstva z računovodjem, z namenom, da je vsem samoupravljalcem, organom samoupravljanja in vodstvom TOZD dana možnost hitrega formiranja in uspešnega ukrepanja.

3. Pri upoštevanju zakonskih rokov je obvezno upoštevati predhodno javno razpravo v družbenopolitičnih organizacijah.

4. Mnenja smo, da moramo skupno z ostalimi vzdrževalnimi TOZD voditi družbenopolitično delo vzdrževanja kot celote, vendar delitev dela mora biti ostro ločena po že sprejetem poslovnem predmetu TOZD.

5. Vodstvo in družbenopolitične organizacije opozarjamo, da je potrebno natančneje določiti individualno odgovornost.

6. Vodje vzdrževalnih TOZD so dolžni dosledno izvajati organizacijske ukrepe, ki smo jih sprejeli ob formiranju TOZD.

7. Vodje vzdrževalnih TOZD morajo, s ciljem ekonomičnosti vzdrževanja in usklajenosti del, izdelati organizacijski predpis za skupne akcije v okviru remontov, večjih okvar in nepredvidenih del.

8. Proti vsem posameznikom, ki na manjših primerih rušijo enovitost vzdrževanja in s tem tudi zavirajo nadaljnji razvoj in kvartirno disciplino, je potrebno ukrepati po vodstveni in družbenopolitični liniji.

9. Zbor je bil mnenja, da je potrebno zaradi neusklajenosti izvršiti revizijo beneficiranih delovnih mest na področju vzdrževalnih TOZD.

TOZD ELEKTRODE

V petek, 7. oktobra, je bila seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata. Izvršni odbor je bil seznanjen z informacijo predsednika poslovnega odbora za izboljšanje discipline v TOZD. Informacijo bodo obravnavali na sestankih SDS. Izvršni odbor nadalje ugotavlja, da delavci v TOZD Elektrode zahtevajo urejene razmere in poslovanje v TOZD. Prizadevati si je treba za kar najbolj ugodno vzdušje ter dobre in poštene medsebojne odnose. Morebitne nepravilnosti je treba odpraviti, proti kršiteljem delovnih dolžnosti pa ustrezno ukrepati. Obravnavali so dve prošnji za dodelitev denarne pomoči in jih tudi ugodno rešili.

Poleg tega so sprejeli sklep o dodelitvi pomoči devetim članom kolektiva pri nabavi ozimnice. Upoštevali so delavce z nizkimi osebnimi dohodki in matere samohranilke.

VALJARNA ŽICE IN PROFILOV

Peta seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata je bila 4. novembra.

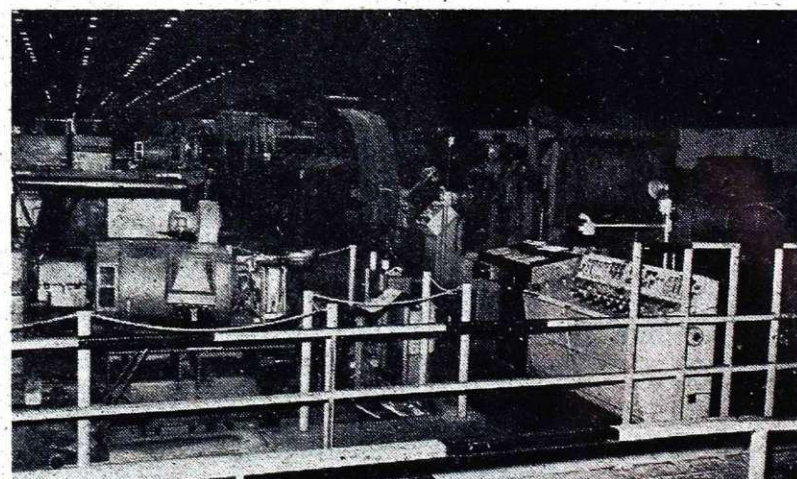
V prvi točki dnevnega reda so bili člani izvršnega odbora seznanjeni s potekom priprav za izvedbo letne konference osnovne organizacije sindikata, ki bo verjetno 16. decembra. Do takrat naj bi se sestale SDS v obeh obratih in predlagale po dva delegata, ki se bosta udeležila letne konference. Predsednik, tajnik, blagajnik ter referenti za šport, oddihe in izlete, za kulturo ter prošnje in pritožbe naj pravočasno pripravijo poročila o opravljenem delu. Na delovno konferenco osnovne organizacije sindikata bodo vabili tudi vodjo TOZD, vodjo valjarne profilov, sekretarja OO ZKS ter predsednika OO ZSMS.

Izvršni odbor osnovne organizacije sindikata je določil nekatere podrobnosti za izvedbo večera z upokojenimi sodelavci, ki bo verjetno 26. novembra ali pa 10. decembra, kadar bodo na razpolago prostori v Kazini.

Glede ozimnice meni izvršni odbor, da bodo upoštevali le samohranilce z nizkimi osebnimi dohodki. Strinjali so se s predlogom, da vsak od obeh obratov izplača vsoto denarja po potrebi. Poročila o izplačanih denarnih zneskih bodo posredovana na prihodnji seji izvršnega odbora.

Ob sklepu se je bilo dogovorjeno, naj SDS najkasneje do 15. novembra razpravljajo o predlogu razpisne komisije za vodjo TOZD Valjarne žice in profilov. Predlagali naj bi enega člana sindikalnega odbora v valjarni profilov namesto Antona Zupana ter enega člana sindikalnega odbora v valjarni žice namesto sodelavca Ilija Mrdije. Oba omenjena sodelavca, člana sindikalnega odbora, sta prekinila delovno razmerje v Železarni.

DOPISUJTE V ŽELEZARJA

Lužilna linija v TOZD Hladna valjarina Bela

TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI

(Nadaljevanje s 5. strani)

Med visoko industrijsko razvitimi državami zahodnega sveta imajo danes na področju izkoriščanja energije vetra daleč največji program ZDA. Tam se dve državni ustanovi, in sicer ERDA ter uprava za raziskovanje vesolja NASA, in znana velika družba elektrotehnične stroke General Electric živahno ukvarjajo s tem vprašanjem.

V zvezni državi Ohio je postavila NASA poskusno turbino za izkoriščanje vetra v energetske namene. Višina stolpa te naprave je 38 m, premer pogonskega vijaka 36,5 m in moč generatorja 100 KW. NASA upa, da bodo raziskave in poskusno obratovanje te naprave pripeljale do rezultatov, ki bodo omogočili proizvodnjo tovrstne električne energije po ekonomsko primerini ceni.

Poleg tega je naročila NASA še tri podobne naprave s premerom pogonskega vijaka 45,7 m in močjo generatorja 200 KW. Postavili jih bodo na treh različnih krajih s specifičnimi pogoji, povezanimi s pihanjem vetra. Tudi General Electric je skupaj z

ERDA močno aktiven na tem področju. V gradnji ima dve napravi s premerom pogonskega vijaka 61 m in močjo generatorja 1500 KW. Istočasno pa tudi pripravlja načrte za tretjo, s premerom pogonskega vijaka 91,5 m in močjo generatorja 3000 KW.

Osnovno vodilo pri razvijanju in gradnji teh naprav so najnižji možni proizvodni stroški za proizvedeno KWh ob konstrukciji, ki ne bodo v bodoče zahtevale bistvenih nadaljnjih sprememb. Današnje študije kažejo, da bo šel razvoj teh naprav v smeri vedno večjih pogonskih vijakov različnih tipov in s tem tudi z vedno večjo močjo turbine. Naprave, ki jih sedaj gradijo in projektirajo, imajo moč 1000-3000 KW in predvidevajo, da bodo kasneje lahko povečali njihovo moč do 20.000 KW. Čas obratovanja ob normalnem vzdrževanju računajo na 30 let.

Do zdaj največja turbina s pogonom na veter, ki je bila zgrajena v ZDA, je obratovala v letih 1941 do 1945. Bila je postavljena na 610 m visokem hribu v zvezni državi Vermont. Stolp je bil visok 33,5 m, premer pogonskega vijaka je bil 53,3 m in moč generatorja 1250 KW pri hitrosti vetra 48 km/h ali več. Prenehala je obratovati zaradi večje okvare na propelerju.

Nekatere optimistične napovedi predvidevajo, da bo električna energija vetra krila leta 2000 14 % vseh potreb v

ZDA. Bolj realna pa je številka 7 do 8 % in to predvsem za tista področja, ki so bogata s stalnim vetrom. Številka je še bolj verjetna ob dejstvu, da krije hidroenergija danes samo 4 % vseh potreb po elektro energiji v tej državi.

Seveda so tudi na tem področju strokovnjaki, ki dvomijo, da bo energija vetra igrala v bližnji prihodnosti tako pomembno vlogo, kot je zgoraj navedeno. Ti predvsem trdijo, da bo treba še počakati, kaj bodo prinesli praktični rezultati uporabe turbin na veter. Predvsem gre tu za ceno te energije. Poleg tega smatrajo, da bodo največje tovrstne naprave proizvajale sorazmerno malo električne energije. Kot primer navajajo, da bi nekatere teh naprav morale deset let nepretrgano obratovati, preden bi proizvedle toliko električne energije, kot je potrebna za proizvodnjo jekla, iz katerega je narejen stolp. Mnenja so, da bi bile te naprave lahko koristne predvsem na tistih oddolnih področjih, kjer je energija draga. Kot primer za takšno področje navajajo Aljasko.

Kljub tem pomislekom je vedno več energetskih strokovnjakov v ZDA prepričanih, da je treba z raziskavami in poskusi na področju izkoriščanja energije vetra nadaljevati. Računajo, da bo pozitiven ali pa tudi negativen odgovor znan že čez nekaj let.

5. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO PRI DS ŽELEZARNE

Predsednik odbora za gospodarstvo pri delavskem svetu Železarne Vitimir Gričar je sklical 5. sejo za petek, 28. oktobra, z naslednjim vtemnim redom: pregled sklepov 4. seje, poslovno poročilo za devet mesecev 1977, poročilo o izpolnjevanju obvez našim kupcem, ocena izpolnjevanja operativnega programa za oktober, analiza proizvodnih rezultatov TOZD Hladna valjarna Bela za mesec oktober, operativni program za november, smernice za plan Železarne za leto 1978, izbira dobavitelja za novo proizvodno linijo v TOZD Elektrode, potrditev finančnih pogojev za gradnjo odpravevalne naprave na elektro obločnih pečeh, cenik za malo prodajo in analiza dela male prodaje, odpis terjatev, potrditev kreditnih pogojev in odgovor pravne službe na sklep odbora.

Najprej so sprejeli poročilo podpredsednika poslovnega odbora, kako so bili izpolnjeni sklepi 4. seje, in ugotovili, da so izvršeni, razen tistih, ki so daljšega pomena in se bodo izvajali do konca leta ali še v naslednjem letu.

Zatem so obširno razpravljali o devetmesečnem poslovanem poročilu, ki ga je na seji razložil vodja finančno računskega sektorja, in ga sprejeli, s tem da so ga posredovali v razpravo in sprejem delavskemu svetu Železarne z ugotovitvami o skupni proizvodnji, blagovni proizvodnji, prodaji naših izdelkov, produktivnosti, izpolnitvi, dohodku, amortizaciji, obveznostih iz dohodka in čistega dohodka, izgubi v hladni valjarni Bela in možnostih pokrivanja vseh obveznosti TOZD HVB itd. Sklenili so tudi, da se trend akcij in dela, ki je bil vpeljan v avgustu in septembru in delno zajet v sklepih prejšnjih sej odbora za gospodarstvo, mora nadaljevati v vseh mesecih zadnjega kvartala. Le tako bomo letošnje leto lahko zaključili še bolje, kot zaključujemo sedaj dvetmesečno bilanco. Poslovnemu odboru pa so naročili, da na eni prihodnjih sej poroča o prekomernem nastajanju neustreznih finalnih izdelkov, ki jih zatevamo v staro železo. Na osnovi obravnave devetmesečnega poročila in kazalcev uspešnosti, s katerimi se izkazujejo rezultati dela delavcev in poslovanja delovne organizacije, so se strinjali z delitvijo dohodka med letom in z vsemi elementi, ki so sestavni del tega poročila.

V nadaljevanju se je obširno razpravljalo o poročilu o izpolnjevanju obvez našim kupcem, ki ga je podal vodja prodajnega sektorja, s posebnim poudarkom na problematiki predobav in zaostankov. Sklenili so, da se poročilo posreduje še delavskemu svetu temeljnih organizacij in odborom za gospodarstvo v temeljnih organizacijah, z zahtevom, da zaostrojijo izpolnjevanje specifičnih naročil. Ker je funkcija prodaje poverjena v naši železarni posebni službi, je zato vsako nekoordinirano neposredno kontaktiranje s kupci s strani TOZD nezaželeno, ker moti večjo učinkovitost prodaje na tržišču. Sklenili so še, da je pri realizaciji specifičnih naročil treba dati največji poudarek višje kvaliteten izdelkom, ne glede na planske obveznosti. Strinjali so se še s predlogom, da prodajni sektor lahko odobri prodajo nerjavne pločevine po ustrezno nižji ceni, če omeni, da je kupcu potrebna ta pločevina za testiranje in določitev cen njihovim izdelkom. V zvezi s tem bo prodajni sektor do naslednje seje odbora pripravil analizo, koliko nerjavne pločevine bi lahko za to namen plasirali po cenah, ki v prvi fazi pokrivajo variabilne stroške in v drugi fazi pokrivajo fiksne in variabilne stroške.

Ob razpravi o cenah skupne in blagovne proizvodnje za mesec oktober so ugotovili, da bomo družbeni plan skupne proizvodnje izpolnili s 94,5%, operativni program pa z 98,0%. Program gotove proizvodnje bo izpolnjen z 99%, opremljenih pa bo približno 38.000 ton.

Pri obravnavi analize proizvodnje TOZD Hladna valjarna Bela za mesec oktober so ugotovili, da vložek temeljna organizacija Hladna valjarna Bela ima, nestopajo pa drugi problemi, ki jih bo treba čimprej odpraviti, da bo po količini in kvaliteti dosežena s sanacijskim programom planirana proizvodnja.

Na predlog oddelka za operativno planiranje so se strinjali s predlaganim programom skupne in gotove proizvodnje za mesec november, saj v skupni proizvodnji zaostajamo le za 0,9% za družbenim planom, v gotovi proizvodnji pa družbeni plan s programom presegamo za 0,8%.

V nadaljevanju se je razpravljalo o osnutku samoupravnega sporazuma o osnovah plana Železarne za leto 1978, se z njim strinjali in ga posredovali delavskemu svetu Železarne v razpravo, s pripombo, da mora zaposlenost rasti po stopnji, ki je začrtana v srednjeročnem razvojnem programu.

Razpravljali so tudi o predlogu sektorja novogradnje in TOZD Elektrode o izbiri dobavitelja za novo proizvodno linijo v TOZD Elektrode in sklenitvi pogodbe o nabavi naprave za povečanje oplačše-

nih elektrod. V zvezi s tem so sprejeli vrsto sklepov, s pripombo, da veljajo v primeru, če bo delavski svet Železarne sprejel sklep o podražitvi investicije za povečanje proizvodnje elektrod in predlog za pridobitev dodatnih sredstev, o čemer bo za delavski svet Železarne pripravil ustrezno informacijo sketor novogradnje.

Na osnovi predloga strokovne komisije in sprejetja sklepa na delavskem svetu TOZD Jeklarna o izbiri najugodnejšega ponudnika za gradnjo odpravevalne naprave na elektro obločnih pečeh so sprejeli vrsto sklepov v zvezi s finančnimi pogoji za nabavo opreme pri firmi AMERICAN AIR FILTER Nizo-

zemska, ki so jih posredovali še delavskemu svetu Železarne v potrditev.

Sprejeli so tudi analizo dela male prodaje v Železarni in sklenili, da cenika za malo prodajo do konca leta 1977 ne bodo spremenili.

Na predlog finančno računskega sektorja so se strinjali z odpisom neizterljivih terjatev v skupni višini 125.443,90 din, s tem da ta sklep potrdi še delavski svet Železarne.

Na predlog finančno računskega sektorja so sprejeli sklep o najetju investicijskega kredita pri vojnem servisu in sestavi Narodne banke Jugoslavije za nabavo induktivnega mešalca za elektro obločno peč Lectromelt in o najetju komercialnega kredita v železarni Ravne na račun izdelave škarij za razrez starega železa, v obeh primerih so sprejeli tudi sklep o kreditnih pogojih, s tem da ju potrdi še delavski svet Železarne.

Ob koncu seje so sprejeli odgovor pravne službe, ki je bil dan na osnovi razgovora z vodjo CPSI, predsednikom IO sindikata ter vodjo pravne službe, v zvezi s sklepom odbora o nadomestilih delegatom, ki se udeležujejo sej samoupravnih organov, in sklenili, da se posreduje še delavskemu svetu Železarne.

J.Š.

TOZD Elektrode

6. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

Odbor za gospodarstvo TOZD Elektrode je imel 27. oktobra šesto sejo, ki jo je vodil predsednik Franc Terseglav.

Odbor je sprejel poročilo o izvrševanju sklepov zadnje seje z ugotovitvijo, da so vsi sklepi izvršeni, razen sklepov, pri katerih se za izvršitev zahteva daljši čas.

Sprejeli so poročilo o doseženih proizvodnih rezultatih v mesecu septembru. V tem mesecu je TOZD dosegla največjo proizvodnjo dodatnih materialov za varjenje v zadnjih dveh letih, in sicer 1659,3 tone. Proizvedenih je bilo tudi 105,6 tone elektrodne mase in 418,7 tone ognje-vzdržnih materialov.

Odpreda je v tem mesecu znašala 1672,7 tone in je bila za 13,4 tone večja od proizvodnje.

Proizvodnja oploščenih elektrod je bila v devetih mesecih za 2,3% večja od družbenega plana, proizvodnja pri praških in ognjevzdržnih materialih pa nekoliko zaostaja za planom.

Potrili so predlog operativnega plana za mesec november, in sicer:

- oploščenih elektrod 1260 ton,
- VP žice 130 ton,
- varilnih praškov 70 ton,
- elektrodne mase 150 ton,
- ognjevzdržnih mater. 350 ton.

Pripomnili so, da ima ta mesec manj delovnih dni in da bo za izvršitev plana potrebno dodatno delo ob prostih sobotah.

Iz podatkov o gibanju osebnih dohodkov v TOZD v mesecu septembru so ugotovili, da so bili v poprečju na zaposlenega za 49 din ali 1,2% nižji od doseženih v avgustu. Najpomembnejši razlog za znižanje je manjše število opravljenih delovnih ur na zaposlenega.

Vodja TOZD je odbor informiral o osnutku predloga o osnovah plana

za leto 1978 in o pripombah, ki jih je vodstvo TOZD posredovalo SEO - oddelku za planiranje.

Sprejeli so poročilo o že izvršenih in o predvidenih ukrepih za odpravo pomanjkljivosti, ki jih je ugotovil inšpektor. Odbor je naročil, naj se še neizvršeni predvideni ukrepi čimprej realizirajo.

Odbor je obravnaval problematiko ogrevanja in tople vode v kopalnicah. Naročil je, naj odgovorni pregledajo naprave in poskrbijo, da bo v kopalnicah TOZD zadosti tople vode. V TOZD se mora izvršiti deratizacija.

Odbor je obravnaval osnutek začasnega navodila za urejanje normativ delovnih mest, števila delavcev in vrednotenje delovnih nalog in ga sprejel s pripombo, naj bi sejam komisije za kategorizacijo prisostvoval predstavnik, ki ga določi delavski svet TOZD, kadar se obravnavajo zadeve prizadete TOZD.

Obravnavani so investicijske elaborata za povečanje proizvodnje oploščenih elektrod in elektrodne žice. Z obema projektoma in z načini financiranja soglašajo ter predlagajo delavskemu svetu TOZD, da celotno investicijo potrdi.

Soglašali so s predloženimi finančnimi pogoji ponudnika American Air Filter, Amsterdam za gradnjo odpravevalne naprave na električnih obločnih pečeh in jih predlagali delavskemu svetu TOZD v potrditev.

Ob zaključku seje so obravnavali devetmesečno poslovno poročilo Železarne in sklenili, da se mora z začetnimi akcijami nadaljevati, da bi bili rezultati ob koncu leta še boljši.

MS

6. SEJA ODBORA ZA DELOVNA RAZMERJA

V sredo, 19. oktobra, je bila šesta seja odbora za delovna razmerja TOZD Elektrode, ki jo je vodil predsednik Janez Zaveljicna.

Na seji so pregledali izvrševanje sklepov zadnje seje in ugotovili, da so vsi sklepi izvršeni.

Sprejeli so kadrovske poročilo za mesec september. Iz podatkov je razvidno, da je znašala skupna odsotnost v TOZD 18,5%. Bolezenska odsotnost se je v primerjavi s preteklimi meseci zmanjšala, odsotnost zaradi nezgod pa se je nekoliko povečala. Od predvidenih 635 dni rednega dopusta je bilo v septembru izkoriščenih le 526 dni ali 83%.

lovnega razmerja v TOZD za mesec september, in sicer Ljubču Spasovu na lastno željo in Stanku Droletu zaradi invalidske upokojitve.

Nadalje je odbor imenoval Ivana Sodja na delovno mesto vodja proizvodnje oploščevalnice, Franca Potokarja pa na delovno mesto vodja proizvodnje varilnih praškov in ognjevzdržnih materialov. Obe imenovanji sta začasni in veljata do preklica.

Odbor je naročil, naj kadrovski sektor skupno s FRS za Anico Kapus preskrbi ustrezno delovno mesto, kakor je bilo domenjeno ob ukinitvi šamotarne med TOZD Talilnice, kadrovskim sektorjem in FRS. V TOZD Elektrode namreč ni sistematiziranega delovnega mesta za tov. Kapusovo, ki je opravljala delo kalkulanta šamotarne, ki je bilo s 1. septembrom ukinjeno.

Na seji so obravnavali tudi pritožbo sodelavca Nika Kešina. Odbor je ugotovil, da so navedbe pritožitelja točne, in sklenil, da se ga premesti z delovnega mesta drugi izdelovalec elektrodnih mas na delovno mesto prvi izdelovalec elektrodnih mas.

Vodja TOZD je odbor informiral o odobritvi investicije za novo oploščevalno in vlečno-rezalno linijo, ki bo verjetno pričela obratovati konec leta 1978, za kar sta potrebna pravčasen sprejem in priučiitev novih delavcev.

Odbor je zadolžil vodstvo TOZD in kadrovski sektor, da pripravijo program priučičevanja potrebnega kadra in pregledajo možnosti usposobitve in napredovanja delavcev, ki so že zaposleni v TOZD.

Odbor je sprejel informacijo vodja TOZD, da je za izvršitev planskih nalog v letu 1978 še vedno potrebno nočno delo devetih delavk pri sušenju elektrod. V zvezi s tem je odbor naročil kadrovskemu sektorju, da prosi republiške organe za dovoljenje.

Ob sklepu seje je odbor dal soglasje za ponovni sprejem Asima Ibrahimovića, ni pa soglašal s ponovnim sprejemom Senada Amidžića.

Odbor je sprejel tudi informacijo o priporočilih za študijske ugodnosti, ki jih je vodstvo TOZD izstavilo za tri sodelavce.

MS

9. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

Predsednik odbora za gospodarstvo TOZD Vzdrževanje je sklical 25. oktobra deveto sejo odbora.

Odbor je ugotovil, da so razen dveh vsi sklepi zadnje seje realizirani. Nerešena sklepa imata značaj dolgoročnejšega ukrepanja.

Odbor je sprejel poročila vodij področij o doseženih rezultatih v mesecu septembru. Na podlagi poročil pa je sprejel naslednja sklepa: - Čimprej je treba rešiti vprašanje beneficirane delovne dobe za vzdrževalce, ker njena neurejenost povzroča težave pri normalnem delu.

- Vsa področja vzdrževanja morajo izdelati revizijo pravilnika o otežkočenem dodatku. Popravke, oziroma pripombe bo pregledal odbor za gospodarstvo in jih posredoval delavskemu svetu v potrditev.

Obravnavali so tudi osnutek preliminarne plana za leto 1978 in sprejeli sklep, da mora biti obravnavan na zborih delavcev in ustrezno dopolnjen. Ugotovitveni sklep na osnovi pripomb, ki bodo izrečene, pa sprejme DS TOZD Vzdrževanje.

V obravnavi je bilo tudi začasno navodilo za urejanje normativ delovnih mest. Odbor na vsebino navodila ni imel bistvenih pripomb in je sprejel sklep, da ga predloži delavskemu svetu TOZD Vzdrževanje.

Sprejet je bil tudi sklep o pristopu k podpisu samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev za pokrivanje dela stroškov infrastrukture ŽG Ljubljana.

Glede nedoseganja izvoznih obvez in sklepa DS ŽJ, da se je potrebno preusmeriti na vzhodno področje, je odbor sprejel sklep, da se bo vzdrževanje v to akcijo skušalo vključiti preko področnih priprav dela.

Ob pregledu devetmesečnega poročila o poškodbah je odbor zadolžil vodje področij, da poostrijo disciplino varstva pri delu in ukrepajo proti tistim, ki ne uporabljajo zaščitnih sredstev. Poročilo je bilo posredovano tudi vsem vodjem samoupravnih delovnih skupin, z namenom, da problematiko obravnavajo.

Odbor je sprejel še spremembo kvalifikacije za izmenske vodje vzdrževanja, in sicer z U-3 na D-5. Spre-

membo mora potrditi še DS TOZD Vzdrževanje.

Sprejeli so tudi sklep, da se razdelijo šifre delovnih mest v pripravah dela po področjih. S tem bo mogoče dodeljevanje premij glede na področje, kjer je priprava dela locirana. Predlog je bil posredovan DS TOZD Vzdrževanje v obravnavo.

CB

10. SEJA ODBORA ZA DELOVNA RAZMERJA

Odbor za delovna razmerja TOZD Vzdrževanje je imel deseto sejo 31. oktobra.

Pri pregledu sklepov zadnje seje so ugotovili, da so vsi sklepi, razen sklepa št. 3.7, realizirani. Vodja vzdrževanja TOZD Plavž je bil zadolžen, da pripravi odgovor na neuresničen sklep do prihodnje seje.

V nadaljevanju so obravnavali razporeditve, oziroma premetitve kadra po predlogih, ki so jih poslali vodje področij vzdrževanja. Upoštevali so vse predloge, razen tistih, ki so v navzkrižju s pravilnikom o napredovanju.

Odboru sta bili posredovani dve vlogi za prekinitve latnosti delavca TOZD Vzdrževanje v skrajšanem odpovednem roku. Odbor je obe ugodno rešil, ker gre za delavca iz drugih republik, ki sta dobila zaposlitve v domačem kraju.

Nadalje je odbor obravnaval še štiri prošnje za pridobitev lastnosti delavca TOZD Vzdrževanje in dve ugodno rešil. Prošnje tov. Jeršina za prestop v sektor novogradnje ni mogel ugodno rešiti zaradi potreb po kadru pri vzdrževanju HV Bela in glede na sklep DS ŽJ. Prošnja Nikolaja Eržena pa je bila neugodno rešena iz objektivnih vzrokov.

Kadrovski je predložil odboru plan kadrov za leto 1978. Odbor je s planom soglašal in nanj ni imel bistvenih pripomb. Po predlogu plana bi znašal normativ TOZD Vzdrževanje 624 oseb in stalež za leto 1978 534 oseb.

CB

TOZD Žebljarna

ZBOR DELAVCEV

Predsednik zbora delavcev Jože Črtalič je 18. oktobra sklical zbor delavcev in v razpravo predlagal osnutek plana za leto 1978, ki ga je razložil vodja TOZD Leon Mesarič.

Zbor delavcev TOZD Žebljarna je po razpravi sprejel naslednjo pripombo, ki naj se vnese v dokument:

Investicija za modernizacijo pakiranja žičnikov (nova pakirna linija) mora biti v letu 1978 izvedena, ker so zanjo odobrena sredstva iz amortizacije. S tem bi sprostili šest do osem delavk, ki bi lahko zapakirale 600 ton žičnikov v embalažo po eno libro, s čimer bi vsaj delno zadostili osnovnemu pogoju, ki ga že v tem letu postavljajo ameriški kupci, za izvoz 6000 ton žičnikov v ZDA. Njihova zahteva je celo, da se 30% žičnikov dostavlja v taki embalaži. Zaposlovanje novih delavcev v TOZD Žebljarna ni sprejemljivo.

V razpravi, ki je sledila, so sodelovali: Davorin Mikula, Milan Beretin, Danica Kejžar, Cveta Hribar in Leon Mesarič.

Razpravljali so o modernizaciji čistilnice in o izdelavi bobna za poizkusno obratovanje. Boben bi izdelali v delavnici vzdrževanja TOZD Žebljarna.

Zelo resno so govorili o objektivni ceni, da so vsi delavci v žebljarni premalo dosledni pri izkoriščanju

delovnega časa. Na žebljarskih strojih je očitno premalo kontrole kvalitete žičnikov s strani samih žebljarjev. Zaradi tega je veliko nepotrebnega izmeta in nekalitetenih žičnikov.

Tudi predčasno zapuščanje delovnih mest kot tudi samega obrata je bilo ocenjeno na zboru kot kršenje sprejetih dogovorov, ki samoupravljalce obvezujejo, da polno izkoriščajo družbena sredstva in delovni čas.

V zvezi z izkoriščanjem delovnega časa je bilo omenjeno, da nekateri delavci razkladajo žico iz vagonov med rednim delovnim časom. Vodja TOZD je ponovno opozoril vse sodelavce žebljarne, da je razkladanje vagonov dovoljeno samo v prostem času, o čemer so vsi delavci seznanjeni. Povsem logično je, če razkladajo vagon žebljarni v času, ko stroji obratujejo in so zato le-ti brez nadzorstva. Zato je več izmeta in nekalitetenih izdelkov. Poudarili so, da se mora izboljšati odnos do dela, s čimer se bodo tudi vsi ostali medsebojni odnosi lažje urejali.

M.T.

TOZD Energetika

8. SEJA ODBORA ZA DELOVNA RAZMERJA

Predsednik odbora za delovna razmerja TOZD Energetika Rudi Buh je 19. oktobra sklical osmo sejo odbora. Obravnavali so izvrševanje sklepov, premetitve iz drugih TOZD, premetitve v obratu, razporeditve in dve pritožbi.

Sklepi sedme seje so bili realizirani, razen dveh, ki sta dolgoročnejšega značaja.

Soglašali so s premetitvijo dveh delavcev iz TOZD Remontne delavnice in dveh delavcev iz TOZD Vzdrževanje v TOZD Energetika, s prevedbo enega delavca iz D-4 na U-3 in s petimi premetitvami v obratu. Dva delavca iz PIV energije, ki gresta na uvajanje za strojnika vodikarne in strojnika kisikarne, dokler ne opravita ustreznih strokovnih izpitov, obdržita odločbi za to delovno mesto, na katerem delata sedaj.

V nadaljevanju seje so obravnavali sprejem pripravnika z diplomom prve stopnje fakultete za strojništvo.

Odbor je zadolžil vodstvo, da do naslednje seje pripravi predlog za premetitev delavca iz toplotne energije v plinsko in vodno energijo.

Odbor je vzel na znanje pritožbo kalkulanta in enega delavca in jih odstopil v reševanje DS TOZD Energetika.

K.N.

SAMOUUPRAVNI ORGANI V PRETEKLEM TEDNU

TOZD Hladna valjarna Bela

8. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

Predsednik odbora za gospodarstvo Anton Ravnik je 28. oktobra sklical osmo sejo in predlagal naslednji dnevni red: pregled sklepov zadnje seje, operativni plan za mesec november, potrditev pogodbe o dopolnilnem delu, osnove plana za leto 1978, informacija o osnutku začasnega navodila za urejanje normativ delovnih mest, število delavcev in vrednotenje delovnih nalog, informacija o poslovanju v mesecu septembru in devetmesečnem poslovanju.

Pri pregledu sklepov zadnje seje je bilo ugotovljeno, da so vsi sklepi izvršeni. Operativni plan za mesec november je enak družbenemu planu in znaša 7.500 ton. Kolikor kvaliteta ne bi ustrezala, se plan toplovaljanih dinamo trakov zniža z 2.500 ton na 2.000 ton.

Odbor je razpravljal o pogodbi za izdelavo kataloga RD in HVB in se z izdelavo strinjali, ne priznava pa 25.000 pozicij, ker meni, da je bilo veliko pozicij izdelanih in plačanih v nadurnem delu. Odbor je pooblastil vodjo TOZD, da ugotovi, koliko pozicij je še ostalo za izplačilo.

Razpravljali so tudi o osnovah plana za leto 1978. Člani odbora s postavljenim planom za leto 1978, ki znaša 94.000 ton, niso soglašali. Plana ne bo mogoče doseči zaradi pomanjkanja delavcev, slabe kvalitete vložka in neosvojene tehnologije za nerjavno jeklo.

Člani odbora zahtevajo, da se operativni plan za leto 1978 planira v taki količini, da ga bo možno tudi doseči. Zaradi nedoseganja plana je tudi nezadovoljstvo med delavci. Odbor za gospodarstvo predlaga DS TOZD znižanje operativnega plana:

- globoki vlek z 59.000 na 57.000 ton,

- dinamo 28.000 ton,
- nerjavno jeklo s 7.000 na 5.000 ton.

V osnove plana za leto 1978 naj se vnese tudi nabava brusilnega stroja za valje.

Obravnavali so osnutek začasnega navodila za urejanje normativ delovnih mest, števila delavcev in vrednotenje delovnih nalog. Na osnutek niso imeli pripomb.

Z izbranimi napravami in s sklenitvijo pogodbe o nabavi opreme za povečanje proizvodnje oploščenih elektrod so soglašali.

Iz informacije o poslovanju v mesecu septembru je razvidno, da se je situacija začela izboljševati, saj je bilo v tem mesecu doseženih 5.200 ton proizvodnje ali 74 % planirane. Tudi stanje z vložkom se je v septembru izboljšalo, saj je valjarna bluming-štekel svoj del obveze izpolnila s 7.271 tonami ali 101,08 %. Ni bil pa v celoti realiziran dohod tujega vložka. Prispelo ga je le 1.781,9 tone ali 60 %. Situacija se je začela izboljševati od sredine meseca dalje in se je zadnji teden septembra približala nivoju, ki omogoča sorazmerno normalno obratovanje. Zato je bila tudi količina nizkoogljikastih trakov izdelana v celoti v skladu z operativnim planom. Dohod dinamo toplovaljanih trakov in količina na zalogi in v medfazni predelavi so zadovoljivi. Plan ni bil dosežen zato, ker je linija za razogljčenje začela obratovati šele 20. septembra. Vzrok za zakasnelo obratovanje je v tem, da je bila šele takrat dosežena zaloga 1.000 ton dinamo trakov in s tem zagotovljeno kolikor toliko normalno delo linije za daljši čas.

O poslovnem poročilu TOZD za devet mesecev je poročala računovodkinja Vita Komljanec. Pojasnila je, da se za letošnjih devet mesecev ne kažejo nikake posebnosti in veljajo v glavnem vse značilnosti, ki so bile ugotovljene ob polletju. Hladna valjarna Bela ima izgubo, ki pa je nižja, kot je bila v polletju, in to iz razloga, ker je bila ustvarjena višja proizvodnja, del stroškov je bil poračunan z zagonskimi stroški, kot sestavni del investicije, poleg tega pa je iztržila tudi del obresti iz naslova neposlovnih prihodkov na področju prodaje. Ker med letom izgube ne pokrivamo, so vse TOZD formirale ustrezne sklepe, hladna valjarna Bela pa v svoji bilanci izkazuje nepokriti del dohodka, oziroma izgubo v višini 83 milij. din.

MK

SEJA ODBORA ZA DELOVNA RAZMERJA

Na deseti seji odbora za delovna razmerja so obravnavali dosežene rezultate sprejetih sklepov zadnje seje, sprejem novih delavcev, premetitve delavcev in prijave na razpisano prosta delovna mesta.

Ugotovljeno je bilo, da so sklepi izvršeni.

Iz poročila o kadrovski problematiki, ki ga je podal kadrovik Oton Pestotnik, je bilo razvidno, da je bilo v mesecu septembru sprejetih pet delavcev, obračunana pa sta bila dva, še vedno pa primanjkuje delavcev na posameznih linijah, predvsem v adjustazi.

Ugodno so rešili šest prošelj za pridobitev lastnosti delavcev TOZD in pet prošelj za prekinitev lastnosti delavcev TOZD.

Na razpisano delovno mesto vodje lužilne linije so sprejeli Franca Hočevarja, ki najbolje ustreza pogojem razpisa, na delovno mesto kadrovec pa so sprejeli Jožeta Stularja.

Za dobo enega leta so na delovno mesto vodilni valjavec Sendžimir ogródja sprejeli Alojza Rabiča, ostale tri prijavljene kandidate pa so sprejeli na delovno mesto kadrovec.

M. K.

TOZD Monter Dravograd

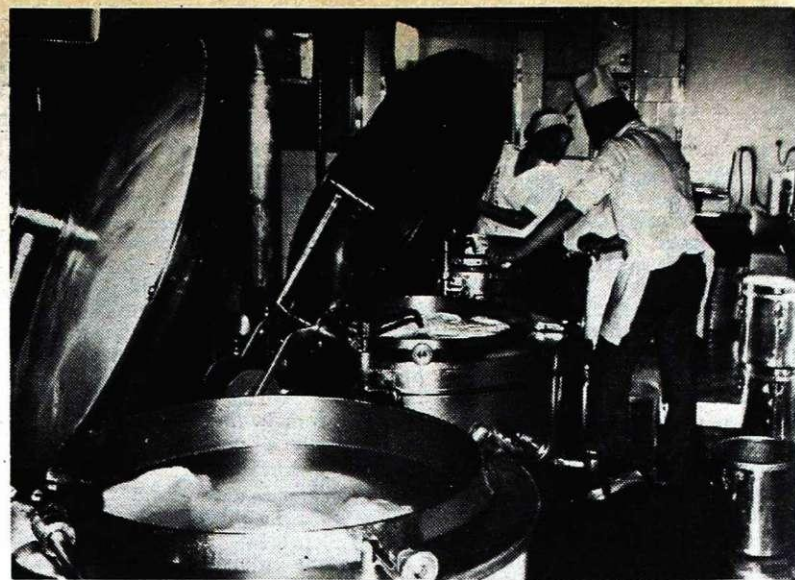
7. SEJA ODBORA ZA DELOVNA RAZMERJA

Na 7. seji odbora za delovna razmerja v temeljni organizaciji Monter so obravnavali vloge za sprejem na delo. Sprejeli so štiri delavce, s tremi delavci pa delovnega razmerja niso sklenili. V tej točki dnevnega reda so obravnavali tudi predlog računovodskega sektorja za sprejem delavke, ki bi delala v materialnem knjigovodstvu pri evidenci osnovnih sredstev, opravljala pa bi še kontrolo in likvidacijo faktur. Odbor zaenkrat tega predloga ni sprejel, ker je menil, da v knjigovodstvu delovni čas ni dovolj izkoriščen in naj za opravljanje teh del poiščejo notranje rezerve, če je potrebno, tudi s premetitvami.

Nato so obravnavali prijave na interne objave in razporedili prijavitelje na prosta delovna mesta, za dva ključavničarja pa so odobrili 42-dnevni tečaj za upravljalce vrtljivih stolpnih žerjavov.

Obravnavali so tudi predlog za določitev osnov in za spremembo osnov. Za devet delavcev je odbor osnove potrdil, oziroma spremenil, zahtevek enega delavca pa je odstopil delavskemu svetu, da oceni utemeljenost zahtevka. Nato so obravnavali še vloge za štipendije. Trem prošilcem so vloge zavrnili, ker so o štipendijah razpravljali že na prejšnji seji in so razpoložljive že razdeljene, enemu prošilcu pa bočo odobrili štipendijo, če bo uspešno zaključil prvi letnik, ker imajo slabe izkušnje z dosedanjimi izrednimi študenti.

M. P.

V kuhinji družbene prehrane

TOZD Družbena prehrana

8. SEJA ODBORA ZA DELOVNA RAZMERJA

Predsednik odbora za delovna razmerja pri DS TOZD Družbena prehrana Bojan Klinar je sklical 2. novembra osmo redno sejo odbora.

Po pregledu izvršenih sklepov je bilo ugotovljeno, da so sklepi izvršeni, ostaja le problem zaposlitve na delovnem mestu kurjač-vzdrževalec v samopostrežni restavraciji, kljub razpisu v Železarnju in Glasu.

Na razpis za delovno mesto kurjač-vzdrževalec se je sicer prijavil Jernej Vrabčič, toda odbor je sklenil, da se njegovi vlozi ne ugodijo, ker je 22. julija podpisal izjavo o prekinitvi delovnega razmerja z DO železarna Jesenice.

Odbor je sklenil, naj kadrovik nujno vzame v reševanje zasedbi delovnih mest kurjač-vzdrževalec in vrtar za samski dom, kjer se potreba po novih delavcih najmočnejše kaže.

Odbor predlaga ukinitve delovnega mesta 9530 D-3 slaščičar.

Nadalje je odbor vzel na znanje: Vlogi Janeza Bohinca in Darinke Guzelj za odobritev študijskih ugodnosti, kateri sta posredovala na odbor za kadre in družbeni standard pri DS Železarne, za vpis na gostinško-poslovodsko šolo pri delavski univerzi Jesenice. Priporočilo je dalo tudi vodstvo TOZD Družbena prehrana, saj jima bo dodatno strokovno izpopolnjevanje koristilo pri bodočem delu.

Obvestilo SEO o povišanju kategorije tajnici, referentu za kontrolo materialnega poslovanja in samska stanovanja in referentu za vzdrževanje.

D. T.

TOZD Strojne delavnice

11. SEJA ODBORA ZA DELOVNA RAZMERJA

V petek, 28. oktobra, je predsednik Ignac Juran sklical 11. sejo odbora za delovna razmerja pri delavskem svetu TOZD Strojne delavnice.

Pri pregledu sklepov prejšnjih sej je odbor ugotovil, da so bili v celoti izvršeni, razen sklepa, ki se nanaša na nadomestitev delovodij in ki se prenese na prihodnjo sejo.

Odbor je sprejel dva nova delavca, in sicer drugega ključavničarja in četrtega stugarja. Enemu sodelavcu so omogočili prestop v TOZD Kovinoservis in enemu v delovno skup-

nost, en delavec pa je prestopil v TOZD SD iz TOZD Plavž. Pripravnika z višjo šolo stojne smeri so razporedili na delovno mesto vodja orodjarne.

Odbor je obravnaval nezasedenost delovnih mest, predvsem stugarjev. Normativ v TOZD je 408, planirani stalež 341, trenutno stanje pa je 326 delavcev. Do planiranega staleža manjka 15 ljudi, in sicer 11 stugarjev, en brusilec, trije ključavničarji.

J. M.

TOZD Jeklarna

9. SEJA ODBORA ZA DELOVNA RAZMERJA

Deveta redna seja odbora za delovna razmerja pri DS TOZD Jeklarna je bila 20. oktobra.

Sklepi zadnje seje so bili izvršeni, razen premetitve delavcev, ker zanje ni bilo nadomestil. Sklepi, ki se nanašajo na delavca Albrehta Čufarja glede obiskovanja žerjavovodskega tečaja, se ne more realizirati, ker ne izpolnjuje pogojev. Prav tako ni bila realizirana dana potreba po novih delavcih za potrebe TOZD Jeklarna.

Iz poročila, ki ga je podal kadrovik, je bilo razvidno, da so v septembru samovoljno zapustili delo štiri delavci, dva pa sta bila na novo sprejeta. Stalež zaposlenih je bil v tem mesecu 618, plan delavcev pa znaša 624. Odsotnost z dela je bila 2591 dni, kar je 18,3 % in je za 5,5 % boljša v primerjavi z mesecem avgustom.

V tem mesecu so se povečali bolezenska odsotnost, izredno neplačani dopusti in neopravičeni izostanki. Iz devetmesečnega poročila je razvidno, da je bil povprečni stalež zaposlenih 626 delavcev, medtem ko je bilo v TOZD 30. septembra 615 delavcev. Delovno razmerje je v tem času sklenilo 42 delavcev, prekinilo pa 64 delavcev. Vzroki prekinitev so naslednji: upokojenih osem, odhod v JLA deset, eden umrl, dva redna odpoved, 43 delavcev pa je prekinilo delovno razmerje na izjavo. Odsotnost z dela je bila v tem času 18,61 %, v Železarni pa je bila skupna odsotnost 17,66 %.

Delavski svet je na zadnji seji obravnaval in potrdil nov normativ zaposlenih, ki znaša 613 delavcev.

Odbor je sklenil, da za mesec november potrdi predlog potreb po novih delavcih, ki so naslednje: štiri delavci za delovno mesto tretji jamski pomočnik, štiri delavci za delovno mesto nekladalec starega železa, štiri delavci za delovno mesto pomočnik pri SM peči, dva delavca za delovno mesto pomočnik talilca pri EL peči in en delavec pri ponvičarskih zidarjih.

V interesu nemotenega proizvodnega procesa so bile na predlog vodje TOZD obravnavane in potrjene razporeditve in premetitve delavcev TOZD Jeklarna.

Delovno razmerje so v času od 22. septembra do 20. oktobra prekinili štiri delavci.

Odbor je vzel na znanje informacijo, da je potrebno pripraviti plan izobraževanja delavcev ob delu za leto 1978. V TOZD Jeklarna je potrebno predvideti vse tečaje, seminarje in drugo za strokovno izpopolnjevanje in izobraževanje kadra, ker je le-te potrebno tudi planirati s finančne strani.

Odbor je soglašal, da se v zimskem času izvedejo v TOZD strokovni preizkusi znanja o pravilnem in varnem delu s kisikom za vse delavce, ki delajo na delovnih mestih, kjer se uporablja kisik.

Seznajeni so bili tudi s sklepi tretje seje odbora za kadre in družbeni standard pri DS Železarne.

Odbor je vzel na znanje informacijo, da je vodja TOZD poslal vsem neposrednim vodjem dela in njihovim namestnikom navodilo v zvezi s prijavljanjem kršitve delovnih obveznosti, s tem da se navodila tudi s strani odgovornih izvajajo.

Odbor je sklenil, da se s strani vodstva TOZD uvede zahtevke za uvedbo postopka pri disciplinski komisiji za delavca Nazmija Kadiča.

BK

TOZD Kovinoservis

8. SEJA DELAVSKEGA SVETA

Na 8. seji delavskega sveta temeljne organizacije Kovinoservis, ki je bila 15. oktobra, so obravnavali naslednja vprašanja in zadeve:

Predlog samoupravnega sporazuma o združitvi s samoupravnim skupnostjo za medsebojno plansko in poslovno sodelovanje proizvajalcev gradbene opreme in naprav za gradbeništvo, ki ureja delitev dela, skupen nastop na trgu, povečanje proizvodnje, povečanje dohodka in zmanjšanje stroškov so sprejeli in sklenili, da ga posredujejo zboru delavcev temeljne organizacije v potrditev. Za podpisnika sporazuma predlagajo vodjo temeljne organizacije.

Sprejeli so informacijo o nekaterih spremembah in dopolnitvah samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih za razporejanje dohodka in delitev osebnih dohodkov v gradbeništvo. S spremembami in dopolnitvami so se strinjali, zato so naročili vodji temeljne organizacije, da o tem pripravi izveščke, ki jih je treba obesiti na oglasno desko.

Sprejeli so samoupravni sporazum o delnem kritju stroškov infrastrukture železnice.

Obravnavali so reorganizacijo temeljne organizacije in sklenili, da se odprejo nova delovna mesta: kontrolor izdelkov in materialni knjigovodja. Iz OPTIO Železarne pa se v temeljno organizacijo premesti pet projektantov, za kar bo treba primerno urediti prostore.

Sprejeli so sporazum med turističnim društvom Logatec in Kovinoservisom v zvezi z žičnico Sekirica ter sklenili, da se neporavnana obve-

za komunalno stanovanjskega podjetja Logatec odpíše v znesku 36.336 dinarjev, turističnemu društvu Logatec pa se prizna 50.000 dinarjev stroškov, ker žičnica ni obratovala. Sodni spor se tako ustavi, Kovinoservis pa je dolžan popraviti še šest sider.

Vzeli so na znanje ureditev pogodbenih obveznosti do Železarne, vendar so zahtevali do naslednje seje analizo dejanskih stroškov.

V nadaljevanju seje so sprejeli še te sklepe:

- Za izgubljeni čas, potreben za prihod in odhod na delo na terenu nad 12 km, se plačajo navadne režijske ure.

- Delavski svet pooblasti odbor za delovna razmerja, da odobrava stroške študija ob delu, s tem da enkrat letno o tem poroča delavskemu svetu.

- V zvezi s pismom javnega tožila iz Kranja so sprejeli stališče, da je po samoupravni dolžnosti sleherni delavec v združenem delu zadolžen, da skrbi za družbeno premoženje, ki mu je dano v upravljanje.

Obravnavali so zahtevo za varstvo pravic za skladiščnika, ki jo je vložil v zvezi z oceno delovnega mesta. Sprejeli so predlog osnov plana za leto 1978 in predlog dopolnilni z zahtevo, da se v letu 1978 prične z realizacijo investicije v nove proizvodne prostore.

M. P.

SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

V petek, 28. oktobra, se je sestel odbor za gospodarstvo pri delavskem svetu TOZD Kovinoservis. Predsednik odbora Janez Oblak je v obravnavo in sprejem predlagal: periodični obračun za devet mesecev, predlog plana delovnih in prostih sobot v letu 1978, odobritev finančnih sredstev za nabavo nalepk in emblemov, sklepe občinske zdravstvene skupnosti, problematiko bolniškega staleža in sanacijske ukrepe.

Periodični obračun za devet mesecev je razložil računovodja, ki je tudi v pisni obliki predložil obračun, tako da so vsi prisotni lahko aktivno spremljali razlago. V razpravi, ki je sledila, je bilo članom odbora pojasnjeno, da se je letos podražil material za 38 %, cena kovinskih opažev pa se je vseeno znižala za 12 %, seveda pa so bili zato nekaj večji tudi materialni stroški. Odbor je tudi sklenil, da se mora vsa nekurantna zaloga materiala prodati v najkrajšem času.

Odbor je po razpravi o planu delovnih in prostih sobot sprejel sklep, da se plan delovnih sobot prilagodi planu delovne organizacije železarne Jesenice.

Odbor je odobril sredstva za nabavo emblemov in nalepk. Emblemi naj bi se natisnili na delovne obleke, nalepke pa bi služile za reklamne namene. Nalepke naj bi se tudi nalepile na vsako škatlo kompleta orodja, ki ga prejme vsak naročnik kovinskih opažev pri naročilu celotne garniture kovinskih opažev.

Predsednik odbora je prisotne člane odbora seznanil o zaključkih

M. R.

DOPISUJTE
V ŽELEZARJA

10. SEJA DELAVSKEGA SVETA

2. novembra je imel delavski svet TOZD Jeklovlek deseto sejo, ki jo je vodil predsednik Anton Dežman. Obravnavali so uresničevanje sklepov, poročila odborov, devetmesečno poslovno poročilo železarnice Jesenice in TOZD, osnove družbenega plana za leto 1978 in tekočo problematiko.

Ugotovili so, da so sklepi zadnje seje izvršeni.

Na seji so v začetku potrdili program manjših investicij iz sredstev AZ za leto 1978, ki ga je predložila posebna strokovna komisija. Ugotovili so, da je program investicij v velikem časovnem zaostanku.

Na seji so v nadaljevanju poslušali poročilo odbora za delovna razmerja ter poročilo odbora za gospodarstvo.

Devetmesečno poslovno poročilo je podal vodja TOZD Berti Brun. Velja omeniti, da ima TOZD Jeklovlek pozitivno bilanco zlasti glede izpolnjevanja plana in finančne realizacije. Rezultati kažejo visoko pozitivno razliko med lastno in prodajno ceno. Izredna zasluga TOZD je pri povezovanju izplena in zmanjšanju stroškov predelave, ki so se zmanjšali za 11.601.073 din.

Na osnovi razprave so potrdili poslovno poročilo s pripombami, ki jih je predlagal odbor za gospodarstvo.

Na osnovi družbenega plana za leto 1978 so imeli naslednje pripombe:

V zvezi s preskrbo z vložkom predlagajo, da za pokrivanje vložka iščejo notranje rešitve z izredno proizvodnjo v valjarni profilov in v zmanjševanju predobavljenih količin, ki naj ne presegajo pet odstotkov naročene teže.

Kolikor ne bi zagotovili lastnega vložka za planirano proizvodnjo, predlagajo, da se vložek nabavi iz tujih virov na konto toplotno obdelanega jekla, katerega prodajna cena je nižja od lastne cene.

Glede politike nagajevanja predlagajo, da se v letu 1978 dopolni sistem nagajevanja, ker ni v skladu z zakonom o združenem delu. OD naj bodo neposredno odvisni od rezultatov dela in uspešnosti delavcev. Ustrezno naj se dopolnita kategorizacija delavcev in stimulacija na strokovnost delavcev v proizvodnji po enotnih merilih.

Prodajna služba naj tekoče spremlja obremenitev z naročili po sprejetih osnovah družbenega plana. Pristopi naj k korekciji prodajnih cen za izdelke, katerih cena je nižja od lastne cene. Za planirani izvoz pa je potrebno, da se pravočasno zagotovijo naročila.

Sprejeli so osnove družbenega plana za javno razpravo v SDS. Po končani javni razpravi pa bo sklican

6. SEJA ODBORA ZA DELOVNA RAZMERJA

Na svoji šesti seji so člani odbora za delovna razmerja pregledali realizacijo sklepov zadnje seje, razpravljali o kadrovskih spremembah in premetitvah ter reševali tekočo problematiko. Ob prisotnosti kadrovskega vodje Janeza Kramarja in vodja TOZD Bertija Bruna je sejo vodil predsednik odbora Stane Rev.

Odbor je ugotovil, da so bili vsi sklepi izvršeni, razen zadeve Jožeta Blagmeta, ki je bil zaradi poklicne rehabilitacije premeščen iz TOZD Vratni podboji in nenehno boluje. Odbor je sklenil, da se ga ponovno pokliče pred zdravniško komisijo, ki naj ugotovi, ali ustreza delovno mesto brusilec palic, kamor je začasno razporejen, njegovemu zdravstvenemu stanju.

Odbor je potrdil razporeditev petih na novo sprejetih delavcev in prenehanje delovnega razmerja trem delavcem zaradi odhoda v JLA ter dvema na lastno željo. Potrdili pa so še šest premetitev ter dve začasni.

Odbor je sklenil, da se pošljejo trije delavci na testiranje zaradi možnosti napredovanja na delovnem mestu in da se zaradi potreb sprejme še nekaj novih delavcev.

Se vedno je zelo kritična bolezenska odsotnost, ki je še vedno v porastu, to pa povzroča pomanjkanje delavcev pri delu. S. N.

zbor delavcev, ki bo odločal o sprejetju družbenega plana za leto 1978.

Sklenili so, da v glasilo Železar objavijo javno priznanje TOZD Valjarne žice in profilov, ki je v letu 1977 z izrednimi napori, tako delavcev kakor vodstva, zagotovila zadostno količino valjanega polizdelka, ki je ključnega pomena za proizvodnjo in razvoj jeklovleka.

Sprejeli so informacijo odbora za gospodarstvo pri DS Železarni o na-

bavni politiki in varčevanju ter informacijo o izboru najboljšega ponudnika za gradnjo odpraševalne naprave na elektro-obločnih pečeh. Potrdili so tudi predlog izbranih naprav za povečanje proizvodnje oplaščenih elektrod.

Potrdili so tudi samoupravni sporazum o trajnem poslovnem sodelovanju Celik - Slovenske železarnice in TOZD Jeklovlek.

Sklenili so, da se dá v javno razpravo samoupravni sporazum o združitvi v SOZD Slovenske železarnice in samoupravni sporazum o ljudski obrambi in družbeni samozastiti v TOZD in DS železarnice Jesenice.

Ob sklepu seje so obravnavali in potrdili predlog samoupravnega sporazuma o združitvi v temeljno banko Gorenjske. SN

TOZD Profilarna

8. SEJA DELAVSKEGA SVETA

Predsednik delavskega sveta TOZD Profilarna Ivan Klokočevnik je za osmo sejo, ki je bila 3. novembra, predlagal naslednji dnevni red: pregled sklepov zadnje seje, devetmesečno poslovno poročilo, ponovna obravnavna kategorizacije delovnih mest in razno.

Pri pregledu sklepov člani DS niso imeli bistvenih pripomb.

Devetmesečno poročilo sta podala Anton Mesarič in Franc Gasser. Pri analizi poročila so ugotovili, da so v TOZD Profilarna dobro delali, saj je bila skupna proizvodnja presežena za 9,2 %, eksterna pa za 10,3 %. Tudi stroški so bili nižji od planiranih. Tudi proizvodni rezultati v Železarni so bili boljši kot ob polletju, ni pa bila dosežena planirana proizvodnja.

Kritično so ocenili odsotnost z dela, saj je bila v TOZD Profilarna

večja od povprečja Železarni tako v skupni kot v bolezenski odsotnosti in zaradi neupravičenih izostankov.

Kategorizacijo delovnih mest so ponovno obravnavali zato, ker komisija za kategorizacijo ni odobrila povišanje kategorij za tehnologa, referenta OPP, vodja TOZD, dninskih delovodij in vodje odpreme. Člani DS od prvotnega sklepa ne odstopajo, ker smatrajo, da zahteve niso bile pretirane glede na specifično tehnologijo izdelave hladno-oblikovanih profilov, v kategorijah pa zaostajajo za sorodnimi TOZD.

F. G.

7. SEJA ODBORA ZA DELOVNA RAZMERJA

Podpredsednik odbora za delovna razmerja Ivo Buganik je za sedmo sejo odbora, ki je bila 27. oktobra, predlagal naslednji dnevni red: pregled sklepov zadnje seje, pregled prijav za razpisana delovna mesta, kadrovske poročilo in odsotnosti, prošnje za premetitev in potrebe po novih delavcih.

Pri pregledu sklepov so ugotovili, da še ni rešena kategorizacija delovnih mest, o katerih je sklepal DS TOZD Profilarna, in da ni bil narejen predlog za stimulacijo tajnice za opravljanje dodatnega dela pri vodenju evidence proizvodnje in obračunavanja norm, ker že 20 % zaposlenih prejema stimulacijski dodatek. Zato ostane do nadaljnjega nespremenjeno dodatno nagajevanje. Iz oddelka za nagajevanje ni bilo potrebno priti tolačit, kako in kdaj se pišejo ure za manjkajoče, ker je to v samoupravnem sporazumu.

Na razpisana prosta delovna mesta so prejeli osem prijav, in sicer štiri iz TOZD Profilarna, štiri pa iz drugih TOZD in izven Železarnice. Vseh prijav odbor ni mogel upoštevati, ker ne zadovoljujejo razpisanih pogojev. Za prijavitelce izven TOZD Profilarna pa bo kadrovnik preveril, ali je možna premetitev, oziroma sprejem v Železarno. Odborili so tudi dve premetitvi, brez razpisa.

Iz kadrovskega poročila, ki ga je podal kadrovnik Janko Kavalarič, je bilo razvidno, da ni bilo sprejetih delavcev, obračunani pa so bili trije. Odsotnost je znašala 19 %, izostankov pa je bilo 29 dni, dopust pa je bil v devetih mesecih izkoriščen 79 %.

V nadaljevanju seje so obravnavali prošnje za premetitev v drugo TOZD in prošnjo za ponovni sprejem v TOZD. Obe prošnji so ugodno rešili.

Zaradi ponovnega zmanjšanja staleža so potrebe po novih delavcih enake, kot so bile v času prejšnje seje. F. G.

TOZD Livarna

7. SEJA ODBORA ZA DELOVNA RAZMERJA

Sejo odbora za delovna razmerja TOZD Livarna je sklical predsednik Jože Novak, vodil pa namestnik Miro Kelc, ki je navzoče člane odbora seznanil z dnevnim redom, ki je bil soglasno sprejet.

Ob navzočnosti kadrovskega vodje Lamovška so člani odbora podrobno pregledali gradivo, iz katerega je bilo razvidno, da so sklepi prejšnje seje realizirani razen enega in da se TOZD Livarna nujno dodelijo trije novi delavci za začetna pomožna dela. Znano je, da normativ temeljne organizacije že zdavnaj ni zaseden, tako kot bi bilo potrebno, kar vpliva tudi na težave pri doseganju planskih nalog (normativ je 104 delavcev, zaposlenih pa je le 92 oseb). Po izjavi kadrovskega vodje bo ta problem rešen že v nekaj dneh, v obratnem primeru pa se pisno obvesti kadrovskega sektorja.

Devetmesečno kadrovske poročilo in kadrovske poročilo za mesec september Železarnice in temeljne organizacije je odbor sprejel in potrdil brez pripomb.

9. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

V četrtek, 27. oktobra, je podpredsednik odbora za gospodarstvo Dušan Jereb sklical deveto redno sejo.

Na seji je bilo sprejeto poročilo o doseženih proizvodnih rezultatih v mesecu septembru in potrjen predlog operativnega plana za mesec november. Ta predvideva 5.450 ton skupne proizvodnje in je za 300 ton nižji od družbenega plana. Za prodajo je predvidenih 3.910 ton in za domačo predelavo 1.540 ton vlečene žice.

Člani odbora so tudi potrdili prenos sredstev amortizacijskih zamjenjav in investicijskega vzdrževanja za naprave:

— iz AZ sredstev se nabavita dva

industrijska sesalca za čiščenje zračnih zaves,

— iz IV sredstev se prenese za remont pocinkovalne proge I 100.000 din. Za rekonstrukcijo patentirane proge A pa se lahko koristijo neporabljenih sredstev iz konta IV.

Člani odbora so tudi sprejeli poročilo o izvrševanju delovnih ciljev, ki se izvršujejo, oziroma so že izvršeni. Obravnavali so tudi program akcije varčevanja v TOZD Žičarna, ki se nanaša na zmanjšanje zaloga, izboljšanje kvalitete in znižanje porabe energije.

Odbor je tudi soglašal s predlogom osnovnega plana za leto 1978 in ga predlagal DS TOZD Žičarna v dokončno potrditev. B. J.

8. SEJA DELAVSKEGA SVETA

Predsednik Bogdan Marinkovski je v sredo, 2. novembra, sklical osmo sejo delavskega sveta TOZD Žičarna.

Najprej so bili delegati seznanjeni z izvrševanjem sklepov zadnje seje in ugotovili, da so bili vsi sklepi realizirani.

V nadaljevanju so obravnavali devetmesečno poročilo in kazalce uspešnosti, s katerimi se izkazujejo rezultati dela delavcev in poslovanja temeljne organizacije. Soglašali so z delitvijo dohodka med letom in z vsemi elementi, ki so sestavni del poročila.

Vodja TOZD Žičarna Janez Komel je za tem podal osnove plana za leto 1978, ki predvideva 68.000 ton vlečene žice. Osnove so bile predhodno že obravnavane na zborih delavcev, oziroma sestankih samo-

upravnih delovnih skupin. Vodja TOZD je pri tem omenil, da bodo možne spremembe v asortimentu. Pri tem naj bi se povečala količina VAC žice in s tem ustrezno zmanjšala količina navadne žice. Delegati so spremembe v asortimentu in osnove plana soglasno potrdili.

Delegati so tudi potrdili »časno navodilo« za urejanje normativov delovnih mest, števila delavcev in vrednotenje delovnih nalog v železarni Jesenice brez pripomb.

Soglašali so z združitvijo dodatnih sredstev za nabavo naprave za oplaščevanje elektrod in vlečene rezalne linije za TOZD Elektrode. Prav tako so soglašali s finančnimi pogoji, ki so navedeni v informaciji novogradenj, v zvezi z gradnjo odpraševalne naprave na električnih pečeh. B. J.

DS za komercialne in finančne zadeve

9. SEJA DELAVSKEGA SVETA

Predsednik delavskega sveta delovne skupnosti za komercialne in finančne zadeve Janez Kežar je sklical deveto sejo v sredo, 2. novembra, ter predlagal naslednji dnevni red: pregled sklepov zadnje seje, poslovno poročilo za devet mesecev in informacijo o problematiki prodaje in nabave.

Delavski svet je sprejel poročilo podpredsednika poslovnega odbora Iva Arzenška o izvrševanju sklepov 8. seje in ugotovil, da so trije sklepi rešeni, četrti sklep pa je v pripravi, ker se pravilniki za delo samoupravnih organov pripravljajo na nivoju železarnice Jesenice.

Poslovno poročilo za devet mesecev za celotno Železarno kot posamezne TOZD, skupno s kazalci uspešnosti poslovanja TOZD, ki jih navaja zakon o združenem delu, je tolmačilo Jelka Vidali. Člani delavskega sveta so bili s tolmačenjem zadovoljni ter soglašali z delitvijo dohodka med letom in z vsemi elementi, ki so sestavni del poročila.

V zvezi z obratovanjem poslovnega poročila so zadovoljili DS za komercialne in finančne zadeve, da do konca leta čimbolj izkoristi svoje moči in strokovno znanje, da bi bil

poslovni uspeh ob koncu leta še boljši.

Tako naj bi bila naloga prodajnega oddelka dobro sodelovanje s TOZD, na drugi strani pa zavzemanje pravičnih stališč do kupcev.

Skrb nabave je tudi v bodoče redna dobava polizdelkov, ki lahko v veliki meri prispevajo k boljšemu delu TOZD.

Finančni oddelek pa se mora angažirati pri izterjavi kupcev, pripravi finančnih poslov in pri problemu likvidnosti.

Jernej Hočevar je poročal o stanju na tržišču in o prizadevanjih prodajnega sektorja za udržitvev poslovnih pozicij pri naših kupcih. Iz informacije je razvidno, da povzročajo največ težav zaostanki in predobave ter neredno obratovanje TOZD Hladna valjarna Bela, kjer ni bil plan izpolnjen niti v enem mesecu.

O delu nabavnega oddelka je poročal Ernest Pušnik, zaradi službene odsotnosti vodje Janeza Bidovca. Iz poročila je razvidno, da je bilo v devetih mesecih nabavljenih 90.000 ton proizvodov, tako kolobarjev, slabov, ozkih trakov, valjane žice, gredic itd., česar še ni bilo v zgodovini Železarnice. Asortiment je različen in prihaja iz Bolgarije, Romunije, ČSSR in železarnice Skopje.

Omenil je tudi probleme za zadnje tromesečje in za prihodnje leto, ki se kažejo v kritičnosti glede oskrbovanja z devizami, zaradi slabih izvoznih rezultatov in oskrbe z mazutom in z butanom.

Delavski svet je obravnaval predlog SEO — oddelka za nagajevanje, o spremembi kategorizacije delovnega mesta knjigovodja gotovih izdelkov šifra 5313 iz devete v deseto kategorijo z veljavnostjo od 1. novembra 1977 in se s predlogom strinjal.

Keršmanec je delegate seznanil s pravilnikom o poslovnih tajnosti, katerega bodo dostavili vsem odgovornim v Železarni.

1. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

Na prvi seji odbora za gospodarstvo, ki jo je predsednik Zdravko Smolej sklical 2. novembra, so obravnavali devetmesečno poslovno poročilo, ki so ga sprejeli in potrdili brez bistvenih pripomb. Obravnavali so predlog za odpis osnovnih sredstev in so odpis potrdili, vendar ugotavljajo, da so nekatere postavke predloga starejšega datuma, in predlagajo, da v bodoče strokovna služba take predloge bolj sprotno dostavlja v potrditev samoupravnim organom. Sklenili so, da informacije o prodaji in nabavi v letošnjem letu ne bodo obravnavali, ker je že posredovana delavskemu svetu delovne skupnosti za komercialne in finančne zadeve.

TOZD Valjarna bluming štekel

8. SEJA ODBORA ZA DELOVNA RAZMERJA

Predsednik odbora za delovna razmerja Janez Kralj je v ponedeljek, 24. oktobra, sklical osmo sejo, na kateri so pregledali sklepe zadnje seje in obravnavali kadrovske probleme.

Ugotovljeno je bilo, da so sklepi zadnje seje izvršeni, nekoliko se izboljšuje tudi stanje pri pomanjkanju delavcev, vendar je stalež še vedno prenizek, da bi zagotavljal možnost normalnega obratovanja. V septembru je bila izredno visoka odsotnost, predvsem bolezenska, ki

znaša 588 dni ali 6,11 %, medtem ko je bilo rednega dopusta porabljenega le 907 dni od planiranih 1037 dni, ali 87,5 %.

Odbor je potrdil razporeditev na novo sprejetih delavcev na delovna mesta in tri interne spremembe. Obravnavali so tudi štiri prošnje za premetitev, od katerih sta bili dve ugodno rešeni, medtem ko prošnji dveh žerjavovodij ni bilo možno ugodno rešiti, ker jih v temeljni organizaciji primanjkuje. NI

10. SEJA DELAVSKEGA SVETA

Predsednik DS TOZD Remontne delavnice Ciril Vister je 31. oktobra sklical deseto sejo delavskega sveta in v razpravo predlagal spremembo sklepa o podražitvi investicij v elektroodni obrat, devetmesečno poslovno poročilo in predlog za spremembo pravilnika o otežkočenem dodatku in razno.

Na osnovi razlage o podražitvi investicij v elektroodni obrat za:

- nabavo opreme za proizvodnjo oploščenih elektrod z letno zmogljivostjo 7000 ton,
- nabavo kombiniranega vlečno rezalnega stroja in
- podaljšanje skladišča,

na račun povišanja vrednosti tujih valut in spremembe carinske stopnje ter podražitve domače opreme, je delavski svet soglašal s povišanjem ter za podpis pogodb o nabavi opreme in najemanju posojil imenovan predlagane podpisnike.

Pri obravnavanju devetmesečnega poslovnega poročila, ki ga je delegat razložil računovodja, je DS ugotovil, da niso dosegli planiranih osebnih dohodkov (dosežen samo z 98,4%), čeprav je kvalifikacijska struktura TOZD RD 104%, v primerjavi z ŽJ, in niti z nadurami, ki znašajo poprečno za TOZD RD 199 ur/mes, v ŽJ pa 194. Nerazumljivo jim je bilo tudi, zakaj so se zaloge rezervnih delov vrednostno povečale, ker se istočasno ugotavlja, da rezervnih delov ni.

Nadalje so ugotovili, da je zaradi uresničevanja delegatskih razmerij nujno, da delegati dobijo gradivo nekaj dni pred sejo.

DS je na osnovi obravnave devetmesečnega poročila in kazalcev uspešnosti, s katerimi se izkazuje rezultati dela delavcev in poslovanja temeljne organizacije, sklenil, da so-

glaša z delitvijo dohodka med letom in vsemi elementi, ki so sestavni del poročila ter z vsemi navedenimi pripombami.

Na osnovi ugotovitve, da v TOZD niso uspeli doseči planiranih osebnih dohodkov, kljub temu da so s številom nadur nad planom, je DS dal vso podporo predlogom za povečanje osebnih dohodkov na osnovi boljših rezultatov dela.

Sprejeli so tudi informacijo o predlogu za spremembo pravilnika o otežkočenem dodatku ter povišanju cene ure za pogodbeno delo ter priporočili, da odgovorni samoupravni organi predlog o povišanju cene pogodbene ure sprejmejo.

Na predlog sindikalne organizacije TOZD RD so imenovali za delegata TOZD RD v TOZD LB za Gorenjsko vodja TOZD RD Miroslava Noča. Ugotovili so, da je v DS TOZD RD namesto premeščenega delegata iz SDS priprava dela izvoljen Zdenko Cund, na predlog sindikalne organizacije iz obrata GRD pa je imenovan v odbor za delovna razmerja TOZD RD Ivan Rupnik namesto premeščenega delegata.

Ob koncu so obravnavali pritožbo delavca na razporeditev na drugo delovno mesto po odsluženju vojaškega roka ter sprejeli sklep, da se bodoči povratniki iz JLA prvenstveno zaposlijo v oddelkih, kjer so delali pred odsluženjem vojaškega roka. NZ

DS za ekonomiko, tehnično kontrolo in raziskave ter novogradnje

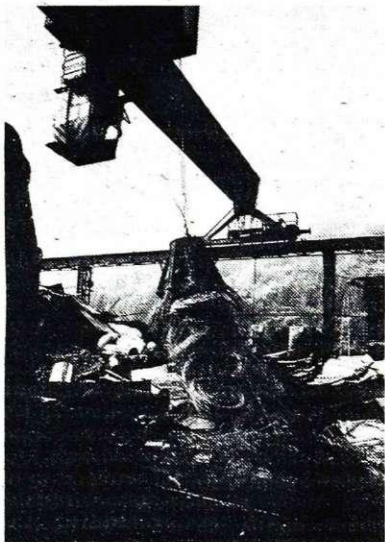
9. SEJA ODBORA ZA DELOVNA RAZMERJA

Na deveti seji je odbor pregledal sklepe zadnje seje in ugotovil, da so bili izvršeni.

Odbor je obravnaval devet predlogov o premostitvi na druga delovna mesta, od katerih je bilo sedem ugodno rešenih. Ravno tako na predlagano odpoved delovnega razmerja, ki je bila dana odboru, ni bilo pripomb.

Odbor je na vlogo sektorja novogradenj odobril izstavitev stalnih propustnic za sodelavce, ki zaradi narave dela le-te potrebujejo.

Vzel je na znanje normativne spremembe v oddelku energetskega gospodarstva in objavljen razpis za zasedbo delovnih mest v operativni pripravi dela. mg

Delovno predsedstvo na slavnostnem zborovanju ob 30-letnici tovarniškega tiska v Borovu

FRANCE ŽVEGLJ ODHAJA V POKOJ

V preteklem tednu so se sodelavci socialnozdravstvene službe in službe za varstvo pri delu poslovili od Franceta Žveglja, ki je bil po 36-letnem uspešnem delu v Železarni upokojen.

V Železarni mu je bila zaupana pomembna in odgovorna naloga - skrb za varno delo delavcev na delovnih mestih. Bil je med prvimi, ne le v Železarni, ampak tudi v Jugoslaviji, ki so se lotili odgovorne naloge na tem področju. Ima veliko zaslug za strokovno usposabljanje sodelavcev, zaposlenih na rešilnih postajah. Več let je uspešno sodeloval z vodstvom obratne ambulante ter se zavzemal za preventivne ukrepe in za izboljšanje delovnih pogojev v Železarni. Prav tako je uspešno sodeloval na tem področju v združenju jugoslovanskih železarn. Bil je avtor prvega pravilnika o varstvu pri delu v Železarni.

Poleg rednega dela, ki ga je opravljal na področju varstva pri delu v Železarni, je bil med najbolj prizadevnimi organizatorji krvodajalstva v Železarni in občini. Več let smo ga prištevali med stalne sodelavce časopisa Železar. V priložnostnih sestavih je opozarjal sodelavce na varno delo. Objavljene prispevke je dopolnjeval s statističnimi in primerjalnimi podatki tako znotraj Železarne kot tudi s podatki, objavljenimi za druge železarske kolektive s tega področja.

Francetu Žveglju se ob odhodu v pokoj lahko zahvalimo za dolgoletno požrtvovalno in humano delo in za vse, kar je napravil na področju varstva pri delu. Ima veliko zaslug, da smo v Železarni izboljšali delovne pogoje in tako zmanjšali število poškodb na delovnih mestih. Želimo mu veliko sreče in zdravja.

PRIZNANJE »ŽELEZARJU« OB 30-LETNICI TOVARNIŠKEGA TISKA

(Nadaljevanje s 1. strani)

tudi dejstvo, da so bila najprej to glasila sindikalnih podružnic, zatem delavskih svetov in upravnih odborov in sedaj kot glasila delovnih kolektivov. Tovarniški tisk v SFRJ je tako postal avtentični dokument našega časa.

Tovarniški tisk je tako postal povezovalce delavskega razreda in vren spremljevalce razvoja delavskega samoupravljanja, oziroma važna komponenta v boju za samoupravljanje in pomembno sredstvo informiranja.

Danes v SFRJ Jugoslaviji izhaja čez 1.500 mesečnih, polmesečnih in tedenskih glasil organizacij združenega dela v impozantni nakladi okrog 3,5 milijonov izvodov. Če upoštevamo, da po nekem našem standardu en izvod berejo tri osebe, potem ima tovarniški tisk čez deset milijonov bralcev ali več kot 50% vseh prebivalcev Jugoslavije. Med celotnim tiskom ima tovarniški tisk tudi največjo stopnjo rasti, in sicer 18,7% letno. Glasila organizacij združenega dela so danes vodilni tisk v SFRJ Jugoslaviji, ker v skupni nakladi dvakrat presegajo ves dnevni (jutranji in večerni) tisk Jugoslavije.

S prireditvami v Borovu so proslavili tudi Titove jubileje, njega, ki je s svojim življenjskim delom ustvaril pogoje za razvoj te specifične oblike delavskega tiska, ki je v zakonu o združenem delu dobil svoje ustrezno mesto.

Na slavnostnem zborovanju novinarjev glasil organizacij združenega dela je najprej spregovoril Djura Stevanović, predsednik jugoslovanskega odbora za proslavo 30-letnice glasil organizacij združenega dela, ki je med drugim dejal, da je razvoj glasil organizacij združenega dela neločljivo povezan z razvojem in krepitvijo delavskega razreda ter rastjo naše družbe v celoti. Potem ko je govornik prikazal številčno rast glasil OZD, je poudaril, da je številčno rast spremljala tudi kvaliteta naših glasil. Še večji razmah in pomen pa je sistem informiranja dobil, in s tem tudi tovarniški tisk, z novo ustavo, z dokumenti partijskih in sindikalnih kongresov ter z zakonom o združenem delu.

Se vedno pa je, je nadaljeval govornik, precej glasil organizacij združenega dela, ki ne uresničujejo svojega poslanstva. Pri tem je citiral misli tovariša Tita, ki jih je izrekel v enem od razgovorov z novinarji: »...Ni vseeno, kako je napisana kakšna stvar. Ni dovolj pisati o neki stvari zelo obširno in pri tem izgubiti kriterij o jedru stvari, o kateri se piše. Zato se prizadevajte, da boste pisali v dobrem stilu... Jaz fraze sovražim, še posebno, kadar se na trpa kopica fraz, čeprav se vsaka misel lahko pove brez fraz... Pri tem se pogosto uporabljajo tudi tuji izrazi in pojmi, za katere imamo mi sami ustrezne besede in izraze... Morate pisati jasno, enostavno in stvarno in ne nejasno, s frazami in suhoparno...«

Za tem je Stevanović navedel številne negativne primere zapletenega in suhoparnega pisanja, manipuliranja z informacijami, prikrivanja informacij, cenzure informacij ali prepovedovanja informacij zaradi »višjih« interesov ali »poslovne tajnosti« ter podobno. Dejal je, da je še vedno premalo informacij, ki bi pomagale delavcem pri odločanju, premalo je še ustvarjalne kritike, spodbujanja interesov in angažiranosti delavcev, preveč zapletenih informacij itd. Delavec danes zahteva vsestransko, resnično in pravočasno informacijo o vsem, kar se dogaja v naši družbi, o vsem, kar je pomembno za njegovo življenje in delo. Poudaril je, da je čas nevtralnih informacij minil in podčrtal misli Edvarda Kardelja, da »svoboda informacij ne pomeni pravice, da nekdo lahko širineresnico po svoji volji, temveč pravico vsakogar, da sliši resnico.«

Stevanović je za tem govoril o samoupravnem urejanju informira-

nja v organizacijah združenega dela, o permanentnem družbenopolitičnem in strokovnem usposabljanju novinarjev v organizacijah združenega dela in o podružbljanju tovarniških glasil, ki morajo na široko odpreti vrata besedam delavcev. Svoje bogate misli pa je sklenil z besedami:

»Mi, ki nam pripada ta čast in odgovornost, da pišemo za delavce, moramo pri vsaki vrstici imeti pred seboj besede največjega sina naših narodov tovariša Tita, človeka ki zna pisati in govoriti za delavce, ker je tudi sam delavec.

Nemogoče si je zamišljati pravilno in dobro funkcioniranje delegatskega sistema niti krepitve in razvoja samoupravljanja brez močnih in dobrih sredstev informiranja. Njim, tako glavnim kakor tudi vsem osta-

lim: tovarniškim, lokalnim in pokrajinskim, moramo posvetiti največjo pozornost.

Te besede našega tovariša Tita, kakor tudi druga njegova sporočila, bomo lahko najbolje uresničevali, če bomo v naših glasilih pisali tako, kot je tovariš Tito kot delavec, sindikalni in partijski voditelj pisal v delavskih časopisih, kakor danes govori in piše: odprto, jasno, razumljivo in vedno s pogledom naprej.«

Po govoru predsednika jugoslovanskega odbora za proslavo 30-letnice glasil organizacij združenega dela je predsednik Zveze sindikatov Jugoslavije Mika Špiljak izročil priznanja najstarejšim glasilom organizacij združenega dela v republikah in pokrajinah in navzočim naslovil naslednje pozdravne besede:

TOVARNIŠKA GLASILA - BORBENA DELAVSKA GLASILA

»Priznanja, ki jih danes izročamo najstarejšim tovarniškim glasilom v republikah in pokrajinah, so simbolično priznanje za razvoj informativne dejavnosti v združenem delu ne samo delovnim ljudem in novinarjem, ki pri teh glasilih delajo, temveč celotnemu tovarniškemu tisku in drugim sredstvom obveščanja v združenem delu.

Ob otvoritvi razstave in iz referata na tej svečanosti, s katero je obeležen ta pomembni jubilej, smo podrobno spoznali razvoj tovarniških glasil, uspehe, težave in probleme pri obveščanju delavcev.

Temeljne, delovne in sestavljene organizacije združenega dela so postale v sistemu naše socialistične samoupravne demokracije tisti centri, v katerih se ne sprejemajo odločitve, pomembne samo za delavce v združenem delu, temveč se vse bolj vodi politika, ki je bila še včeraj pri nas, a v svetu je to po pravilu v pristojnosti drugih, v najboljšem primeru države, a ne samih delavcev.

Ta položaj samoupravljalcev zahteva tudi drugačno, še bolj razvito informiranje od tistega, ki ga imamo danes. Tovarniški tisk mora spremljati pospešeno samoupravno rast in obveščati delavce o vsem, kar je pomembno za njihovo življenje in delo. Pomagati jim mora, da odgovorno sodelujejo tam, kjer se sprejemajo samoupravne in politične odločitve.

Ko bi se gibala izven samoupravnih tokov, ko ne bi ustvarjalno spremljala in vplivala na delo samoupravnih in upravnih organov, organizacije zveze komunistov, sindikata in mladine, delegate in delegacije - bi tovarniška glasila neizogibno odšla na eno od dveh zgrešenih poti: v popuščanje ali kritiziranje.

Tovarniška glasila in sploh tudi druga sredstva informiranja - naslonjena na najnaprednejše subjektivne sile v kolektivu, morajo biti skupaj z delavci v prvih vrstah bitke za nadaljnji razvoj samoupravljanja.

Napredna so samo tista sredstva informiranja, ki pospešujejo razvoj samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov, ki se zoperstavljajo vsemu, ki tak razvoj negira ali zavira. Borijo se proti prilaščanju delavskih pravic, bodisi, da je beseda o samovolji, grupštvu, klikah, primitivizmu, tehnokratizmu ali čem podobnem.

Uspesabljanje tovarniških glasil kot borbene delavskih glasil po naravi razvoja naše družbe ne more biti uspešno, če ta glasila in druga sredstva informiranja v združenem delu ostanejo obrnjena proti samim sebi, svoji TOZD, delovni ali sestavljeni organizaciji in ne proti združenemu delu v celoti ter širši družbi.

V naporih, da se delavce »izvleče« iz svoje temeljne organizacije, da ne bo samo nosilec samoupravnih tokov v njej in da se vključi v odločanje o celotni družbeni reprodukciji, povsod, kjer se sprejemajo odločitve pomembne za delavski razred, je vloga tovarniškega tiska nezamenljiva.

Glasila organizacij združenega dela bi morala mnogo bolj kot do

sedaj spremljati usodo tistega dela dohodka, ki ga delavci v TOZD izdajajo za krajevne in interesne skupnosti, občino, pokrajino in republiko, vse do federacije. V tej smeri se izvajajo tudi spremembe v političnem sistemu, pa bi se tu moral tovarniški tisk najbolj direktno vključiti.

Zaradi tega je potrebno stalno krepiti zavest pripadnosti razredu, o tem da sta povečanje produktivnosti dela in dohodka v vsaki TOZD odvisna od gibanja splošne družbene produktivnosti, od gospodarjenja z minulim delom, kakor tudi od tistih sredstev, ki se iz tekočega dohodka izdajajo za skupne potrebe.

Tovarniška glasila bi morala bolj kot do sedaj spremljati delo delegatov in delegacij. Informirati delavce o tem kakšna stališča zavzemajo delegati, s kakšnimi težavami se srečujejo, s kakšna stališča glasujejo. Na ta način potem vplivati na delegate, da se pri odločanju borijo za resnične delavske interese.

V sredstvih informiranja v organizacijah združenega dela je potrebno razvijati kritični dialog, katerega, resnici na ljubo, ni dovolj niti v drugih časopisih in niti v vseh družbenih strukturah. Strani tovarniških glasil bi morale biti bolj odprte za same delavce, za njihovo ustvarjalno kritiko in predloge, ki ne bi podirali ljudi, temveč jasno opozarjali na določene negativne pojave, njihove nosilce in predlagali boljše rešitve.

Delavska glasila morajo še bolj dihati z delavsko dušo, več delavcev kot doslej mora pisati o svojih pogledih. Če bomo šli po tej poti, nam bodo delavci pomagali, da bodo ta glasila odprta za kritiko, ki bo vplivala na izgrajevanje novega in rušenje ostankov starega.

Stopnja razvoja samoupravnih odnosov in še posebno usmeritev v pripravih na enajsti kongres Zveze komunistov Jugoslavije odpira širše možnosti, da bodo tovarniška glasila še bolj prežeta z delavsko mislijo in voljo. O tem nas prepričujejo tudi dosežki, ki so jih že dosegla mnoga glasila organizacij združenega dela.

Tovarišice in tovariši! S svečanostjo, ki se, ne slučajno, vrši tu v Borovu, pri kolektivu z dolgoletno tradicijo na področju informiranja delavcev, se pridružujemo tudi vseljudskemu proslavljanju Titovih in naših jubilejev. Naš skupni cilj mora biti, da se tudi v tovarniških glasilih odločno čuti Titov zgle, da se piše tako, kakor tovariš Tito govori delavcem: jasno in razumljivo.

Dovolite mi, da ob sklepu tega kratkega pozdravnega govora še enkrat čestitam k pomembnemu jubileju vsem tovarniškim glasilom v Jugoslaviji, vsem novinarjem in drugim delavcem, ki sodelujejo pri njihovem oblikovanju, in vsem delovnim ljudjem, katerih glasila so. Posebno čestitam tistim glasilom, ki so bila pionirji pomembnega in odgovornega dela - informiranje delavcev, katerih predstavniki so prejeli priznanja ob 30-letnici tovarniškega tiska v naši deželi.

Predsednik Zveze sindikatov Jugoslavije Mika Špiljak izroča priznanje »Železarju«

NOV NAČIN TRANSPORTIRANJA S KONTEJNERJI

(Nadaljevanje s 1. strani)

- da se zmanjša poraba dela,
- da se bolje izkoristijo transportne kapacitete,
- da se izboljša kvaliteta prevoza in
- da se skrajša čas prevoza.

V svetu obstajajo različni sistemi integralnega transporta — palete, kontejnerji, kombinirani prevozi, vsi pa zasledujejo to, da se blago združi v večje ali manjše tovorne enote, ki so primerne za mehanizirano prekladanje, nakladanje in razkladanje, kar v končni fazi pogojuje večjo produktivnost, kajti stroški manipulacije z blagom so nižji kot pri običajni manipulaciji.

Eden od najsodobnejših sistemov integralnega transporta z racionalizirano manipulacijo blaga je prehod na nove tovorne enote — imenovane kontejnerje, in izgradnja manipulativnih mest — terminalov. Pojem CONTAINER izhaja iz angleške besede in v prevodu pomeni velik zaboj, v katerega se zлага blago. Kontejnerji so se prvič pojavili že leta 1830 v Veliki Britaniji, samo pet let po otvoritvi prve železniške proge. Osnovni namen kontejnerja je, da se manjši deli pošiljke formirajo v velike tovorne enote — kontejnerje, ki se v tej obliki lahko s pomočjo sodobne mehanizacije transportirajo v železniškem, cestnem, pomorskem in avionskem prometu.

Po definiciji mednarodne organizacije za standardizacijo — ISO — Internationaler Standardisierungsorganisation, je kontejner transportni zaboj z določenimi karakteristikami:

- ima stalno obliko in ustrezno odpornost — torej trajni karakter,
- je tako konstruiran, da je možen prevoz blaga z različnimi transportnimi sredstvi brez prekladanja vsebine blaga,
- opremljen je tako, da se lahko hitro in brez problemov preklada,
- projektiran je tako, da omogoča hitro in enostavno polnjenje in izpraznjenje.

Kontejner ima poleg svoje transportne — tovorne funkcije, pri dobri organizaciji, tudi funkcijo enote za skladiščenje in pakiranje.

Dolgoletne izkušnje in številna proučevanja v zvezi z eksploatacijo sodobne prometno-transportne opreme so omogočila formiranje različnih tipov kontejnerjev, standardizacijo dimenzij in specializacijo glede na prevoz raznega tovora.

Gledano z različnih vidikov imamo:

- univerzalne in specialne kontejnerje,
- lahke (1–3), srednje (3–10), težke (preko 10 kub. metrov),
- kontejnerje za kosovno, razsuto in tekoče blago,
- lesene, kovinske, gumijaste, plastične itd.

Za embalarne izdelke se uporabljajo prvenstveno univerzalni kontejnerji. Konstruirani so tako, da omogočajo varno in hitro nakladanje in razkladanje in ščitijo tovor. Kontejnerji imajo vrata, ki se hermetično zapro in zaplombirajo. Vrata predstavljajo stranico kvadra. Zapirala in plomba sta zgrajena tako, da pri prekladanju kontejnerjev ne pride do poškodb. V svetu se uporablja preko 70 % takih kontejnerjev.

Osnovne karakteristike kontejnerja so: tip, dolžina, višina, širina, kubatura, nosilnost, izkoriščanje nosilnosti itd. V prekomorskem prometu uporabljamo po ISO štiri tipe kontejnerjev: 10 ft, 20 ft, 30 ft in 40 ft.

Celoten koncept kontejnerizacije je grajen na tem, da se tovar — material zloži v kontejnerje v tovarni, kjer je proizveden, v notranjosti neke države, in da ni več preložen do namembnega kraja prejemnika — od vrat do vrat. Torej tovar na poti od pošiljatelja do prejemnika zahteva le dve manipulaciji:

1. polnjenje kontejnerja,
2. iztovarjanje kontejnerja, za razliko od konvencionalne metode, pri kateri pride tudi do 12 različnih operacij.

V začetku so kontejnerje vkricali na klasične ladje za generalni tovar z običajnimi obalnimi dvigali, toda kmalu je postal ta način prezahtuden — neekonomičen. Treba je bilo zgraditi specialne kontejnerske terminale (v Jugoslaviji jih je 12) s posebnimi kontejnerskimi dvigali — PORTEJNERJI, ki kontejner dvignejo in odložijo v eni od štirih minut. Za hiter prenos in zlaganje kontejnerjev na relaciji terminal — ladja pa se uporabljajo TRANS-TEJNERJI.

Vzporedno z razvojem terminalov in mehanizacije so se oblikovale nove kontejnerske ladje, ki jih delimo na:

- kompletne kontejnerske ladje,
- delne, oziroma kombinirane in
- ladje za horizontalno krčanje, RO-RO ladje.

Kompletne kontejnerske ladje imajo v svojih skladiščih posebne

pregrade za vsak kontejner posebej, z avtomatskim sistemom za premikanje kontejnerja.

Kombinirane ladje imajo del ladje za generalni tovar, preostali del pa se lahko preuredi za zlaganje kontejnerjev.

Ro-ro ladje pa so ladje z vodoravnim vkrčanjem. Na ladjo se vkrcajo kamioni s prikolicami ali brez njih in se po istem sistemu tudi izkrčavajo.

Na svetu je več sto terminalov, preko 600 kontejnerskih ladij in prek milijon kontejnerskih enot.

Prvi začetki kontejnerskega transporta so se začeli v velikih lukah. Prva kontejnerska ladja je plula na liniji Severna Amerika — Evropa. Kmalu se je pokazalo, da se tudi srednje in manjše luke — tudi v deželah v razvoju, ne bodo mogle izogniti revolucionarni spremembi, izzvani z novo tehnologijo.

Novim oblikam transporta so se prilagajale tudi jugoslovanske luke, od katerih je luka Koper najboljše opremljena za vse manipulacije kontejnerjev, tudi za polnjenje in praznjenje in manjša popravila. Za operativno obalo — kontejnerski terminal uporablja 10.000 kvadr. metrov površine, kar ji omogoča letni

promet 40.000 kontejnerjev in 100.000 ton prometa z RO-RO ladjami.

Kontejnerizacija, ki je v začetku nastajala predvsem kot ena izmed oblik racionalizacije prekomorskega prevoza generalnega blaga, je zajela vse vrste transporta, vsekakor največji pa je njen razvoj v pomorskem prometu, kar kažejo podatki o prometu kontejnerjev v največjih evropskih pristaniščih. Primer za 20 ft kontejnerje:

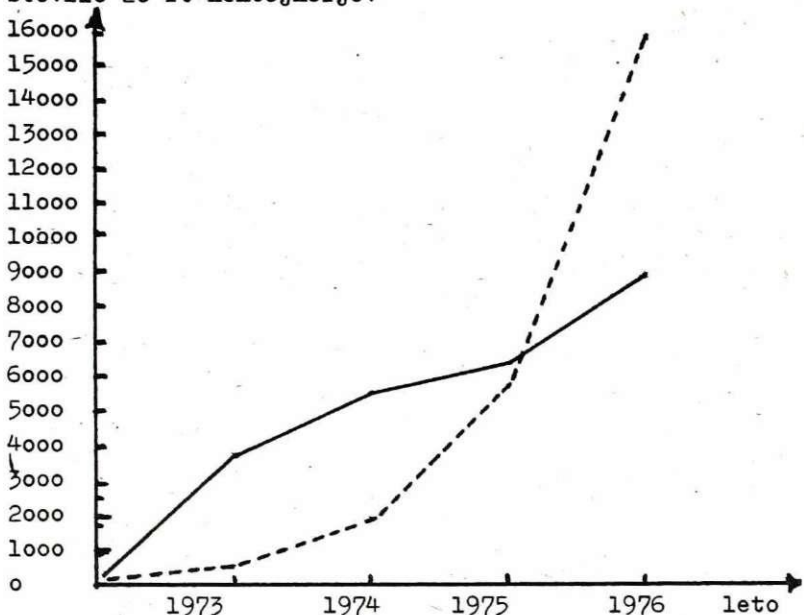
pristanišče	1973	1974	povečanje %
Rotterdam	653.000	750.475	15
Antwerpen	124.700	383.500	32
Le Havre	124.000	212.000	72
Marseille	47.500	60.500	40
Genova	—	127.000	—
Trst	26.800	29.800	9

Značilno je, da se promet kontejnerjev povečuje znatno hitreje kot skupni luški promet.

Za primer dajem pregled rasti prometa 20 ft kontejnerjev v naših pristaniščih:

pristanišče	1973	1974	1975	1976
Reka	3.898	5.686	6.404	8.811
Koper	481	2.088	5.850	15.967
Ploče	—	156	106	37

Število 20 ft kontejnerjev

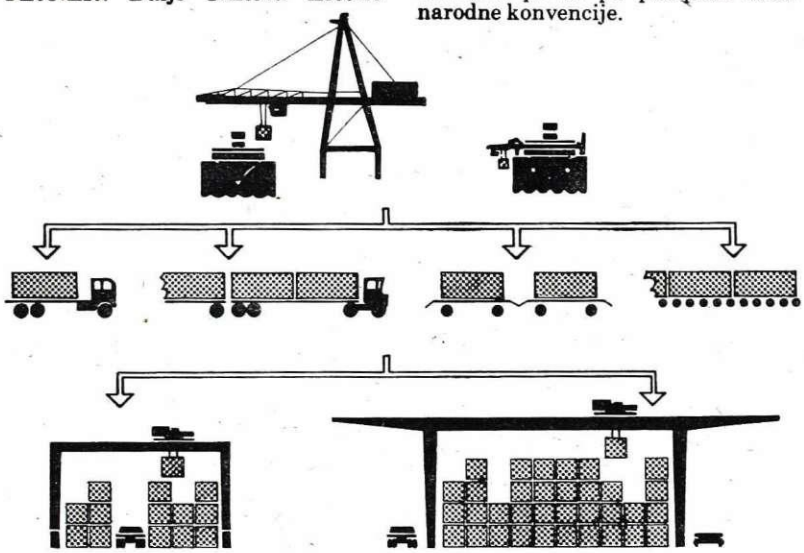
Reka

Koper

Kontejnerski način transporta je zahteval in zahteva veliko vlaganja v opremo in v objekte infrastrukture. Zato je bila tudi 31. 10. 1974 ustanovljena interesna skupnost za kontejnerski promet JUGOKON-TEJNER. Dalje zahteva izredno

povezanost in sodelovanje železnice, cestnega prometa, pristanišč in ladjarja s kopenskimi in luškimi terminali.

Kontrola kontejnerjev izvaja Jugoslovanski register brodova, označeni pa so po predpisih mednarodne konvencije.

KONTEJNERIZACIJA V NAŠI TOVARNI

Ker imamo tudi v naši tovarni vrsto izdelkov, ki so primerni za transport v kontejnerjih, smo se skupaj z vodstvom in sodelavci TOZD Željarna in na željo ameriških kupcev odločili da pristopimo k najsodobnejšemu načinu transporta — prevozu žičnikov v ZDA s kontejnerji.

Na osnovi analiz in študije smo prišli do zaključka, da so za potrebe prevoza žičnikov najbolj primerni 20 ft kontejnerji, ki imajo naslednje dimenzije:

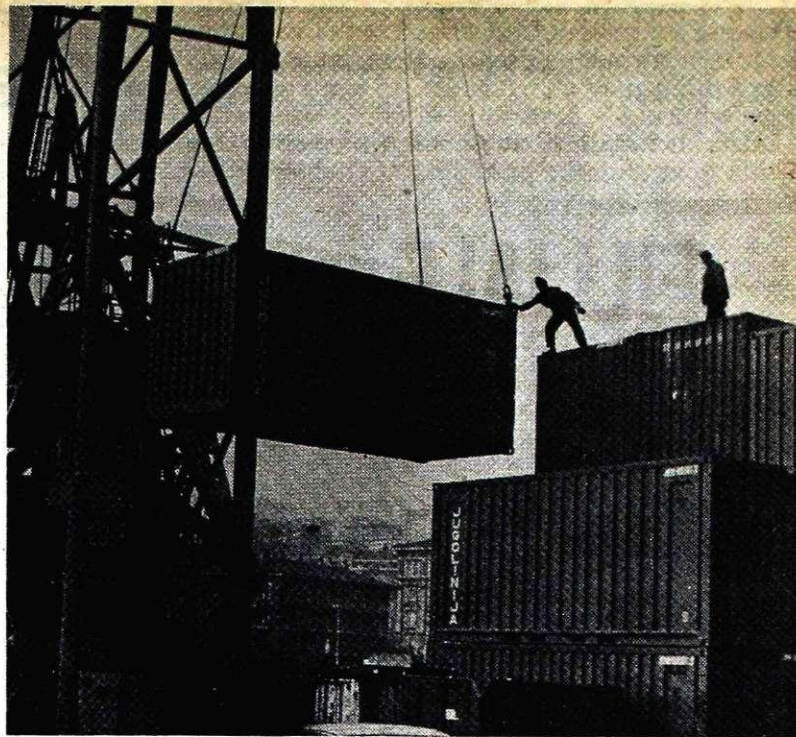
- dolžina 5.872 cm, višina 2.345 cm, širina 2.317 cm.
- Palete, ki jih uporabljamo za transport, so domenzionirane na osnovi dimenzij embalaže in potreb kupca. S temi paletami dosegamo 85 % izkoriščenost podne površine kontejnerja.
- Palete 1130 × 850 = 960,5 kv. metrov × 12 = 11.526 kv. metrov,
- kontejner 5.872 × 2.317 = 13.605 kv. metrov,
- izkoristek podne površine 85 %.

Ker je maksimalna obremenitev kontejnerja 17,8 tone, je za izračun ekonomičnosti prevoza važen tudi izračun izkoriščenosti maksimalne obremenitve kontejnerja:

- obremenitev kontejnerja 17,8 tone,
- obremenitev s paletami 17,025,20 kg,
- izkoriščenost maksimalne obremenitve 95,6 %.

GLAVNI EKONOMSKI EFEKTI TRANSPORTA V KONTEJNERJIH

1. Ni poškodb na blagu, oziroma embalaži: Kontejner ščiti blago. Prejemnik prejme pošiljko v takem stanju, v kakršnem je bila naložena v kontejner pri proizvodnji. Ta prednost je za nas izredno pomembna, kajti kljub stalnim naporom odgovornih v željarni za izboljšanje embalaže, pakiranja, paletiziranja itd., kar je pogojeno s precejšnjimi dodatnimi stroški, večkrat sprejemamo reklamacije in kritike ameriških kupcev, da so pošiljke prispele v razbitem stanju.

Nakladanje kontejnerjev na ladjo

Pri tem moramo vedeti, da je pri klasičnem načinu pošiljanja palet v ZDA veliko manipulacij, kjer lahko pride do poškodb.

Te manipulacije so:

- nakladanje palet skladišče željarna — železniški vagon,
- prevoz vagona železnica — pristanišče,
- dostava vagona železnica — luški tir,
- iztovarjanje palet vagon — luško skladišče,
- sortiranje palet pred vkrčavanjem na ladjo,
- dovoz palet z viličarjem ob dok ladje,
- nakladanje palet na ladjo (več palet ena na drugo),
- potovanje palet jugoslovanska pristanišča — ameriška pristanišča,
- iztovor palet z ladje,
- nadaljnji transport do kupca.

2. Zmanjšani stroški pakiranja blaga: Pakiranje blaga za pomorski promet je izredno zahtevno in zato drago in je ena od važnih postavk pri izračunu lastne cene. Pri kontejnerjih je embalaža lahko minimalna.

3. Hitrost transporta: Skrajša se dobavni rok kupcu, ker je večja hitrost transporta zaradi naslednjih vzrokov:

- kontejner se le preloži z železniškega vagona na ladjo in z nje,
- kontejnerske ladje lahko natančno določijo vozni red, ker pri vkrčanju niso vezane na vremenske razmere in se zaradi hitre manipulacije ne zadržujejo v lukah. To je važen faktor za vnaprej planirano proizvodnjo in konkurenčnost prodajalca.

4. Manjši luški stroški, ker odpade prekladanje blaga vagon — luško skladišče — luško skladišče — ladja.

5. Odpade sortiranje blaga in pometanje vagonov v luki.

6. Ni stroškov skladiščenja v luki.

7. Ni stroškov popraviljanja eventualno poškodovane embalaže v lukah pred vkrčanjem.

8. Ni možnost kraje, ker je kontejner zaplombiran do prejemnika.

9. Ni atmosferskih vplivov.

Kontejnerji so odporni proti vsem vremenskim nepravilnostim, zato blago ni v nobenem primeru mokro in je možno vkrčanje na ladjo tudi ob slabem vremenu. Pri konvencionalnem tovoru se lahko zgodi, da se pošiljka navlaži že med železniškim prevozom Jesenice — Reka, Koper in tudi vkrčanje na ladjo je možno le ob lepem vremenu.

10. Prihranek pri delovni sili.

11. Pri prevozu s kontejnerjem je možna popolna izkoriščenost transportnega sredstva.

12. Zaradi manjših rizikov je manjša zavarovalna premija.

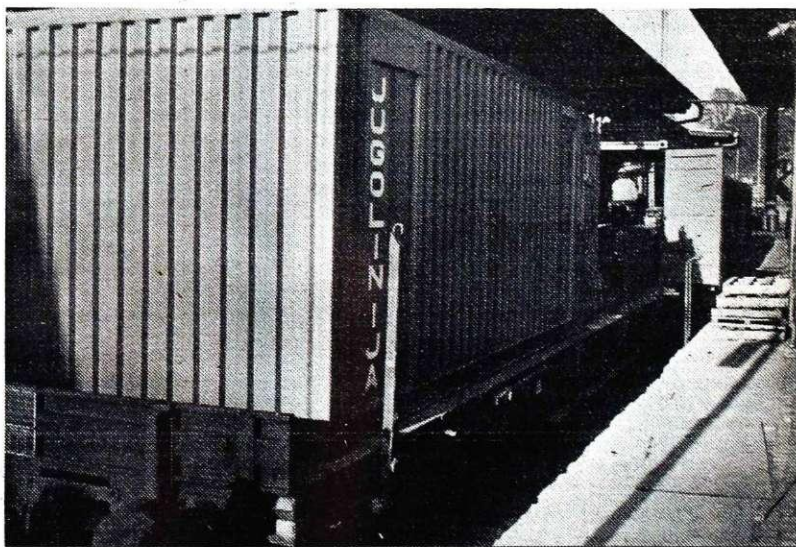
Ekonomičnost kontejnerskega sistema transporta je treba obravnavati skozi tri faze:

1. faza priprave transporta,
2. faza transporta,
3. zaključna faza.

Vsako fazo je potrebno posebej analizirati. Razlika v stroških prevoznih poti pri klasičnem in kontejnerskem transportu gre v korist kontejnerizacijskega načina prevoza in izhaja iz zmanjšanja posameznih vrst stroškov, ki bremenijo stroške na vsej transportni poti.

Kljub začetnim težavam, ki jih je naša tovarna imela pri uvajanju kontejnerskega transporta, ekonomski učinki kažejo pravilno odločitev, saj z novim načinom prevoza zmanjšamo stroške prevoza za več kot 20 %, naproti krasičnemu načinu transporta.

Za uspešen pristop k novemu načinu transporta so kljub začetnim težavam mnogo prispevali delavci TOZD Željarna in predstavniki železnice v naši tovarni. db

Nakladanje prvega kontejnerja v Željarni

JAVNO PRIZNANJE DELAVCEM TOZD VALJARNA ŽICE IN PROFILOV

Delavski svet temeljne organizacije združenega dela Jeklovlek je na zadnji seji sklenil, da objavi javno priznanje delavcem TOZD Valjarna žice in profilov, ki je letos z izrednimi napori vseh delavcev in vodstva zagotavljala zadostne količine valjanega polizdelka in s tem omogočila izpolnjevanje proizvodnega plana v TOZD Jeklovlek.

Ko je delavski svet govoril o osnovah družbenega plana za leto 1978, je izrazil prepričanje, da bodo delavci TOZD Valjarna žice in profilov tudi v prihodnje zagotavljali ustrezne količine polizdelka, ki je ključnega pomena za proizvodnjo in razvoj TOZD Jeklovlek.

Delavski svet TOZD Jeklovlek

V petek, 4. novembra, je občinski odbor ZZB NOV Jesenice v spodnjih prostorih Kazine imel slavnostno sejo ob 30-letnici ustanovitve organizacije ZZB NOV Jugoslavije. Udeležilo se je prek 100 članov občinskega in krajevnih odborov ZB, poleg predstavnikov občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij, spomeničarjev, španskih borcev in predvojnih revolucionarjev.

Pozdravni nagovor in kulturni program je pripravila skupina pionirjev in učiteljic iz osnovne šole Tone Čufar Jesenice. Izvedli so skrbno naštudirane pevske točke, povezane z recitacijami in tekstom na partizansko tematiko, kar so prisotni toplo pozdravili.

Slavnostni govor je imel predsednik občinskega odbora ZZB NOV Jože Ulčar, ki je orisal 30-letno delo ZZB NOV in njeno zgodovinsko vlogo pri revolucionarnem razvoju socialistične Jugoslavije. Vse uspehe povezuje ZZB NOV z vlogo in programom ZKJ in osebnostjo tov. Tita, prvega predsednika ZZB NOV Jugoslavije. Dotaknil se je tudi težavnih časov po letu 1948 in ugotovil, da so prav borci NOV na tej poti drugi zmagovalci, ker so sledili politiki ZKJ v naših specifičnih razmerah. Naš boj pri utrjevanju in razvijanju tradicije NOB, za samoupravne odnose v družbi, za nadaljnji razvoj socializma, krepitev gospodarstva in naše obrambne moči je stalna politična in delovna naloga ZZB NOV,

22. SEJA SVETA KS JAVORNIK-KOR. BELA

V četrtek, 27. oktobra, je bila v delavskem domu Julke in Albina Pibernik na Javorniku 22. seja sveta krajevnih skupnosti Javornik - Koroska Bela. Svetu krajevnih skupnosti sta bili posredovani informacija o devetmesečnem finančnem poslovanju ter analiza praznovanja krajevnega praznika. Praznovanje je bilo pozitivno ocenjeno še zlasti zato, ker je bilo obširno in so prireditve trajale skoraj ves teden. Svet krajevnih skupnosti je razpravljal tudi o predlogu programa komunalnih del in o investicijskem programu za leto 1978.

V nadaljevanju seje so imenovali vodjo enote civilne zaštite ter zavrnilo odstop predsednika odbora za izgradnjo rekreacijskega centra na Kresu. Načelno je bil sprejet sklep o polni zaposlitvi tajnika krajevnih skupnosti. Sklep bodo realizirali, ko bo, glede na naloge v prihodnji mandatni dobi, znan obseg dela in ko bodo urejene še nekatere druge podrobnosti. Obravnavo najemne pogodbe za uporabo prostorov v delavskem domu z lovsko družino Jesenice so preložili do prihodnje seje sveta krajevnih skupnosti.

NEHUMAN ODNOS KI GA PLAČUJEJO TRI DRUŽINE

Tri družine, med njimi tudi težji bolnik in delovni invalid, plačujejo dolg nehumanosti ali komodnosti strokovnega delavca Univerzale Jesenice Urbarja, ki ne izprazni družbenega stanovanja in se vseli v že dograjeno lastno hišo. Železarna Jesenice je sicer po sklepu odbora za kadre in družbeni standard vložila proti njemu tožbo, toda dejstvo je, da pred nastopajočo zimo zaradi njega tri družine zamažajo na vselitvene odločbe. Z izpraznitvijo Urbarjevega stanovanja bi se namreč v kombinaciji rešili trije stanovanjski problemi.

Sodelavec naše železarne, ki bi se moral vseliti v Urbarjevo stanovanje, je tudi že vplačal prvi obrok udležbe v višini 6.000 din, toda čaka zamaž... Najhuje pa je seveda to, da smo že v pozni jeseni in da nas lahko vsak dan preseneti sneg, čakajoči na stanovanje pa so brez kurjave, ker so računali, da bodo le-to nabavili že v novem stanovanju.

Kritika seveda neupravičeno leti tudi na Železarno, ki je prosilec napovedala rešitev njihovih prošenj že v mesecu oktobru, oziroma začetku novembra, pa so obviseli, kakor pravimo, predvsem zaradi nehumanosti ali komodnosti enega človeka, ki bi moral po dogovoru že sprazniti stanovanje.

Ob vseh teh dejstvih je verjetno vsak komentar odveč, kajti preočito je, da gre za skrajno nehuman odnos.

je tudi zgled za mlado generacijo, ki nas bo zamenjala na braniku svobode in v boju za cilje naše revolucije, je poudaril govornik.

Od 2600 članov ZZB NOV jih v občini preko 1000 še vedno aktivno deluje v delegatskem sistemu in v družbenopolitičnih organizacijah ter v vseh strukturah LO in DS. Ponošni smo na našo pot in naš boj, ki je

OCENA DELOVANJA DELEGATSKEGA SISTEMA V OBČINSKI SKUPŠČINI

Na občinski konferenci SZDL Jesenice so ob oceni delovanja delegatskega sistema nasploh posebej ocenili tudi delovanje skupščine občine. Pri tem so ugotovili, da sta zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti imela v tej mandatni dobi 30, družbenopolitični zbor pa 31 sej. Udeležba na sejah zbora združenega dela in krajevnih skupnosti se giblje med 70 in 80 %, na sejah družbenopolitičnega zbora pa od 60 do 65 %. Povprečno je imel vsak zbor na vsaki seji od 10 do 12 točk dnevnega reda. V večini primerov je bil spoštovan dogovorjeni rok za dostavo gradiva, to je, 14 dni pred sejo. Delegacije so ga prejele kasneje predvsem takrat, ko je bilo gradivo odvisno od republiških ali zveznih predpisov.

Kljub očitnim prizadevanjem, da bi bilo gradivo razumljivo, popolno in čimkrajše, s tem se niso povsem zadovoljili. Posamezne obrazložitve k odloku še vedno niso dovolj jasne, nekatera gradiva pa so še preobsežna. Četudi so bila gradiva pripravljena, so zahtevali dodatne razlage strokovnih služb, oziroma upravnih organov SOB ali strokovnih služb delovnih organizacij. V zvezi s tem so ugotovili, da je še premalo strokovne pomoči delegacijam. V pre-

bil edinstven v Evropi, ki ga je izbojevala naša generacija in naše ljudstvo, je zaključil predsednik.

Pozdravne brzojavke so poslali Francu Leskošku-Luki, prvemu komandantu glavnega štaba NOV Slovenije in častnemu meščanu Jesenic, ter Janku Rudolfu, predsedniku republiškega odbora ZZB NOV Slovenije.

Ob tej priliki so kot priznanje za dolgoletno delo v ZZB NOV nekateri člani prejeli knjižne nagrade. Po zaključku so si borci v tovariškem srečanju izmenjali vtise s prehojene 30-letne poti.

AL.

cejšnjem številu delovnih organizacij strokovne službe še niso dovolj vključene v razlago gradiva za pravno delegacije za seje skupščine. To je delno čutiti v tem, da delegacije o gradivu niso zavzele jasnega stališča, da so ga predelale površno in da se je udeležba delegata na seji v takšnem primeru zredčila le na prisotnost.

Ugotovili so, da vse dosedanje analize aktivnosti delegacij na sejah opozarjajo, da se tudi premajhna aktivnost družbenopolitičnih organizacij, nepovezanost z delavskim svetom ali svetom krajevnih skupnosti očitno odraža pri delu delegacij in posameznih delegatov. Podobne pomanjkljivosti so zasledili tudi v družbenopolitičnem zboru, čeprav je ta glede sestave in pristojnosti specifičen. Ugotovili so, da se v tem zboru pojavlja občasno površnost posameznih delegatov, ki nastajajo prav zaradi premajhne povezanosti delegata z organizacijo, ki ga je izvolila.

Analiza zajema v glavnem samo pomanjkljivosti, in sicer za to, da bi se odpravile, da bi skupščina občine v bodoče kar najbolje delovala po delegatskem sistemu.

B.

OB DRUGEM TV PROGRAMU

Na ponedeljkovi seji predsedstva občinske konference SZDL Jesenice so med drugim razpravljali tudi o poteku akcije za postavitev mreže pretvornikov za spremljanje drugega televizijskega sporeda v jeseniški občini.

Delegati so obvestili, da je že podpisana pogodba med RTV Ljubljana in podjetjem IMP in da se je tako začelo nadaljnje uresničevanje akcije. Predsednik iniciativnega odbora Janez Kavčič je obvestil navzoče, da so sicer nastale težave, ker se je ta projekt od začetka do danes podražil za več kot 270.000 dinarjev, poleg tega pa v prvotno ceno niso bili vštet tudi stroški postavitev in razširitve treh hišic za pretvornike, in sicer na Katarini, na Mežakliji in v Mojstrani. Stroški postavitev teh objektov bodo znašali okrog 170.000 dinarjev.

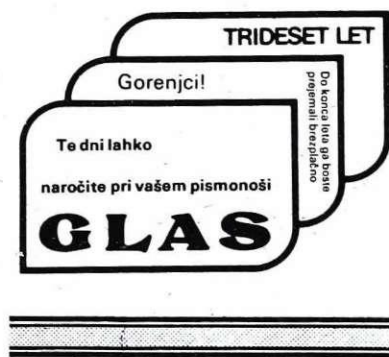
Kljub dokaj zvišanim stroškom pa je stanje tako, da ne bo potrebno dodatno zbiranje sredstev v delovnih kolektivih. Ostanje torej tako, kot so se delovne organizacije v jeseniški občini že dogovorile, namreč da bodo prispevale potrebna sredstva v treh letih. Sicer se pri tem postavljajo še vprašanje visokih obrestí, ki bi se lahko zmanjšale, ko bi delovne organizacije vplačale dogovorjene vsote prej kot v treh letih. Kot primer naj navedemo: ko bi sredstva zbrali v dveh letih, bi pri tem prihranili kar 90.000 dinarjev. Na včerajšnji seji so se dogovorili, da bodo o tej

možnosti obvestili vse delovne organizacije, ki bodo morale posredovati svoja mnenja.

Kot že rečeno, kljub višjim stroškom od načrtovanih se politika zbiranja sredstev ne bo bistveno spremenila, vendar pa bo pri tem potrebno, kar so v ponedeljek tudi podprli, da se bodo morale v zbiranje sredstev aktivno vključiti vse samoupravne interesne skupnosti.

Ob koncu naj omenimo, da je še nekaj delovnih organizacij, ki niso izpolnile svojih obveznosti pri zbiranju sredstev. To so hotel Kompas Kranjska gora, bolnica Jesenice, Petrolovo enote v jeseniški občini ter carinarnica Jesenice, kjer pa akcija uspešno poteka.

D.

ZA DOKONČNO IZGRADNJO MRLIŠKIH VEŽIC SO VPLAČALI IN DAROVALI

V obdobju od 15. julija do konca meseca oktobra so svoje obveznosti po samoupravnem sporazumu o združevanju sredstev za izgradnjo mrliških vežic na Blejski Dobravi poravnale naslednje organizacije združenega dela:

Viator Ljubljana - TOZD Jesenice - 50.000 din, občinsko sodišče Jesenice - 3200 din, Ljubljanske mlekarne - TOZD Klavnicna Jesenice - 21.200 din, Trgovina Špecerija Bled, PE Jesenice - 22.400 din, Slovenija avto Ljubljana - PE Jesenice - 800 din, občinska konferenca SZDL Jesenice - 1600 din ter podjetje Kovin Jesenice (bivši Sportmetal) - 10.000 din, kot svoj tretji in neobvezni prispevek v ta namen. Tako so skupno navedene organizacije združenega dela vplačale v navedenem času 109.200 din prispevkov.

Iz zasebnega sektorja pa sta vplačala prispevke Franc Šlibar - Jesenice - 543,75 din in Darinka Sedej - Jesenice - 451 din z odstopom honorarja za objavljene članke v Železaruju.

Namesto venca na grob pokojnemu vajencu Sulejmanu Ahilovu je Viator Ljubljana - TOZD Jesenice vplačal prispevek - 500 din ter sodelavci TOZD Jeklovleka železarne Jesenice namesto venca na grob pokojnemu očetu sodelavca Staneta Reva - 710 din.

Vsem vplačnikom in darovalcem prispevkov se gradbeni odbor tovariško zahvaljuje za razumevanje in pomoč pri dokončni izgradnji mrliških vežic.

Ob letošnjem dnevu mrtvih v radovljiški občini so občinske in krajevn organizacije ZZB NOV, ZSMS in druge DPO pripravile žalne slovesnosti na grobovih borcev in talcev. Osrednje slovesnosti so bile v Dragi, Begunjah, v Radovljici, na Bledu, Srednji Dobravi, v Lescah, Bohinju in v Gorjah. Pionirji so uredili grobišča in spomeniška obeležja na območjih svojih šol in se s krajšimi kulturnimi programi poklonili spominu padlih borcev in fašističnih žrtev.

V četrtek, 27. oktobra, so v Radovljici z največjimi častmi ob udeležbi številnih soborcev, predstavnikov družbenopolitičnih organizacij, skupščin iz radovljiške in sosednih občin, pripadnikov JLA in občanov spremili na zadnjo pot znanega predvojnega komuniste in udeleženca španske državljanske vojne Franca Preveca. Pokojnik je bil doma z Jesenic, kjer je začel svojo revolucionarno pot kot železar, od koder je odšel v Španijo. 1955. leta se je z Jesenic preselil v Radovljico in se zaposlil kot upravnik muzeja talcev v Begunjah.

Izvršni svet OS Radovljica je na 99. seji 24. oktobra obravnaval poročila o delu upravnih organov v 1977. letu in programe dela do konca leta, ki so jih podali predstojniki teh organov. Na seji so obravnavali in izrekli soglasje k osnutku odloka o spremembi odloka o prispevku za uporabo mestnega zemljišča, podrobno pa so proučili tudi informacijo o prilivu dohodkov SIS v razdobju januar - september 1977 ter plan investicij za leto 1978, ki ga je pripravila LB - enota Radovljica.

Izvršni odbor predsedstva OK SZDL Radovljica je na 53. seji 25. oktobra obravnaval priprave na organizacijo prireditve ob otvoritvi doma dr. Janka Benedika v Radovljici, ki bo ob letošnjem prazniku republike. Razpravljali so tudi o koriščenju posojil prizadetih ob lanskoletnem potresu. Največ pozornosti je bilo na seji namenjeno problematiki prostorskih pogojev za delovanje DPO v krajevnih skupnostih.

Na Bledu je bil 21. oktobra celodnevni seminar o izvajanju zakona o združenem delu, o samoupravnem družbenem planiranju, stabilizaciji gospodarstva in nekaterih kadrovskih vprašanjih. Seminarja so se udeležili predstojniki občinskih skupščin, izvršnih svetov, OK ZK, OK SZDL, občinski svetov ZSS gorenjskih občin in predstojniki vseh medobčinskih organov DPO. Poročila so posredovali sekretarji komitejev OK ZK in predstojniki izvršnih svetov. V popoldanskem času so se udeleženci seminarja v tovarni Veriga Lesce pogovarjali s sekretarjem sveta ZK, predsednikom konference OO ZSS in odgovornim za plan v tej OZD o praktičnih vidikih izvajanja zakona o združenem delu in drugih vprašanjih, povezanih s tematiko, ki je bila obravnavana na blejskem seminarju.

Delegati skupne komisije podpisane samoupravnega sporazuma o štipendiranju učencev in študentov v občini Radovljica so na seji 28. oktobra ob udeležbi predstavnikov kluba študentov, občinske skupščine, izvršnega sveta in DPO obravnavali pripombe in predloge izvršnega odbora komisije na posamezne člene osnutka predloga sprememb in dopolnitev družbenega dogovora o štipendijski politiki. Takšnih pripomb je bilo na 12 členov, nekatere pa so oblikovali tudi na seji komisije.

Prejšnji teden je zasedal koordinacijski odbor za pripravo problemske konference o gostinstvu in turizmu pri OK ZK Radovljica. Dogovorili so se za vsebino in obseg poročila o sedanjem stanju in predloge stališč, ki jih bodo posredovali na konferenci na osnovi ocen izvajanja srednjeročnega načrta gostinstva in turizma.

Od 20. do 22. oktobra je bil na Bledu seminar za vodstvene kadre občinskih zvez društev prijateljev mladine iz vse Slovenije. Uvodni govor je imel sekretar IK predsedstva CK ZKS Franc Šetinc. Namen seminarja je bil razčleniti odprta vprašanja organizacij DPM in vloge pionirske organizacije ter uveljavitev delegatskih odnosov.

Po novih merilih iz osnutka odloka o določitvi kmetij po zakonu o dedovanju kmetijskih zemljišč, ki so ga obravnavali v kmetijsko zemljiški skupnosti in KS radovljiške občine, bo v občini v prihodnje zaščitenih 1191 kmetij, za katere velja odlok o preprečevanju nadaljnje delitve.

Glede na vse bolj prisotne komunalne probleme pri urejanju pokopališč in neenotne, često pomanjkljive predpise o opravljanju pokopališke službe in pogrebnih obredov, ki jih že dalj časa ugotavljajo v krajevnih skupnostih, je izvršni svet OS Radovljica sklenil, da bo o teh problemih razpravljal na eni prihodnjih sej. Odloku za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve, odloku za notranje zadeve in zavodu za urbanizem je v ta namen dal nalogo, da do novembra pripravi obširno analizo stanja in poročilo, ki bo podlaga nujnih ukrepov za postopno odpravo najbolj zgočih tovrstnih problemov.

Kot vse kaže, bo občinska skupščina Radovljica v kratkem morala sprejeti sklep, da se nad Šobcem pod Lesca, zaradi magistralne ceste Lesce - Bled in bližnje stanovanjskega naselja, prepove lokacija prostora za motokros. Takšno zahtevo so postavili občani, pa tudi komisija za varstvo narave, ki trdi, da se zaradi razkopavanja zemljišča uničuje zarast, korenine že sicer skromnega drevja ter omogoča erozija tal. Vprašljivo je tudi, če je lokacija za motokros smotna sprito bližnjih motokros terenov v občini Trzič.

V primerjavi z drugimi gorenjskimi občinami in Ljubljano so bile cene v gostinskih obratih radovljiške občine že nekaj let ugodnejše. V družbenih gostinskih obratih so letos cene jedil povečane od 6 do 14, pijač pa od 5 do 9 %. V zasebnih gostinskih obratih pa so cene višje pri hrani od 11 do 21, pri pijačah pa od 5 do 12 %.

V radovljiški občini je po podatkih oddelka za družbene dejavnosti in občo upravo OS letos 171 upravičencev, ki imajo priznano svojstvo vojaškega vojnega, oziroma vojaško mirovnega invalida. Družinskih invalidskih upravičencev je 272, invalidski dodatek z mesečnimi nakazili pa prejema 124 upravičencev.

Osnovna organizacija ZSMS Bled je v sodelovanju z OK ZSMS Radovljica v počastitev jubilejev tov. Tita in ZK v nedeljo, 23. oktobra, v festivalni dvorani ob dokaj pičli udeležbi mladih izvedla kviz na temo Tito, revolucija, mir. Med petimi gorenjskimi ekipami, ki so se uvrstile v sklepno tekmovalno, so pokazali največ znanja in spretnosti ekipe OK ZSMS Radovljica. Kulturni program, zlasti pa pevec, nista bila na višini prireditve.

Hotelsko turistično podjetje Bled zaključuje priprave za investicije, ki jih bodo realizirali po sprejetem srednjeročnem načrtu v 1978. letu. Prihodnje leto bodo adaptirali depandanso Jadran, v kateri bodo pridobili 11 novih ležišč, nadzidali hotel Jelovico, kjer bodo povečali zmogljivost za 48 ležišč, ter dozidali hotel Lovce in pridobili še 206 ležišč.

Priprave na ustanovitev poslovne skupnosti Murka Lesce navzlic opaznim prizadevanjem iniciativnega odbora ne gredo tako gladko, kot so pričakovali. Delovna skupina se še vedno ubada s korekturami in dopolnitvami osnutka samoupravnega sporazuma o trajnem poslovnem sodelovanju in ustanovitvi poslovne skupnosti ter sporazuma o temeljnih srednjeročnega plana razvoja skupnosti za obdobje 1977 - 1980. Poleg tega je potrebno urediti še vrsto drugih pravnih in upravnih aktov, soglasij in skleniti javno razpravo o celotnem gradivu. Večina od 25 OZD iz vrst slovenskih proizvajalcev, ki bodo pristopile k poslovni skupnosti, je že izrekla soglasje z ustanovitvenimi predlogi.

Kolektiv LIP TOZD Podnart je začel z izgradnjo sodobnega obrata, ki ga gradi SGP Gorenje Radovljica v kooperaciji SGP iz Nove Gorice. V novem objektu bodo s sodobno proizvodnjo dopolnjevali izbor na področju predelave lesa v stenskih in stropnih oblogah in lažje izvedbe strešin za kompletiranje programa hiš.

Tovarno Elan, ki sodi med največje in najsodobnejše proizvajalce športne opreme na svetu, nenehno obiskujejo številne domače in tuje uradne in zasebne delegacije. V zadnjem mesecu so bili na ogledu in razgovorih v Elanu ugledni avstrijski predstavniki, člani deželne vlade, ki so se v spremstvu našega generalnega konzula iz Celovca in podpredsednika gospodarske zbornice SRS Borisa Zidarica pogovarjali o novem projektu »Elan - Avstrija«. Poleg tega so bili v gosteh tudi novinarji RTV iz LR Kitajske, gospodarstveniki iz ZRN, trgovci iz skandinavskih držav in več jugoslovanskih in slovenskih delegacij ter športnikov-representantov.

Krajevna organizacija Rdečega križa Ljubno, ki je v zadnjem času izredno delavna, si je zastavila med drugim nalogo, da čimbolj poveča število svojega članstva, zlasti med mladimi. V Ljubnem je za zdaj skupaj 269 članov RK, od tega pa je 65 mladincev in mladink, kar je približno polovico vseh mladih v tej KS. Sprito tega je odbor KO RK posredoval OO ZSMS Ljubno posebno priporočilo za dopolnjevanje svojih vrst z mladimi, s čimer želijo dosegati večjo mobilnost v številnih akcijah, zastavljenih v letošnjem delovnem programu RK.

V okviru kulturne akcije za delovne kolektive radovljiške občine je v nedeljo, 6. novembra, v dvorani kulturnega doma v Podnartu gostovalo Prešernovo gledališče iz Kranja, ki je uprizorilo znano partizansko igró Mateja Bora Raztrganci. V režiji Boštjana Vrhovca so jo kranjski gledališčniki pripravili v počastitev Titovih jubilejev in 40-letnice KPS.

ŠPANSKEGA BORCA IN PREDVOJNEGA REVOLUCIONARJA FRANCA PREVCA NI VEČ MED NAMI

V Radovljici je v 72. letu starosti umrl Franc Prevc, predvojni komunist, eden zadnjih udeležencev španske državljanske vojne na Gorenjskem. Na zadnji poti 27. oktobra so se na radovljiškem pokopališču poslovili od njega številni soborci, predstavniki družbenopolitičnih organizacij in skupščin gorenjskih občin, pripadniki JLA ter občani radovljiške in jeseniške občine.

Franc Prevc je bil rojen na Jesenicah, kjer se je že od zgodnje mladosti kot železarski delavec vključil v revolucionarno gibanje. Kot mladenič si je želel postati letalec. Opravil je letalsko šolo in postal pilot – narednik. Zaradi revolucionarne dejavnosti so ga že po petih letih odpustili iz vojske in tako se je 1933. leta spet vrnil na Jesenice. Dolgo je moral pritiskati na kljuko, predno mu je spet uspelo dobiti delo v valjarni na Javorniku. Dosleden svojemu revolucionarnemu prepričanju se je navzlic izredno težkim razmeram in preganjanju kot član Saveza metalških radnikov Jugoslavije, ki ga je vodila KPJ, neutrudno udeleževal v vseh akcijah. V znani stavki železarjev je bil med vodilnimi člani stavkovnega odbora, s tem si je nakopal še trši nadzor in šikaniranje policije.

Na poziv Kominterne se je 1937. leta skupaj z devetimi jeseniškimi delavci prek Splita in otoka Brača odpravil v Španijo. Zaradi izdaje se jim prvokrat to ni posrečilo. Namesto francoske ladje, ki naj bi vkrcala okoli 400 jugoslovanskih prostovoljcev, jih je na Braču pričakala močna policijska zaseda. Po nekaj mesecih jetništva in okrutnega mučenja v Splitu, Zagrebu, Ljubljani in na Jesenicah, kjer je ostal pod strogim policijskim nadzorom, se mu je posrečilo skupaj z Jožetom Gregorčičem in Egonom Erlihonom na lastno pest prebiti prek Avstrije, Švice in Francije v daljino Španijo.

Prevc je bil spričo vojaške usposobljenosti takoj dodeljen v poljsko brigado Dombrowski na madridsko fronto. V krvavih bojih z naključno nadmočnimi fašističnimi silami se je izkazal ne samo kot hraber borec, marveč tudi kot izredno sposoben poveljnik protitankovske enote. Na aragonski fronti je bil ranjen v obe nogi, kljub temu pa je takoj po okrevanju na lastno željo spet odšel na fronto, kjer je v 62. španski

brigadi Mixta postal komisar in hkrati tudi komandir protitankovske baterije s činom kapetana španske republikanske vojske. Na bojnem polju je ostal zvest republikani in svoji revolucionarni pripadnosti do zadnjega.

Sledili so težki dnevi, ki jih je prestajal v lakoti, bedi in boleznih najprej v francoskih, nato pa nacističnih koncentracijskih taboriščih. Zahvaljujoč svoji izredni upornosti in iznajdljivosti mu je 1945. leta na Poljskem uspelo pobegniti v partizane in se priključiti Rdeči armadi. Z gorečo vztrajnostjo odločnega borca proti fašizmu se je zopet izkazal v bojih proti nacistom do zmagošnjega konca. V nešteti bojih prekaljeni komunist in sposoben poveljnik je tudi v Rdeči armadi dobil čin kapetana I. razreda. Namesto na Daljni vzhod, kamor bi morala njegova enota na dokončni obračun z japonsko armado, mu je zadnji hip uspel povratek v ljubljeno domovino.

Avgusta 1945 se je po dolgih osmih letih in pol neprekinjenega bojevanja in trpljenja spet znašel na Jesenicah. Zaposlil se je v Železarni in se z vsem rodoljubnim žarom ter bogatimi izkušnjami prekaljenega in doslednega revolucionarja vključil v izgradnjo porušene domovine. Bil je sekretar partijske organizacije in član številnih družbenopolitičnih organizacij, organizator udarniških akcij, kjer je z lastnim primerom dajal zgled drugim.

Po upokojitvi 1955. leta se je preselil v Radovljico. Kljub težkim posledicam vojnih let, ki so mu hromele življenjske moči, je prevzel vodstvo muzeja talcev v Begunjah, dokler ga slednjič bolezen ni priklenila za posteljo.

Njegova življenjska pot se je sklenila prav v času, ko je tudi v Španiji po 40 letih fašistične tiranije začelo nastajati novo obdobje porajajoče demokracije in svobode, za katero se je tako srčno in hrabro boril.

SPOMIN NANJE ŠE ŽIVI

V lanskem šolskem letu je naš pionirski odred podpisal družbeni dogovor z organizacijo ZB NOV Dovje – Mojstrana, ki nas zavezuje:

- da se bomo načrtno seznanjali z zgodovino NOB,
- negovali in razvijali revolucionarne tradicije tudi izven šolskega dela,
- obiskovali in urejali bomo spominska obeležja v kraju in okolici,
- sodelovali bomo z borčevsko organizacijo in zapisovali pripovedi njenih članov,
- organizirali bomo pohode in izlete v partizanske kraje.

Naloge pridno izpolnjujemo in z njimi odkrivamo tisto obdobje naše zgodovine, na katerega smo najbolj ponosni.

V dneh pred 1. novembrom smo odšli k spominskim obeležjem. Vsak razred je obiskal obeležje, za katerega skrbi vse leto.

Na Velikem bregu je padel prvoborec Alojz Rabič, v Krajih sta izgubila življenje mlada kurirja Mirko Pezdinik in Jože Mertelj, v Mlinci je padel kurir Franci Knaflič, ob hudourniku Belca Beno Hrovat, nad Seduščnikom pa je izgubilo življenje šest kurirjev.

Naš razred je obiskal spominsko obeležje na planini pod Jerebikovcem.

Pot, bolje rečeno steza, se na severni strani pobočja Mežaklje zelo strmo dviga proti vrhu. Po listju, pokritem z jutranjo roso, nam je zelo drselo. Pošteno smo bili že potrebni počitka, ko smo se ustavili na razglednem mestu. Trud je bil po-

plačan s čudovitim pogledom na naše vasi in na vrhove Karavank nad njimi. Bili smo na polovici poti. Ovinki po strmini, potno čelo, močno bitje srca, nič nas ni moglo ustaviti.

Bili smo na vrhu. Zmagoslavno smo uprli pogled v kopast vrh Jerebikovca in potem v dolinico pod njim, kjer sta čepela senik in koča. Tu so si pred trintridesetimi leti partizani poiskali zavetje.

Na vrhu gozda je stal spomenik. Povsod tišina. Le vetrič je šumel v krošnjah starih bukev.

Uredili smo okoli sive skale s ploščo, položili predno venček iz smrečja in krizantem. Zagorele so sveče padlim v spomin.

Posedli smo okrog tovarišice, ki nam je pripovedovala:

»V oktobru 1944. leta je prva četa prvega bataljona jeseniško-bohinjskega odreda dobila nalogo, da se premakne v Gornjesavsko dolino. V naši dolini so opravljali razne akcije. Minirali so tudi progo v smeri proti Jesenicam. Po akcijah so se vračali na planino pod Jerebikovcem. Nemci so četo izsledili in novembra istega leta je na tej planini padlo sedem borcev...«

Po isti poti smo se spustili v dolino.

V srcih smo čutili spoštovanje do vseh, ki so darovali svoje življenje za svobodo. Zdelo se nam je, da vsi vemo, kaj pomeni živeti svobodno. To je sreča, radost in veselje...

Lilijana Gartner
8. razred o. š. 16. december
Mojstrana

Učenci osnovne šole Polde Stražišar pred letakom, ki so ga za dan varčevanja sami izdelali

DAN VARČEVANJA IN NEKAJ O ŠOLSKIH HRANILNICAH

Ob udeležbi učencev in pedagoških delavcev je bila 31. oktobra na osnovni šoli Poldeta Stražišarja skromna proslava dneva varčevanja. Ob tej priliki je bila ustanovljena šolska hranilnica pod mentorstvom Marije Kokalj in pokroviteljstvom Ljubljanske banke – enote Jesenice. Ustanovitve se je udeležil tudi predstavnik Ljubljanske banke.

V uvodni besedi je predstavnik banke govoril o pomenu meseca oktobra kot meseca varčevanja in o 31. oktobru, mednarodnemu dnevu varčevanja. To pa ne pomeni, je dejal predstavnik banke, da bi varčevali samo v mesecu oktobru ali celo samo 31. oktobra, ampak naj bo varčevanje vsakodnevno, skozi vse leto. Pomembno je, da se navada varčevanja privzgoji že pri otroku, da tako postane tudi v poznejših letih stalen varčevalec.

Na tem področju se v precejšnji meri prizadeva tudi Ljubljanska banka z ustanavljanjem šolskih hranilnic in z organizacijo nagradnih iger za vse mlade varčevalce. Letos je banka način nagradnih iger nekoliko spremenila. Poudarek je dan temu, da mladi varčevalci redno varčujejo in sodelujejo z banko, medtem ko je višina privarčevanega zneska drugotnega pomena. Praktične nagrade mladim varčevalcem, ki jih daje banka, so: ravnila, lepila, vrečke za copate in podobno, kot tudi izleti z mladimi varčevalci.

Z ustanovitvijo šolske hranilnice na osnovni šoli Poldeta Stražišarja se je ta šolska hranilnica pridružila trojici šol, ki že imajo vpeljana, oziroma organizirano šolsko hranilnico. Šolske hranilnice delujejo še na osnovni šoli v Kranjski gori (ustanovljena je bila leta 1972), na osnovni šoli Tone Čufar in Prežihov Voranc na Jesenicah. (Hranilne vloge omenjenih šolskih hranilnic znašajo konec septembra preko 163.000 din.) Posebno uspešno deluje šolska hranilnica na osnovni šoli v Kranjski gori, katere mentorica Vera Dulmin je dobila letos na posvetovanju mentorjev Ljubljanske banke v Kranjski gori Vošnjakovo plaketo. Vošnjakova plaketa pomeni najvišje priznanje, ki ga daje Ljubljanska banka delavcem na področju mladinskega varčevanja. Mihael Vošnjak se je v drugi polovici prejšnjega stoletja

ukvarjal z ustanavljanjem slovenskih hranilnic v Celju. Njegovo delo na področju hranilništva in skrbi za vzgojo mladine k varčevanju so bile izredno plodne.

Na letošnjem posvetu mentorjev šolskih hranilnic Gorenjske v Skofji Loki 24. oktobra je dobila posebno priznanje tudi šolska hranilnica osnovne šole Prežihov Voranc z Jesenic, za likovno delo na temo varčevanja.

Namen šolskih hranilnic pa ni samo vzgoja mladih ljudi k varčevanju, ampak istočasno tudi vzgoja v samoupravljanju. Šolska hranilnica ima namreč svojega uslužbenca kot tudi organe vodenja in upravljanja, seveda pod skrbnim vodstvom mentorja. O namenu porabe skupnih obresti in začetne vloge Ljubljanske banke odločajo vsi učenci – varčevalci šolske hranilnice.

Zelimo si, da bi se šolske hranilnice ustanovile tudi na ostalih osnovnih šolah, na katerih ta dejavnost še ni zaživela.

Te dni na Bledu

SREČANJE PO DOLGIH LETIH

Srečala sta se na kome-moraciji v spomin na padle borce in talce. Oba sta poznala večino padlih, saj so skupaj rasli. Prišla sta se poklonit spomenu na Pavla, Slavka, Francija, Albina, Ferda...

Tovariš, midva se pa pozna, je nagovoril prvi zamišljenega občana, toda ne spominjam se tvojega imena.

Ja, tudi ti se mi zdiš poznan, toda tudi jaz se ne morem spomniti, kdo bi bil, verjetno se že dolgo nisva videla, odgovori drugi.

Jaz sem France, in doda svoj priimek, se predstavi prvi.

Oh, ali je mogoče? Ti si, da, »tapi« si, spremenili smo se, smo ostareli. No, jaz sem pa Ludvik, odvrne drugi in tudi pove svoj priimek.

Segla sta si v roke in po mnogih letih na kratko pokramljala. Spomnila sta se časov, ko sta skupaj z mnogimi padlimi hodila telovadit k Jelenu, sodelovanja v Farčnikovem mladinskem krožku in kako sta deklamirala na družabnih srečanjih »rdečih« pri Kobalu...

Zmenila sta se, da se zopet sestaneta..., v spominskem parku so odmevali zadnji akordi Chopinove posmrtni koračnice... dan se je iztekel... F.R.

ŽALNA KOMEMORACIJA

Krajevni odbor zveze borcev narodnoosvobodilne vojne Plavž je skupno s krajevnim odborom Šava in Podmežaklja 31. oktobra organiziral žalno komemoracijo v spominskem parku pri grobišču padlih borcev in talcev narodnoosvobodilne vojne na Plavžu.

Kot vsako leto so tudi letos svojci in prijatelji padlih borcev ter množični občani, med katerimi je bilo veliko mladih, počastili spomin na padle borce narodnoosvobodilne vojne, ki so padli, da bi mi živeli. Tudi tokrat smo Jeseničani dostojno počastili spomin nanje in izkazali globoko spoštovanje do njihovih žrtev.

Spomin je budil tudi primeren kulturni program, katerega so izvedli pihalni orkester Jeseniških železarjev pod taktirko Ivana Knifca, recitatorji osnovne šole Tone Čufar in mladinski pevski zbor Blaž Arnič, pod vodstvom Janka Pribošiča. Spominski govor je imel Tomaž Abruč – član OK ZSMS Jesenice. Pihalni orkester je tokrat v spomin na padle zaigral žalostinko Slava herojima Rudolfa Kosiča, ki je bila prvič izvedena na Jesenicah.

Svečanost je kvarilo slabo ozvočenje. Ker se to ni dogodilo prvič, bi bil skrajni čas, da imajo odgovorni za ozvočenje (če že je) več posluha do tega in naj bi upoštevali napore izvajalcev in njihovih mentorjev, da njihov trud ne bi bil zaman.

Posebno je treba pripomniti, da je na vseh balkonih okoliških blokov viselo veliko raznobarnega perila, kar je kazilo svečano okolje v spominskem parku. Zaželeno bi bilo, da se iz pietete do tako dragocenih žrtev, kakor so padli za svobodo, izobešanje perila ne bi več ponovilo. Za to naj bi v bodoče pokrbeli stalnovalci sami, hišni sveti in krajevni odbori, da bi namesto perila okolje krasile državne, republiške in partijske zastave.

Franjo Ropret

»ZA KAR SEM UMRL, BI HOTEL ŠE ENKRAT UMRETI...«

Dnevi pred 1. novembrom. Po ulicah, trgovinah in cvetličarnah so vrveli ljudje. Kupovali in nosili so cvetje. Vsi so hoteli urejati grobove svojcev, znancev, tovarišev.

Tudi mi, šolarji, nismo ostali prekrizanih rok. Obiskali smo bližnje partizanske grobove, spomenike in obeležja ter jih lepo uredili. Potem smo prinesli še šopke in sveče.

Dan mrtvih je bil žalosten, otožen, kajti spomin nam je uhal v preteklost, ko so še živeli vsi naši dragi, najlepše misli pa so bile posvečene padlim borcem.

V parku talcev na Koroški Beli so učenci naše šole pripravili komemoracijo. Recitali so pesmi in s tem počastili spomin na vse, ki so darovali življenje za našo svobodo. Tudi pihalni orkester je zaigral nekaj žalostink.

Jaz pa sem se zamislila. Glasovi so se začeli oddaljevati. V mislih sem

odhitela v gozd h gomili neznanega partizana. Prisluhnila sem vetru, ki je vel skozi veje in zazdelo se mi je, da slišim glas.

– Kako rad bi živel med vami! Kako rad bi užival lepi čas in se vključil v napredek nove domovine! Pa mi je rafal iz strojnice pretrgal nit življenja, polnega načrtov. Ko so me tovariši našli, so me pokopali kar tu v gozdu.

Da, rad bi živel! Toda če pomislim, da sem s svojo smrtjo tudi jaz pripomogel k osvoboditvi domovine, potem mi je laže. Nisem umrl zaman. Misel na to me pomirja. Vesel sem, da vi, pionirji, hodite po poti, ki smo jo mi začrtali.

Glasovi recitatorjev so se spet približali. Glas mladega kurirja pa je bil le odmev mojih misli.

Ljudje so se začeli razhajati. Sama pa sem sklenila, da bom res odhitela v gozd in prižgala svečke tudi na tistih grobovih, ki jih zaradi oddaljenosti ne obiskujemo pogosto.

Urška Kavalar –
novinarski krožek
osn. šola Koroška Bela

MIKROFILMI NAMESTO OGROMNIH ARHIVOV

Dvajseti oktober je dan arhivskih delavcev Slovenije. Tega dne leta 1943 je odesk za narodno vzgojo pri predsedstvu slovenskega narodnoosvobodilnega sveta izdal proglas o zaščiti arhivskega gradiva na gradu Turjak.

Za arhivski dan in letošnje jubileje sta arhivsko društvo Slovenije in skupščina občine Kočevje pripravila zborovanje, ki je bilo od 20. do 22. oktobra. Referati so obravnavali aktualne probleme današnje arhivistike, ki so v ureditvi povojnega arhivskega gradiva in njegove priprave za znanstveno uporabo.

Referat Vladimir Žumer je v začetnem referatu podal natančen pregled arhivskega gradiva, ki se nanaša na kočevsko področje. Veliko arhivskega gradiva, zlasti starejšega, je bilo med vojno uničenega. Kar pa se ga je ohranilo, je v arhivu SR Slovenije in po muzejih (Pokrajinski muzej v Kočevju in Novem mestu), za obdobje NOB pa je v arhivu CK ZK Slovenije in v arhivu inštituta za zgodovino delavskega gibanja v Ljubljani, nekaj pa ga je najti tudi v arhivih v tujini. Pred nekaj leti je služba varstva arhivskega gradiva začela delovati tudi na področju Kočevja; izvaja jo enota za zunanjo ljubljansko regijo zgodovinskega arhiva Ljubljana. Urejeno je bilo manjše arhivsko skladišče, kjer se zbira in ureja zlasti povojno arhivsko gradivo Kočevja. Referat je kritično ocenil stanje pri današnjih ustvarjalcih arhivskega in registraturnega gradiva na tem področju. Stanje urejenosti in materialnega varstva je precej slabo, kar je sicer splošna ugotovitev za vso Slovenijo.

Jože Žontar je v zgoščenih oblikah prikazal arhivistične probleme na arhivskem gradivu po letu 1945. Družbeni in državni razvoj po drugi svetovni vojni je šel od državnega centralizma in etatizma preko komunalne ureditve do današnje stopnje samoupravne ureditve. Vsa ta obdobja se vsebinsko močno razlikujejo, kar se kaže tudi v strukturi arhivskega in registraturnega gradiva posameznega obdobja. Zaradi tega ima vsako obdobje svoj pristop k urejanju arhivskega gradiva.

Mirko Stiplošek je govoril o zgodovinskem raziskovanju obdobja socialistične ureditve na osnovi arhivskega gradiva. Ugotovil je, da sicer obstaja nekaj študij za povojno obdobje, vendar so v glavnem napisane na osnovi tiskanih virov, kot so časopisi in priložnostna tiskana poročila. Izredno malo pa je raziskav, ki bi bile napisane na osnovi študij arhivskih dokumentov. Vzrokov za tako stanje je več, med poglavitne pa je šteti slabo dostopnost tega gradiva, zaradi velike količine ter slabe in nezadostne ureditve. Nujno je, da zgodovinski arhivi intenzivneje pristopijo k urejanju novejšega gradiva in namenijo čim večjo skrb zunanjemu nadzoru nad ustvarjalci arhivskega in registraturnega gradiva.

Tone Zorn je podrobneje spregovoril o uradnih lokalnih glasilih kot viru za zgodovinske dokumente upravnega značaja za posamezne občine in regije.

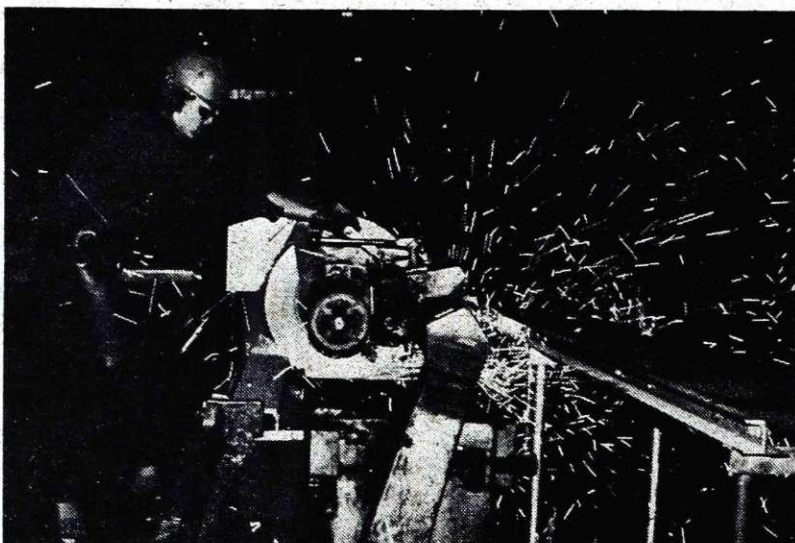
Aktualen je bil referat Petra Klasičarja o problematiki nadzorstva zgodovinskih arhivov nad ustvarjalci arhivskega in registraturnega gradiva. Na osnovi ankete, na katero so odgovorili vsi slovenski zgodovinski arhivi, je prišel do zaključka, da je veliko ustvarjalcev gradiva, ki imajo do lastne, zlasti malo starejše dokumentacije zelo malomaren odnos. Stanje se zaradi prizadevanj arhivskih zavodov počasi izboljšuje. Težko pa si je zamisliti, da bo arhivsko gradivo pri ustvarjalcih deležno večje pozornosti, če vsaj v večjih delovnih organizacijah ne bodo sistemizirali delovnega mesta arhivarja, ki naj bi imel vsaj srednješolsko izobrazbo. Rezultati take kadrovske politike so se ponekod že pokazali. Nadalje je referat opozoril na problem, da se vedno nimamo izdelanega seznama gradiva trajne zgodovinske vrednosti. Rešitev je možna le ob tesnem sodelovanju delavcev zgodovinskih arhivov in odgovornih služb ustvarjalcev.

Dopoldanski del drugega delovnega dne zborovanja je bil namenjen mikrofilmski problematiki pri ustvarjalcih in konservaciji ter restavraciji poškodovanega arhivskega gradiva.

Štefan Fajmut je obravnaval mikrofilmanje pri ustvarjalcih. Mikrofilmska tehnika se izredno hitro uveljavlja po svetu in pri nas. Delovne organizacije, posebno večje, se dušijo v masi lastne dokumentacije, katere večji del nima zgodovinskega pomena, je pa zaradi arhivskega gradiva z zakonskimi predpisi zaščiten. Mikrofilmanje je dalo možnost, da se na filmski trak ali mikrofilmske kartice (mikrofish) lahko posname ogromno gradiva, zlasti računovodskega in komercialnega, ki nima trajnega pomena. Klasična oblika shranjevanja take dokumentacije zavzame velike prostorske

kapacitete, kar je tudi izredno drago. Za hrambo posnetih mikrofilmskih trakov in kartic pa je potrebnih le nekaj primernih omar. Prav tako je s pomočjo mikrofilma, ki je povezan z računalnikom, omogočeno hitro komuniciranje, tako da mikrofilmanje pomeni tudi prihranek časa. Pogoji, da ta sistem dobro deluje, je urejeno gradivo. Razprava je opozorila tudi na problem dokazne sposobnosti mikrofilmskega posnetka.

Nada Majcen je imela zanimivo predavanje o zaščiti poškodovanega arhivskega gradiva. V Sloveniji se s to problematiko ukvarja le konservatorski oddelki v muzeju ljudske revolucije v Ljubljani. Gradivo, ki ima lahko najrazličnejše poškodbe, se restavrira na osnovi mehanskih in kemičnih postopkov. Potrebno pa je

Rezalec hladno oblikovanih profilov

DELEGATSKI SISTEM IN AKTIVNOST SKUPŠČINE ENOTE ZA ZAPOSLOVANJE JESENICE

Že v začetku moram omeniti, da je udeležba, oziroma sklepčnost na sejah skupščine enote za zaposlovanje Jesenice komaj zagotovljena. K temu pa moramo dodati, da se nismo nikoli ali vsaj malokrat vprašali ali bolj podrobno analizirali, kako delegacije in delegati opravljajo svojo državljansko, samoupravno dolžnost in ali so sploh usposobljeni za opravljanje delegatske dolžnosti. Vedeti moramo, da bo delegat uspešno delal v delegaciji in v samoupravni interesni skupnosti, le če bo za to tudi usposobljen.

Ustava, še bolj natančno pa zakon o združenem delu opredeljuje naloge delegacij in delegatov ter navajata tudi to, kdaj se delegata lahko odpokliče itd. Ali smo to že kdaj storili? Ali smo delegata, ki ga je delegacija izvolila – imenovala, da se udeleži seje skupščine in se le-te ni udeležil, že kdaj poklicali na odgovornost? Ali smo od delegata, ki se je udeležil seje skupščine, zahtevali, da na seji delegacije ali svoji volilni bazi poroča o delu skupščine? Smelo lahko trdim, da ne, ali pa se je to zgodilo izjemno. Mislim, ko bi od delegatov, ki so bili delegirani, zahtevali povratne informacije in ko bi delegata vprašali, zakaj se skupščine ni udeležil, bi se verjetno tudi sam vprašal, zakaj zanemarljivo svojo samoupravno državljansko dolžnost. Pri vsem tem je potrebno poudariti tudi to, da je vsak, predno je bil izvoljen v delegacijo, podpisal izjavo, da s kandidaturom soglaša in da ga v to ni nihče prisilil.

Zavedati se moramo, da delegat in delegatsko razmerje nista nekaj abstraktnega, ampak je to oblika neposrednega upravljanja delavcev in delovnih ljudi, oziroma uresničevanja našega družbenopolitičnega sistema kot celote.

Delegati bi se morali tega zavedati, saj moralno odgovarjajo za svoje delo delegaciji in sredini, ki jih je izvolila v delegacijo. Delo delegata je častna in odgovorna funkcija in je državljanska dolžnost.

Prek delegatskega sistema delavski razred in delovni ljudje uresničujemo neposredno udeležbo v celotni družbeni reprodukciji. Zato je toliko bolj nerazumljiva neodgovornost nekaterih delegatov, ki s svojo neodgovornostjo povzročajo nesklepčnost. Za ponovni sklic pa je običajno premalo časa, zaradi nadaljnje obdelave gradiva in odločanja.

Omeniti moram tudi gradivo, ki ga dobi delegacija v obravnavo. Res je, da je gradivo običajno obširno in da pride v TOZD prekasno, vendar to še ne more biti edini razlog, da ga

poziti, da se papir ne poškoduje in da se ne uniči pisava. Predvanje je popestrila še z nekaterimi barvnimi diapozitivi zelo poškodovanega partizanskega gradiva, ki je bilo vrsto let zakopano v zemlji in je bilo v razpadajočem stanju. Po dolgotrajnem restavratorskem in konservatorskem postopku so dragocene dokumente ponovno usposobili za znanstveno uporabo.

Tretji sklop predavanj je bil namenjen povojnemu razvoju v Sloveniji.

Vasilij Melik je govoril o upravnih razdelitvah Slovenije po letu 1945. Jera Vodusek-Starič pa je podrobneje obrazložila organizacijo ljudske oblasti v Sloveniji po letu 1945. Za konec pa je bilo še predavanje Antoša Leskovca o povojnem razvoju družbenih služb v Sloveniji.

Zborovanje je popestril uspešen koncert akademskega komornega zbora iz Kranja pod vodstvom dirigenta Matevža Fabijana.

Osmo zborovanje arhivskih delavcev Slovenije v Kočevju je opozorilo na številna aktualna vprašanja slovenske arhivistike, ker je bilo v celoti namenjeno problematiki povojnega arhivskega gradiva.

Janez Kopač

POROČILO OB PERIODIČNEM OBRAČUNU TOZD

Celotno tretje poglavje zakona o združenem delu obravnava obveščanje delavcev v združenem delu, zraven tega pa v nekaterih členih zelo konkretno navaja, kaj morajo zajemati informacije s področja materialno finančnega stanja.

OBVEŠČANJE DELAVCEV V ZDRUŽENEM DELU

Po določbah zakona o združenem delu morajo organi organizacije združenega dela zagotoviti redno, pravočasno, resnično in popolno ter po vsebini in obliki dostopno obveščanje delavcev o celotnem poslovanju organizacije združenega dela in njenem materialno-finančnem stanju, o pridobivanju in delitvi dohodka ter o uporabi sredstev, o rezultatih, doseženih z združevanjem sredstev iz minulega dela v vseh oblikah združevanja dela in sredstev, o pripravah za splošno ljudsko obrambo in o uresničevanju družbene samozastite, kakor tudi o drugih vprašanjih, ki so pomembna za upravljanje, odločanje in uresničevanje samoupravne delavske kontrole.

Delavci imajo pravico in dolžnost zahtevati, da so obveščeni o delu in izvrševanju sklepov delavskega sveta in izvršnega organa temeljne organizacije, delovne organizacije, sestavljene organizacije in drugih organizacij in skupnosti, v katere so združili delo in sredstva.

Organi organizacije združenega dela morajo delavce obveščati tako, da je vsakemu delavcu omogočeno seznaniti se z njihovimi poročili, jih proučiti in zavzeti svoja stališča. Način in roke za obveščanje delavcev, vprašanja, o katerih morajo biti delavci obveščeni, ter kateri organi so odgovorni za obveščanje delavcev, urejajo zakon, statut in drugi samoupravni splošni akti organizacije združenega dela.

Obvestila, ki se dajejo delavcu organizacije združenega dela, se pošiljajo tudi organu samoupravne delavske kontrole in sindikatu.

Delavski svet in poslovodni organ organizacije združenega dela morata obveščati delavce in sindikat o opozorilih, ugotovitvah in odločitvah družbenega pravobranilca samoupravljanja, službe družbenega knjigovodstva, organa, ki je pristojen za nadzorstvo nad zakonitostjo dela organizacije združenega dela, sodišč, organov družbenopolitičnih skupnosti, oziroma sindikata, če ti to zahtevajo.

V okvir obveščanja o materialno-finančnem stanju in drugih kazalcih poslovanja temeljne organizacije združenega dela spada tudi informiranje ob periodičnih obračunih in zaključnem računu. Po izteku vsakega trimesčja namreč sestavi temeljna organizacija svoj periodični obračun, na koncu poslovnega leta pa svoj zaključni račun v skladu s knjigovodskimi predpisi.

Pred ugotovitvijo periodičnega obračuna, oziroma zaključnega računa delavci v temeljni organizaciji obravnavajo in ocenjujejo rezultate svojega dela in poslovanja temeljne organizacije na podlagi informacije in poročila njenega poslovodnega organa.

Delavski svet temeljne organizacije lahko poveri pripravo informacije in poročila iz prejšnjega odstavka pooblaščenim specializiranim organizacijam.

Za pravilnost podatkov ter za strokovne ocene, na katerih temeljijo predlogi, ki jih vsebuje informacija in poročilo iz prejšnjega odstavka, kot tudi za njeno pravočasno predložitev odgovarja poslovodni organ temeljne organizacije ali ustrezna služba, oziroma pooblaščen specialistična organizacija, kateri je bila poverjena njuna priprava.

Na podlagi informacije in poročila o periodičnem obračunu in zaključnem računu, s katerim se ugotavlja rezultat dela delavcev in poslovanja temeljne organizacije po izteku trimesčja, oziroma poslovnega leta, delavci z osebnim izjavljanjem odločijo o začasni, oziroma dokončni delitvi ustvarjenega dohodka. Delavski svet ugotavlja periodični račun, oziroma zaključni račun temeljne organizacije.

Periodični obračun in zaključni račun temeljne organizacije mora oceniti služba družbenega knjigovodstva v skladu z zakonom. Če je temeljna organizacija združenega dela izkazala izgubo v periodičnem obračunu za januar – junij in januar – september, mora v 15 dneh od dneva, ki je predpisan za predložitev periodičnega obračuna, sprejeti program ukrepov za odpravo vzrokov, zaradi katerih ni krila dohodkov, in ga v omenjenem roku poslati pristojnemu organu družbenopolitične skupnosti in službi družbenega knjigovodstva.

VSEBINA POROČILA

Že v uvodu smo zapisali, da način in roke za obveščanje delavcev,

vprašanja, o katerih morajo biti delavci obveščeni, ter kateri organi so odgovorni za obveščanje delavcev, urejajo zakon, statut in drugi samoupravni splošni akti organizacije združenega dela. Na podlagi tega bo sestavljeno tudi poročilo ob razpravi periodičnega obračuna, kjer bo sestavljen poročila upošteval poleg organiziranosti, povezanosti, dohodkovnih odnosov še druge značilnosti temeljne organizacije združenega dela. Vsekakor pa mora tako poročilo dati odgovor na vprašanje, kako je temeljna organizacija združenega dela poslovala v določenem obračunskem obdobju, s kakšno problematiko se je srečevala, kako so opravljene postavljene proizvodne in druge naloge, kakšni so finančni rezultati poslovanja, razporeditev celotnega prihodka in dohodka, kakšno je materialno-finančno stanje temeljne organizacije združenega dela itd. Poročilo naj bi med drugim zajelo tudi naslednja področja podatkov: v okviru splošnih podatkov bi bilo umestno navesti podatke o konstituiranju organizacije, predmetu poslovanja, samoupravljanju in dejavnosti organov opravljanja, zadevah družbene samozastite, varstvu pri delu, o družbenem standardu delavcev ter kadrovske problematiki, povezani z nagrajevanjem; v drugo skupino podatkov iz periodičnega obračuna bi lahko vnesli podatke o stanju in gibanju osnovnih in obratnih sredstev in njihovi strukturi, še posebej o investicijah v teku in vseh virih investiranja; posebej naj bo v poročilu dan poudarek analizi doseženih rezultatov v primerjavi z vloženimi, oziroma porabljenimi sredstvi, kar bi prikazali z znanimi ekonomskimi kazalci, kot so produktivnost, ekonomičnost in rentabilnost; v naslednjo skupino kazalcev bi veljalo vključiti kazalce o finančnem rezultatu, ugotovitvi in razporeditvi celotnega prihodka ter o ugotovitvi reprodukcijske sposobnosti, s prikazom deležev posameznih udeležencev v celotnem prihodku, oziroma dohodku; v sistemu plačane realizacije je pomembno za nemoteno in zakonito poslovanje poznavanje likvidnosti temeljne organizacije, kar je sicer stalna naloga finančne službe, ni pa odveč, če se likvidnost posebej analizira ob periodičnem obračunu. Premajhna obratna sredstva lahko povzročajo težave v proizvodnji, zamude pri plačevanju obveznosti, prevelika obratna sredstva pa povzročajo več stroškov (npr., obresti) zato je optimalna višina obratnih sredstev stalna skrb finančne službe.

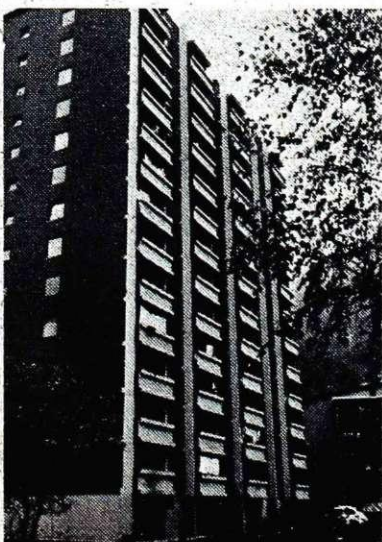
Vse navedene kazalce bomo v poročilu po možnosti primerjali s kazalci prejšnjega obračunskega obdobja, s planskimi podatki, s podatki sorodnih temeljnih organizacij in podobno, kar naj bi dajalo osnovo za ravnanje vnaprej.

Vsekakor pa naj tako poročilo pokaže realno stanje TOZD, ugotovi morebitne slabosti poslovanja v preteklem obračunskem obdobju ter nakaže smernice aktivnosti za odpravo pomanjkljivosti, z zboljšanjem finančne discipline, z uvedbo stimulativnega nagrajevanja, zmanjšanjem stroškov, z ureditvijo dohodkovnih odnosov, ureditvijo interne zakonodaje in podobno.

NEKAJ PRINCIPOV SESTAVLJANJA POROČIL

Pri sestavljanju poročil mora sestavljalec prvenstveno upoštevati predpisana načela za sestavljanje poročil, ki so namenjena delavcem, samoupravnim organom in vodstvu temeljne organizacije združenega dela. Pri tem pa velja poudariti, da za posamezne primere odločitev niso dovolj le sintetični knjigovodski izkazi, bilance stanja, bilance uspeha, ampak posebej za to pripravljena širša poročila, zlasti kadar gre za poslovne alternativne odločitve s področja nakupne, proizvodne, prodajne in finančne funkcije. Bogat vir podatkov za taka poročila je nedvomno knjigovodstvo temeljne organizacije. Poročilo bo učinkovito, če bo dano pravih osebam ob pravem času in če bo vsebovalo prave informacije, saj je namen poročila, da olajša odločitve, oziroma omogoča nadzor nad kasnejšim izvajanjem. Zato morajo biti sestavljenci poročil in uporabniki poročil določeno povezani, da se izdelujejo le poročila, ki so dejansko potrebna.

(Gospodarski vestnik, št. 43, z dne 27. oktobra)

Zadnja naseljena stolpnica na Plavžu

SO RES SAME LAŽI O NEMŠKIH KONCENTRACIJSKIH TABORIŠČIH?

Gornje vprašanje si zastavlja marsikdo, ki je seznanjen z brošuro pod naslovom »Die Auschwitz-Lüge« (Laži o taborišču Auschwitz), ki jo je izdalo neko založniško podjetje v Frankfurtu. Avtor brošure je neki Nemec, bivši esesovec z imenom Thies Cristopersen. Gotovo bo naše žene in dekleta, ki so preživela težke čase v koncentracijskem taborišču Auschwitz in Birkenau, pa tudi druge nekdanje internirance nacističnih taborišč, pretreslo, kako nekdanji esesovec negira vsa dokazana dejstva o zločinih v teh taboriščih.

Pisec trdi, da so same laži o tem, kako so v taboriščih ljudi mučili in pobijali, laži o plinskih celicah in krematorijih, laži o milijonih pokončanih ljudeh vseh narodnosti Evrope, posebno Židov. Pisec pravi, da je prišel v Auschwitz kot nemški vojak v začetku leta 1944 in da je bil tam do decembra istega leta. O masovnih pokolih in moritvah pa je slišal šele po vojni. Ne more verjeti raznim člankom v časopisih, radiu, televiziji in drugod, o nasprotnih dejstvih, ker je to zanj čisto navadna laž. Ko je prišel v Auschwitz, je res videl nad glavnim vhodom napis »Arbeit macht frei«, vendar pa mu je takoj padlo v oči še nekaj drugega. Videl je številne internirance, ki so se svobodno sprehajali po ograji, ki čez dan niti ni bila napolnjena z električnim tokom, pa tudi na stražnih stolpih so bili stražarji le ponoči.

V Birkenau, pravi avtor, da je nadzoroval okoli 100 žensk pri delu na plantaži. Posebno da se mu je vtisnilo v spomin, kako so bile zapornice lepo oblečene. Morale so res imeti zebasto obleko, kakor v vseh taboriščih, a njihovih perilo in nogavice so bile boljše kvalitete. Tudi za lepoto je jim ni ničesar primanjkovalo, imele so puder in uporabljale celo šminke.

Kakšen je bil urnik internirancev v Auschwitzu po njegovi pripovedi? Ob sedmi uri vstajanje, umivanje in tuširanje, zajtrk, jutranji apel, ob osmih začetek dela. Od dvanajste do trinajste ure sta bila popoldanski počitek in kosilo ter od sedemnajstih zaključek dela. Po devetnajsti uri je bila večerja, večerni apel in delitev paketov, če jih je kdo dobil od doma. Pakete so odpirali ob kontroli taborišča. Zapornikom so pustili vse, razen določenih knjig, fotoaparata, radioaparata in drugih tehničnih predmetov. To je ostalo last taboriščnikov, vendar je bilo vskladiščeno. Vse to, kar je popolna izmišljotina, lahko preberete v omenjeni brošuri.

V tem taborišču ni bilo nobenega duha po sežganih ljudeh, pravi avtor dalje, tudi ni res, da bi imel vsak esesovec pravico pobijati zapornike. Morda se je res zgodil kak tak primer, a v tem primeru je storilec prišel pred vojno sodišče. Avtor govori tudi o zadnjem komandantu taborišča Auschwitz. Tudi ta ni ničesar vedel o plinskih celicah, še slišal ni zanje. Ta je umrl v preiskovalnem zaporu leta 1963. Verjetno je marsikomu znano njegovo ime — Richard Baer.

Avtor se razburja nad napačno predstavitev življenja v koncentracijskem taborišču Sachsenhausen. Pravi, da razstava, ki so jo tam odprli za ogled predvsem mladini, prikazuje nemške nacistične morilce, kar pa seveda po njegovem niso bili. Prav tako napada govor nekega ministra, ki je govoril same laži, ob otvoritvi neke razstave v Wiesbadnu, ki se je nanašala na nacistična taborišča. Posebno zanimivo je, kar pravi o avstrijskem politiku dr. Benediktu Kautskemu, ki je bil od leta 1938 do leta 1945 domala v vseh nacističnih taboriščih. »Bil je res skoraj v vseh taboriščih, a ni našel nikjer na kakšno plinsko peč«.

V tej brošuri najdemo tudi trditve, da so po vojni sodili nemškim oficirjem, ki niso bili ničesar krivi. Storili so le svojo vojaško dolžnost. Pred sodišče pa niso prišli, na primer, tisti zavezniški vojniki in razni partizani, ki so napravili mnoge zločine, ki jih ni pripisati le kot odpor sovražniku. Na laž postavlja tudi to, da so nacisti pomorili več kot šest milijonov Židov. Vprašuje se, zakaj se nikoli ne piše o milijonih Nemcev, ki so pomrli ob bombardiranju nemških mest, Nobene glasu ni, pravi, o milijonih Nemcev, ki so bili pomorjeni kot vojni ujetniki, tudi ne o evropskih vojnih ujetnikih, ki so se borili na nemški strani. Nič se ne piše o tistih Francozih, ki so izgubili svoja življenja le zato, ker so bili naklonjeni Nemcem. Nobene besede o Nizozemcih, Dancih, Belgijcih, Norvežanih, Romunih, Rusih, Ukrajincih in drugih, ki so se borili proti boljševikom, da bi rešili Evropo pred komunizmom. Po drugi strani pa se danes prav vsak lump hvali, da se je boril proti Nemčiji z različnimi sabotažami.

Omenil sem le nekaj odlomkov iz štirideset strani obsegaajoče brošure Die Auschwitz-Lüge, ki ima gotovo določeno število bralcev v Nemčiji

in morda tudi kje drugje. Nekaj je gotovo takih, ki tem lažem verjamejo, nekaj pa je gotovo tudi takih, ki ne verjamejo resničnim virom ali pa jim niso dostopni, in zato jemljejo take lažne podatke kot čisto resnico. Se laže pa verjamejo tem lažem tisti, ki jih teži vest iz tistih časov.

Veliko je bilo že napisanega v svetu o nacističnih koncentracijskih taboriščih, a še premalo. Premalo vedo posebno mlajši ljudje o vseh grozotah druge svetovne vojne, o grozotah, ki so se dogajale prav v koncentracijskih taboriščih, o zverinskem ubijanju, o mučenju, ponižanju. Zgodovina ne bo nikoli, vsaj ne smela nikoli pozabiti teh zločinov, ki so se dogajali v srcu Evrope. Zato je žalostno, da se še vedno dobijo ljudje, ki bi radi prikrili vso to zločinsko dejavnost, še bolj žalostno pa je, da se dobijo založniška podjetja, kot je to primer »Deutsche Bürgerinitiative«, ki je dalo v tisk tako brošuro.

Srečko Šorli

IZLET INVALIDOV PO ŠTAJERSKI IN POMURJU

V lepem, sončnem sobotnem jutru so se odpravili člani društva invalidov (DI) Jesenice na dvodnevni izlet po Štajerski in Pomurju.

Prvi dan izleta so se vključili v letošnja jubilejna praznovanja. Po prvem postanku na Trojanah so se odpeljali v Celje, kjer jih je sprejel predsednik DI Celje tov. Pregelj in jih odpeljal na ogled zaporov Stari pisar in muzeja. Nadaljevali so pot mimo spomenika v Frankolovem, kjer je bilo usmrtenih, z mučeniško smrtjo — obešenjem, več talcev iz zapora Stari pisar. V spomin talcev in borcev so prižgali sveče. Pot jih je vodila dalje v Maribor, ogledali so si zavod za zaposlovanje invalidov Bodočnost in muzej narodne osvoboditve. Ogledali so si tudi akvarij.

S prijetnim zadovoljstvom so nadaljevali pot proti Pomurju. Ustavili so se v Boracem — ogled polnilnice Radenske, in v Radencih — ogled zdravilišča Radenci. V Radencih so jih pričakali predstavniki društev invalidov Murska Sobota in Ljutomer in se skupaj zapeljali v Gradišče (Tišino), kjer je bila že pripravljena večerja (gostitelj Murska Sobota).

Predsednik in tajnik DI Murska Sobota sta udeležence pristožno pozdravila in jim zaželela dobrodoščilo v Pomurju. Predsednika društev Jesenice in Murska Sobota Marica Potočnik in Stefan Ambuš sta izmenjala spominska darila z željo, da

si društvi še bolj utrdita prijateljstvo.

Udeleženci so prenočevali v hotelu Zvezda v Murski Soboti. Nedeljsko sončno jutro so izkoristili, seveda po bogatem zajtrku, za ogled spomenika heroja Kovača in spomenika, ki je posvečen ruskim vojakom, in mesta Murska Sobota.

Odpeljali so se proti Prlekiji. Ustavili so se v Moravskih toplicah, predstavniki so jih seznanili z nastankom in učinkom toplic, oz. zdravljenja. Nekateri so izkoristili čas tudi za kopanje. Naslednji postanek je bil v Ljutomeru, oziroma v Veržetu, tam so jih pričakali predstavniki DI Ljutomer z veselimi harmonikašem in humoristom. Nato so jih seznanili z zgodovino Prlekije, znamenitostmi in borbami v času NOB. Tudi tukaj sta si predsednika društev, oziroma tajnici izmenjali spominska darila. Po kosilu so si ogledali vinsko klet Ljutomerčan. Po ogledu in pokušnji vina so se podali na pot proti domu. Ob slovesu je izročil predstavnik DI Ljutomer pozdrave vsem članom DI Jesenice z željo po trdnem zdravju in osebnem zadovoljstvu.

Vožnja proti domu je bila kratka. Vsi udeleženci so bili zadovoljni z organizacijo izleta in prijetno presenečeni nad gostoljubnostjo društev, ki so jih obiskali. Poskušali se jim bodo oddolžiti ob njihovem obisku na Jesenicah.

SPREHOD PO LJUBLJANI

»Pripravite se, izstopili bomo!«, so tovarišice zmotile naš klepet. Kaj, že? Se res že bližamo Ljubljani? No, v pogovoru s sošolkami čas vedno hitro mine.

Prišli smo torej v Ljubljano, kjer smo nameravali obiskati muzej, še prej pa smo se sprehodili po našem glavnem mestu in si ogledali nekatere njegove kulturno-zgodovinske znamenitosti.

Pravijo, da mnoga evropska mesta krasijo mostovi, da se je po njih mogoče orientirati. Mi smo prečkali Zmajskega, Sušarskega, poškilili pa smo tudi na Tromostovje.

Pa pojdemo lepo po vrsti! Zmaj na mostu je res velik, toda ni hud. Z vseh strani smo mu nagajali, pa se še zmenil ni za nas.

Živilski trg smo hitro prečkali. Cene raznih tržnih dobrot nas namreč še ne zanimajo, ker še nismo gospodinjice. Precej časa pa smo se zamudili pri Vodnikovem spomeniku.

»Ne hčere ne sina po meni ne bo...«

Vodnik torej ni imel otrok, ki bi ohranili njegovo ime, zato pa ga ohranjajo pesmi. Tako sem si verz razlagala.

Naslednja postaja je bila ljubljanska mestna hiša in pred njo znani Robbov vodnjak. Tovarišica nam je povedala, da je vodnjak delo italijanskega kiparja Francesca Robbe in da je zgrajen v baročnem slogu.

Od tam nas je pot vodila po Starem trgu. V mislih sem avtomobile zamenjala s kočijami in že je bila tu slika stare Ljubljane. Saj je moralo biti zanimivo!

Potem pa... po spomine, mladost čez Sušarski most.

Le-tega poznamo iz popevke. Čez nekaj časa je pritegnilo našo pozornost poslopje narodne in univerzitetne knjižnice. Tiho in resno so vstopali študenti. Tudi sama se bom hodila sem učiti, ko bom (če bom) študentka.

V nadaljevanju našega potepa smo šli še mimo univerze in realke, v kateri si je svojo učenost nabiral Ivan Cankar.

Titovo cesto smo prečkali skozi podhod ter si na ploščadi pred

Maximarketom z zanimanjem ogledali spomenik revolucije, ki so ga odkrili ob 30-letnici osvoboditve. Veličasten spomenik, pa vendar skromna oddolžitev vsem, ki so nam omogočili lepi danes.

Šli smo še mimo slovenske skupščine, nato pa smo v majhnem parku postali pred grobnico narodnih herojev. Napiso so nam povedali, kateri slavni možje naše NOB počivajo v njej. Prebrali smo tudi Župančičeve verzice o domovini, svobodi in bodočnosti.

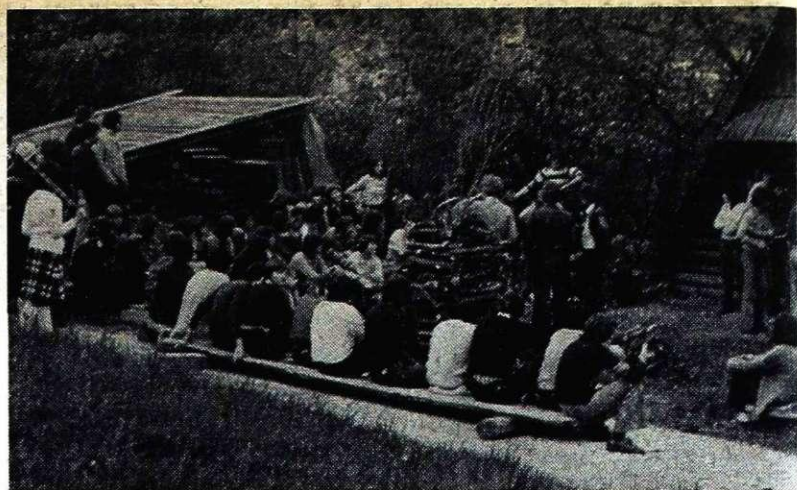
Samo bežen pogled smo vrgli na operno hišo. Valvasorjev spomenik in že nas je sprejel muzejski hlad. O muzeju ne nameravam pisati. Povem pa naj to, da nas je najbolj zanimala razstava Titov rojstni kraj. Prikazuje razne predmete iz Hrvatskega Zagorja, torej domačega kraja našega predsednika.

Naš sprehod po slovenski prestolnici je bil končan; ostali pa so lepi vtisi.

Simona Anderlič — novinarski krožek, osn. šola Koroška Bela

V osnovni šoli Lesce že več let uspešno deluje folklorna skupina mladih, ki jo uči in vodi Nežka Hrast. Na harmoniko zaigra mladim plesalcem Alojz Ljčar (B. B.).

Mladi z jeseniške občine pri tabornem ognju

SREČANJE Z VZGOJITELJI Z AVSTRIJSKE KOROŠKE

Konec oktobra so bili pri nas v gosteh naši sodelavci iz Kinderlanda — Jungegarde, ki so v počitnicah skrbeli za naše otroke na Koroškem ob Gasselskem jezeru, da je bilo njihovo življenje v počitniški koloniji udobno, sproščeno, zanimivo in poučno.

Seznani so se tudi z našimi spominskimi objekti iz narodnoosvobodilne borbe. Posebno jih je ganilo, ko jim je Jože Zagorac, aktivist iz Kranja, pred spomenikom padlih borcev na Pokljuki razložil junaštvo partizanskega boja. Tam so položili lep venec z napisom Žrtvam fašizma — organizacija Kinderlanda. Spotoma je iz vseh grl zadonela pesem Bratje, le k soncu, svobodi... Kljub temu, da je bilo že precej temno, smo se podali še k pokopališču padlih borcev v gozdu. Bilo je mrko, temno, žalostno, ob spomeniku na žrtve, ki jih je terjala naša svoboda. Naslednji dan smo se zbrali na travniku pred Milčevim domom. Tam smo ponovno doživljali žalostno zgodbo hrabrega tretjega bataljona Prešernove brigade. Izčrpano nam jo je podal borec, partizan tov. Milče. Seznani nas je tudi z zgodovino narodnoosvobodilne borbe. Koroški tovariši so vneto poslušali in se zamislili v težke čase druge svetovne vojne.

Tov. Milče je pripovedoval: »Bilo je 15. decembra 1943. leta ob pol enih po polnoči. Nemce je bilo osemkrat več kot partizanov. Trikrat so napadli in trikrat so bili odbiti. Nato so z minami spravili sneg s strehe in bivši Lovčev hotel zažgali. Nemški komandant je pozival partizane na predajo. Niso se uklonili, pač pa hrabro upirali. Ostreže je gorelo, z njim so pogoreli tudi živi, mrtvi in ranjeni partizani. Nekateri so se umaknili v pritličje. Nemški majorjih je ponovno pozval na predajo. Obľubljaj jim je, da bodo imeli v rajhu enake pravice kot ostali državljani. Partizani pa so odgovorili z Internacionalo in se sami ustrelili. Tudi trije izdajalci so dobili zaslužen kaznen...«

Prekrasno sončno vreme in čudovite jesenske barve narave so popestrile razpoloženje. Med tovariši Korošci je bil tudi španski borec Fric, ki je bil s tovarišem Titom v internacionalni brigadi v Rusiji. »Spala sva v isti sobi,« je dejal, »dobro se ga spominjam. Bil je že takrat odločen in odlični borec.« Fric pa je našel tam tudi svojo življenjsko družico Ukrajinko Nastjo in jo pripeljal s seboj na Koroško. Na novo sprejete člane v zvezo komunistov pa je Marija Robič, sodelavka Kinderlanda, seznanila z zgodovino delavskega gibanja in z dejavnostjo KP Avstrije.

Mladi komunisti, vodilci avstrijskih otrok v kolonijah na našem Jadranu, pa so poročali o življenju in

skupnem sožitju avstrijskih otrok z našimi. Družile so jih pesem, igra in svobodne dejavnosti ob lepem in slabem vremenu. Jezik ni bil ovira, družilo jih je geslo: Mir in prijateljstvo med narodi — med otroki sveta.

Naši gorenjski vodilci pa so poročali o življenju naših otrok ob Gosselskem jezeru pri Dobri vesi in o njihovih vtisih. Kdor je bil že enkrat tam, pride rad še drugič, tretjič, pove svojemu prijatelju, znancu in tako se širi krog sodelavcev v otroških kolonijah na Koroškem. Tudi otroci, če so že enkrat tam bili, se radi vračajo. Ni jim bilo dolgčas. Marsikaj so na novo spoznali, marsikaj so se tudi naučili.

Marija Robič je zaključila: »Smo za solidarnost, borimo se tudi za pravice Slovencev na Koroškem, za napredna gibanja vseh narodov sveta!«

Polni vtisov, doživetij in spoznanj smo se poslovili od naših koroških tovarišev in si zaželeli čim več takih srečanj in skupnega sodelovanja. Ogledali smo si še Bohinjsko dolino in se dobro razpoloženi vrnili na svoje domove, eni na Koroško, drugi pa v Kranj in na Jesenice.

KALJENJE NOČNEGA MIRU — PODIRANJE BETONSKEGA OPAŽA NA KOČNI

Letošnje pomanjkanje cementa je gradbeni operativi povzročilo veliko težav. Krizo pomanjkanja cementa smo občutili tudi graditelji lastnih hiš. Kot graditelj lastne hiše sem v mesecu marcu naročen cement prejel šele konec septembra. Ker se gradbena sezona bliža koncu, sem se odločil, da zabetoniram 20 m opornega zidu ob meji. Že v prejšnjem letu sem izdelal preko 30 m opornega zidu, ki je nujno potreben za bodočo ureditev vrta.

Pri graditvi opornega zidu sem se zavedal vseh dejavnikov, ki bi motili sosedovo postavo. Vem, da se oporni zid ne sme postaviti na kanalizacijo, vodovodno in električno omrežje. Oporni zid ne sme delati sence na sosedovem zemljišču. V mojem primeru vsega tega ni. Pod že izdelanim opornim zidom raste sosedu zelo lepo radič celo pozimi (Kočna 800 m nadm. višine).

Zelo težko pa je oporni zid graditi, da ne bi v času gradnje stopil na sosedovo zemljišče in zabil nekaj količkov, dokler se betonska masa ne strdi.

V takem primeru so ljudje zelo malenkostni. Junak nočnega vandalizma mi je v torek, 19. oktobra, podrl 20 tekočih metrov opaža, pripravljene za betoniranje opornega zidu. Silovito razbijanje okoli 24. ure ponoči je povzročilo pravi preplah pri dobrem sosedu. Le-ta je takoj klical organe javne varnosti, ker je menil, da me je napadla četa vlovilcev.

Ker stanujem v kletni etaži z dobro zvočno izolacijo, nisem slišal, kaj se dogaja na koncu mojega vrta. Prebudil me je hišni zvonec in presenečen sem bil, kaj želijo organi javne varnosti ob tej uri. Ko sem spoznal, za kaj gre, smo si ogledali podrti opaž.

Tistemu, ki mu je moj oporni zid trn v peti in njegovo stališče, da na njegovo ne sme nihče stopiti, svetujem, naj tudi on ne posega v stvar družbenega premoženja. Morda bo tudi meni trn v peti kozolec, pravo skrupulacijo pod mojo teraso. Narejen iz čudovitih macesnov, ki so bili v najlepši rasti. In le gozdni strokovnjak lahko ugotovi, za koliko je prizadeta naša samoupravna družba pri kub. metru macesnovega lesa. Vem tudi to, da vsi tisti, ki podnevi pošteno delamo, želimo ponoči mir.

Ocenjevanje predpostavlja visoko stopnjo vedenja, znanja. Ko pa gre za umetniško delo, potem mora poleg vedenja in znanja na enaki kvalitetni ravni stati tudi nesporen čut za lepo, za umetnost, ki ga le malokdo zna obuditi v sebi. Kdor pa ga obudi in ga združi s tankočutnim opazovanjem in razumevanjem sveta, ki ga obkroža, ta od blizu spozna smisel in bistvo izražanja lepote človeškega duha – UMETNOST. Kajti človek in njegov svet, to je središče in smoter umetnosti.

Ocenjevanje umetniškega dela, to je kritika, vendar kritik ni umetnik, je samo človek, ki ve, kaj ga je vznemirilo in zakaj ga je vznemirilo, s kakšnimi sredstvi in do katere mere. Je pa tudi človek, ki ve, ki služi, kakšnih spoznanj si želi njegovo srce, ta spoznanja išče, jih doživlja, ali pa morda tudi nikdar ne dočeka njih izpolnitve. Umetnik in kritik sta si povsem različna. Medtem ko je umetnik v aktivnem odnosu do umetnosti, kajti umetnost je umetnikovo ustvarjalno delo, pa je kritik v tem odnosu pasiven, zakaj kritik umetnosti ne ustvarja, temveč jo le spremlja, čimsluže, včasih ji celo kaže pravo pot, vendar vedno stoji ob robu dogajanja. Ni akter, temveč morda le arbitar.

Kakor kritik razlaga umetniška dela občinstvu, tako se lahko zgodi, da pove tudi umetniku samemu o njegovem delu marsikaj, česar se umetnik sam ne zaveda. Neki glasbenik je nekoč dejal: »Ko bi znal z besedami povedati tisto, kar izraža moja glasba, bi nikdar ne napisal niti ene note«. To je torej področje umetniške kritike, vse ostalo pa ne presega gola novinarskega poročila o nekem dogodku, predvsem pa lahko hitro postane pamflet brez vrednosti, ki ne dokazuje ničesar, razen avtorjevega pomanjkljivega znanja in nedoraslosti problemu, ki je predmet njegovega zanimanja. Sapienti sat!

Dramski collage (kolaž), ali po slovensko – lepljenka, postavljen na odrske deske, ne predstavlja neke celovite zgradbe, ki je značilna za »prava« dramska besedila, kajti praviloma je sestavljen iz različnih izvlečkov, vzeti iz raznovrstnih odrskih del raznih avtorjev, od satire do tragedije. Zaradi tega dejstva je pisanje o takšni predstavitvi težavno in nevaležno delo, predvsem pa ne more biti kritika besedila, oziroma besedil, lahko je le mnenje o umetnosti in ustreznosti izbora avtorjev, izvlečkov in teatarske obdelave. Besedilo samo se namreč skozi čas ne spreminja, zato pa se spreminja igralec pristop do tega besedila, igralec mu s svojim odnosom do teksta in lastnega dela vsakokrat znova vdahne življenje. Teatrsko besedilo z vsakim igralcem zaživi vnovič, včasih trajnejše, včasih tudi ne, to je odvisno od igralčeve osebnosti.

V jeseniškem amaterskem gledališču Tone Čufar se zadnje čase dogaja nekaj vznemirljivega. Svež, mladosten veter veje z odrskih desk, ki so bile dolga leta priča nerazgibani resnobi klasičnega hrama boginje Talije, kamor eksperimentalnost modernega teatra ni imela vstopa. Gledalec ta novum, to mladost začuti kot veliko olajšanje, pa naj gre za klasičen antični dramski tekst, ki temelji na monologu, ali pa za eksperimentalen podvig sodobnega gledališča, ki od komedijanta zahteva visoko obvladovanje govora in igre.

Kolaž, katerega sestavlja, oziroma zlepljevalec in režiser je Bojan Marošević, je dozorel v premiersko predstavo 29. oktobra zvečer in vsi

tisti, ki so se takrat znašli v dvorani jeseniškega gledališča, so morali oditi domov z nečim novim v sebi, z nekim novim spoznanjem, ki je več kot le gola zadovoljnost. Za vse to gre zahvala izboru avtorjev in odlomkov iz njihovih tekstov ter seveda ne nazadnje prizadevnosti in suverenosti štirih jeseniških komedijantov, ki so znali iz, bodimo iskreni, težkih besedil posredovati občinstvu tisto najpomembnejše. S tem je bil komunikacijski krogotok med akterji in gledalci sklenjen. Zelo pomembno vlogo pa je v tem vzpostavljaju miselne povezave med odrom in dvorano odigral pianist Dejan Svetlin, ki se je iz prvotno predvidenega glasbenega spremljevalca dvignil v osrednjega solista predstave. Njegovo klavirsko izvajanje je bilo tako polno globoko čustvene povezanosti z glasbo, da je moral vzdržati še tako neprizadetega gledalca in ga spreobrniti v poslušalca. Že uvodna, Gershwinova Rapsodija v modrem je izvenela tako obetajoče, da ni kazalo drugega kot pričakovati...

Začeli so s Samuelom Beckettom, tem irskim pisateljem in dramatikom, ki je doživljal in še doživlja najrazličnejše razlage, kajti s tem, ko slika pekel, v katerem biva človek, ko torej upodablja absolutno zlo, le kliče in obenem potrjuje nasprotni pol, absolutno dobro. Beckett v svojih delih obsoja razčlovečenje, značilno za kapitalistično družbo. V njih kliče po preobrazbi obstoječega sveta, k vzpostavljanju novih, boljših odnosov med ljudmi.

V drami Čakajoč na Godota (En attendant Godot) je Beckettov svet karikatura, tako kot so karikature tudi ljudje, ki se na tem svetu nahajajo. Ta svet je prazen prostor in v svojem bistvu vedno enak, ljudje, oziroma karikature teh ljudi, ki hodijo skozi ta svet, so spake, kot sta Lucky in Pozzo. Za besede, ki si jih izmenjavata, se zdi, da samo napolnjujejo čas njunega čakanja, tako nepomembne so in le malokdaj jim sledi dejanje, ki ga napovedujejo. Čakanje na Godota se spremeni v čakanje na lastni konec, čeprav Estragon nekje pravi: »Zmeraj se najde nekaj, kar nama da občutek, da obstajava«.

Beckettu sledi, kot po nekakšni notranji nujnosti Puškin, točneje Salierijev monolog iz tragedije v verzih – Mozart in Salieri. Da je Puškin docela obvladal najbolj raznolike oblike pesniškega izražanja, je dejstvo. Njegova lirika je globoka in tehtna, pa naj gre za ljubezen, naravo ali razmišljanja o življenju in pesniškem poklicu. Tragedija Mozart in Salieri je pravzaprav Puškinov dialog s seboj o umetnosti nasploh, ne le o glasbi. Vsi dvomi in upanja velikega umetnika se izražajo v Salierijevem monologu, ki predstavlja tematski vrhunec celotnega teksta.

Potem pa kot strela z jasnega. V potrtosti in favstovski globino Puškinovega nemirnega iskanja udari nekonvencionalni humor Harolda Pinterja. Najprej izvleček iz

teksta Obratne težave (Trouble in the Works) in kasneje še revijski skeč Zadnji (Last to go). Dejstvo je, da Slovenci s Haroldom Pinterjem nimamo sreče, kajti manjka nam eden poglavitnih pogojev, da bi njegove drame in komedije, v vseh pogledih uspešnice, pri nas zaživele v vsem sijaju. Manjka nam namreč konverzijski jezik, tiste številne fraze brez bistvene vsebine, značilne za angleščino, ki pa lepo učinkujejo in jih lahko mimogrede zdrdžaš, da si videti vljuđen in pozoren, misliš pa na nekaj povsem drugega. Preprostemu in hkrati silno zapletenemu Pinterjevemu svetu na odru težko najdemo dovolj prostora, kjer je težko ostvariti potrebne distance med junaki in so si tako fizično preblizu drug drugemu. Oba dialoga, ki smo ju videli in slišali na jeseniškem odru, te pripombe potrjujejo, kajti vse preveč sta, vsaj pri gledalcih, izzvala tisto enoplastno reakcijo, kakršno vzbudi dober humor. Pinterjev protest zoper beden, potrošniški vsakdan povprečnega človeka ni prišel do izraza. Saj morda pa tega sam Harold Pinter od svojih del ne pričakuje?

Med Pinterjevo odlomka je kar nekaj preveč sodel dialog iz teksta Dan gospoda Iksa našega avtorja Pavla Lužana. Vsekakor duhovit dialog, poln miselnih preskokov, tako da se nazadnje izkaže, da dialog v resnici sploh ni dialog, temveč sta to dva monologa, usmerjena drug mimo drugega, kajti eden drugemu ne pripovedujeta ničesar. Zakaj je tako, pove že naslov – gospod Iks. Nekdo, ki je in ni, kajti nima identitete. Eksistenca zgolj je, biva, vendar brez vsebine, zato dialoga v resnici biti ne more. Je le privid, ki ne olepšuje, temveč celo poudarja brezizhodnost takega stanja.

A.P. Čehova poznamo, redkeje pa imamo priložnost videti kakšno njegovo delo na odrskih deskah. In vendar je Čehov po umetniški doganosti eden najpopolnejših tvorcev ne le ruske, temveč svetovne literature. Njegova najbolj vidna lastnost je globoka melanholija. Melanholija je opredelila tudi značaj njegovega smeha, ki je kvečjemu nagajiv, kadar ni poln bolečine, toda vedno je dobrohoten. Bolečine ne prizadene nikdar, čeprav čisto izvira iz nje. Čehov nikjer ne išče vzrokov za stanje, v katerem živitaro rusko ljudstvo; opisuje ga, kakršno vidi, resno in sočutno, zdaj ironično in posmehljivo, toda vedno z rahlim čustvom, z obzirnostjo, z ljubečim, melanholičnim smehljajem. Vse to govori, mimo izrečenih besed, tudi iz govora Ivana Ivanoviča Njuhina, edinega junaka šale enodejanke O škodljivosti tobaka. Tragikomična Njuhinova pojava in njegov zmehni govor, vse to izraža globoko avtorjevo hrepenenje po drugačnih časih, drugačnem svetu, v katerih bo človek »izumil« sredstvo za boljše, srečnejše življenje.

Končal pa se je kolaž z izborom songov iz Brechtove Beraške opere, ki ji je glasbo prispeval Kurt Weill. Beraška opera se bavi z malomeščanskimi predsodki, ne le vsebinsko, temveč tudi z načinom, kako jih prikazuje. V bistvu je kot nekakšen referat, kaj o življenju želi gledalec videti v teatru. Vendar pa ta gledalec istočasno vidi tudi nekaj tistega, česar ne želi videti, ko vidi sebe ne le kot subjekt, temveč kot objekt in je prav zaradi tega vsaj v principu sposoben teatru dodeliti neko novo funkcijo. Seveda prav pri izvajanju Beraške opere igralec dobiva dvojno funkcijo. Nič več ni le posrednik in oblikovalec besedila, temveč tudi pesmi – songa. Tako mora igralec pevca igrati, kajti ni dovolj, da samo poje. Song igralca dvakratno zaposli in od njega zahteva tisto najbistvenejše – posluš.

Toliko o izboru tekstov, ki predstavljajo, naj ponovim še enkrat, zanimivo, osvežujočo novost v jeseniškem gledališču. Sedaj pa k izvedbi. Tatjana Koširjeva, Igor Škrli, Leon Leskovšek in Bojan Marošević, hkrati režiser in najbolj zaposlen igralec, so nam pripravili lep večer. Odrska igra – to je resno delo, delo, ki terja mnogo, če ne celo vse, od igralca. Zato je resnično velikih igralcev malo, kajti le malo jih lahko da – vse. In vendar. Kvartet iz dramskega kolaža zasluži priznanje, čeprav bo morda razvajen gledalec, željan primerjav, pripomnil, da je na odru videl že boljše izvedbe. To vsekakor drži, vendar tukaj ne gre za primerjave, temveč za ustvarjalni napor konkretnega igralca v konkretnem teatru. Edino, kar bi očitno, je premalo posvečene skrbi lepi, včasih bi rekli gledališki, izgovorjavi. Naj bo tudi dialekt, naj bo psovka, naj bo beseda še tako ekspresivna, vendar mora biti izgovorjena razumljivo, jasno. Na tem izpitu je sem ter tja zaškripalo.

In še o igri. Pinterjev prodajalec časopisov iz londonskega predmestja (na jeseniškem odru je prodajal Teleks, Start in Jano, kar je vsekakor duhovit poseg v sam tekst) je

POSLANICA OB PRAZNOVANJU 30-LETNICE ZVEZE SVOBOD

S prireditvami, ki se ta čas vrstijo po Sloveniji in med Slovenci zunaj nje, praznujemo kulturni delavci – ljubitelji, združeni v današnji Zvezi kulturnih organizacij Slovenije ali povezani z njo, tridesetletnico svoje enotne organiziranosti. Želimo si, da bi z nami praznovali tudi vsi, ki so deležni sadov našega delovanja ali ki to delovanje spremljajo s naklonjenostjo. Ob svojem jubileju se s spoštovanjem spominjamo vseh tistih, ki so se v letih revolucije in v obdobju pred njo zgrinjali pod zastavo naprednega kulturnega gibanja, ker so tudi v najtežjih okoliščinah in v usodnih trenutkih verjeli v osvobodilno moč in poslanstvo kulture.

Z zadovoljstvom, čeprav brez cenene samozadovoljstva, ugotavljamo, da naš prispevek v skupno zakladnico slovenske kulture v zadnjih treh desetletjih ni bil majhen; da naš delež v skupnih prizadevanjih za demokratizacijo kulture ni bil nepomemben; da smo znali sebi in družbi o pravem času zastavljati bistvena vprašanja o poteh slovenske kulture, znali pa smo za svoj del tudi odgovarjati za ta vprašanja; da smo vsebino in organizacijo svojega delovanja znali in hoteli prilagajati potrebam časa in družbenega razvoja, da pa ta razvoj nosi tudi pečat naših prizadevanj in naših iskanj; in da smo se v svojem snovanju in delovanju zavedali naravnega zavezništva z vsemi drugimi, ki kulturo ustvarjajo ali posredujejo, in z vsemi, ki jim je kaj do kulture.

Tudi za naprej se zavedamo svojih nalog in svojih odgovornosti, ko gre za hotenja slehernega člana naše skupnosti, da bi bogatil svoje osebno in družbeno življenje, za kulturo človekovega delovnega in življenjskega okolja, za uveljavljanje novih samoupravnih razmerij in samoupravljaljskih navad, za utrjevanje enotnosti slovenskega kulturnega prostora. Zavedamo se, da smo v teh prizadevanjih le ena od organiziranih moči v socialistični zvezi delovnih ljudi, a zavedamo se tudi, da je naš delež v skupnih prizadevanjih nepogrešljiv in da ga nihče ne bo opravičil namesto nas.

Ko se organizacijsko, strokovno in idejno pripravljamo na uresničevanje prihodnjih nalog, vemo, da našega delovanja ne gre vrednotiti le po velikih, enkratnih dejanjih. Ljubiteljsko kulturno delo je sestavljeno iz tisočih dejanj, kaj različnih po obliki, vsebini, obsegu in rabi. Prav zato pa more in mora najti svoje mesto v slehernem družbenem okolju in v slehernem družbenem dogajanju. V tem je njegova dragocena posebnost, ki jo hočemo upoštevati in gojiti. V tem smislu med našimi ljubiteljskimi prizadevanji ni nepomembnih prizadevanj in med našimi ljubiteljskimi sodelavci ni nepomembnih sodelavcev.

Z optimizmom gledamo na možnosti, ki jih našemu gibanju napoveduje že današnji dan in ki nam jih prinaša jutrišnji. Verjamemo, da bo naš delovni človek vse bolj jemal usodo svoje kulture v svoje roke. Verjamemo, da bo mogel in hotel vse bolj posegati po vrednotah umetnosti in kulture in da bo vse pogostejše stopal med umetniške tvorce in kulturne delavce. Verjamemo, da bo po tej poti vse bolj izginjalo tudi razlikovanje med poklicno in ljubiteljsko umetnostjo, ne v korist ali škodo te ali one, temveč v prid celovitosti in bogatstva slovenske kulture. V razcvetu vseh oblik kulturnih dejavnosti bo še naprej rastel delež ljubiteljskega delovanja, pomen njegovih dosežkov, ugled njegovih nosilcev in ugled njegove organizacije.

Zato tudi praznujemo ta jubilej delovno in samozavestno hkrati, ne kot organizacija ob robu družbe, temveč kot zveza dejavnosti in hotenj, skupnih vsem delovnim ljudem in namenjenih slehernemu delovnemu človeku.

Predsedstvo Zveze kulturnih organizacij Slovenije

kadil cigareto tako, kot jo pač kadi Igor Škrli, kadar je Igor Škrli. Nikjer ni bilo tiste malomarnosti, ki jo pričakujemo od utrujenega in naveličanega starega prodajalca časopisov. Bojan Marošević je nekajkrat s prevelikim razkorakom med umirjeno interpretacijo in afektiranim izbruhom čustev ustvarjal vmesno praznino, ki sicer ne moti, vendar pozornemu poslušalcu in gledalcu ustvarja občutek razklanosti samega teksta. Obe pripombi, ki sta pravzaprav edini, gresta tudi na rovaš režije. Leon Leskovšek je našel svojo lastno izrazno možnost in jo s pridom izkoristil. Tatjana Koširjeva pa je dokazovala in dokazala, da leta tečejo le tistim, ki z dolgočaseni ne znajo početi ničesar drugega, kot misliti na to, kako se starajo. Na

odru je delovala mladostno, a obenem izkušeno, to pa je vloga Polly od nje tudi zahtevala.

Jože Bedič je pripravil scenarijo. Izrazitejša je bila scena le pri Brechtovi Beraški operi. Za izvirnost in vkomponiranost v tekstovni izbor vsekakor zasluži visoko oceno.

Rekli smo, da se jeseniško gledališče pomlaja. Saj to je – ne iščimo čarobnih formul, ker jih ni. Mladost in svežina sta tisto, kar ne priznava ovir in obojega je trenutno v jeseniškem gledališču dovolj. Vsaj na odru. Za kulise se ne vidi, a zdi se mi, da je življenje na odru še kako odvisno od tistega, kar se dogaja v zakulisju. Glede na pravkar uprizorjeni dramski kolaž smo, vsaj mislim tako, lahko optimisti.

Mitja Košir

KONCERT OPERNIH ARIJ OPERNIH SOLISTOV SNG – OPERA LJUBLJANA

Koncert bo v petek, 18. novembra, ob 19.30 v gledališču na Jesenicah.

PROGRAM:

R. Leoncavallo: prolog iz opere GLUMAČI – poje Jaka Jeraša – bariton;
G. Bizet: habanera iz opere CARMEN – poje Alenka Dernač-Banta – mezzosopran;
G. Verdi: arija Alfreda iz opere Traviata – poje Karel Jerič – tenor;
G. Verdi: arija Fiesca iz opere S. Bocanegra – poje Ivan Sancin – bas;
J. Massenet: arija Manon iz opere Manon – poje Ana Puser-Jerič – sopran;
G. Verdi: arija Renata iz opere PLES V MASKAH – poje Jaka Jeraša – bariton;
P. I. Čajkovski: duet Lize in Pavline iz opere PIKOVA DAMA – pojeta Ana Puser-Jerič in Alenka Dernač-Banta;
B. Smetana: arija Vaška iz opere PRODANA NEVESTA – poje Karel Jerič;
B. Smetana: duet Marinke in Vaška iz opere PRODANA NEVESTA – pojeta Ana Puser in Karel Jerič;
G. Gershvin: arija iz opere PORGY IN BESS – poje Alenka Dernač-Banta;
P. I. Čajkovski: arija Gremina iz opere JEVGENIJ ONJEGIN – poje Ivan Sancin;
R. Leoncavallo: duet Silvia in Nedda iz opere GLUMAČI – pojeta Jaka Jeraša in Ana Puser-Jerič;
G. Verdi: arija Filipa iz opere DON CARLOS – poje Ivan Sancin;
R. Simoniti: Bosa pojdiva – poje Karel Jerič;
B. Britten: Pesem – poje Ana Puser-Jerič;
ČRNSKA DUHOVNA PESEM – poje Ivan Sancin;
ČRNSKA DUHOVNA PESEM – poje Alenka Dernač-Banta;
F. Schubert: GLASBI – poje Jaka Jeraša.
Pri klavirju prof. MILENA TROST
Koncert organizira ZKO Jesenice.

KULTURA POMENI BITKO ZA OSVOBAJANJE ČLOVEKA IN DELA

V ponedeljek, 7. novembra, je bila redna konferenca Zveze kulturnih organizacij občine Jesenice. Predsednik Rudi Makra je delegatom predložil v razpravo in sprejem program in finančni načrt za leto 1977, sedemmesečno poročilo o prireditvah zveze in njenih članov, predlog ovrednotenega programa za leto 1978 in spremembo naziva zveze. Seje se je udeležilo 62 % delegatov, navzoč pa je bil tudi glavni tajnik ZKO Slovenije Marjan Belina.

Ker je konferenca na pomladanski seji sprejela začasni program in finančni načrt, zaradi sedemmesečnega začasnega financiranja interesnih skupnosti v vsej Sloveniji, so na tej seji sprejeli dokončni program in finančni načrt, ki je po proračunu za deset odstotkov višji od začasnega.

Iz sedemmesečnega poročila o delu in prireditvah zveze in njenih članic je razvidno, da je že po sedmih mesecih količinsko presežen letni program dela. Zveza in 19 kulturnih društev in organizacij ter skupin so v tem času imeli kar 270 raznih prireditev. Največ je bilo v tem času klubskih prireditev, sledijo pa koncerti, razstave, dramske prireditev, proslave in akademije itd. Seveda pa je bilo v razpravi precej poudarka na sami vsebini in kvaliteti prireditev. Ob tem je bilo poudarjeno, da je še vedno preveč prireditev zaradi prireditev in da so mnoge med njimi tudi na zelo nizki kvalitetni ravni. Društva in organizacije bodo morale izhajati pri svoji programski usmerjenosti z vidika, komu je program namenjen in kaj hočemo doseči z njim, oziroma koliko bomo z njim prispevali h kulturni rasti svojega okolja, oziroma družbe kot celote. Razprava pa ni mogla niti mimo nekaterih, že kritično objektivnih težav, ki se kažejo predvsem v pomanjkanju strokovnega kadra, to je, zborovodij, režiserjev, koreografov, kulturnih animatorjev in podobno.

Najbolj živahna razprava na seji pa je bila o ovrednotenem programu dela zveze in njenih članic v prihodnjem letu. Le-ta namreč zajema kar 573 prireditev, za katere bi zveza potrebovala 1.809.600,00 din, kar pa je seveda dosti nerealno, še posebej, ker je program prireditev bolj seštevek želja društev in organizacij, ne

pa vsebinske opredelitve, ki jo zahteva samoupravna socialistična družba. Čeprav je konferenca na seji aprila letos sprejela zelo jasno programsko opredelitev za delo društev in organizacij, se to zelo skromno odraža v njihovih predlogih letnih programov. Še vedno so namreč programi nastajali znotraj društev in organizacij, nepovezano s svojim okoljem, to je, s krajevnimi skupnostmi in organizacijami združenega dela.

Na seji je bila tudi zavržena pavšalna kritika, da se za amatersko kulturo v občini namenja premalo sredstev, ker so se le-ta v zadnjih treh letih dvignila za 100 %. Pa tudi sicer, so v večini izvajalci kulturnih programov v občini amaterske skupine in organizacije, ki pa vse ne prejemajo sredstev prek ZKO. Zraven tega so posebej odobrena sredstva za najemnine v kulturnih domovih in za njihovo vzdrževanje.

Razveseljivo pa je, da je bilo precej besed namenjenih prizadevanjem za dvig kvalitete dela kulturnih društev in organizacij. To pa se seveda povezuje s strokovnimi kadri in s permanentnim usposabljanjem amaterskih delavcev v kulturi. Temu primerno pa se bo morala organizirati tudi občinska zveza in tudi kvalitetno in vsebinsko spremljati delo kulturnih društev in organizacij in ne samo količinsko.

Po končani razpravi so zadolžili izvršni odbor zveze, da temeljito predela predlog programa kulturnih društev in organizacij ter ga poskuša tudi primerno kategorizirati in pripraviti za javno razpravo.

Ob sklepu se je so glasno sprejeli predlog preimenovanja sedanje ZVEZE KULTURNO PROSVETNIH ORGANIZACIJ OBČINE v ZVEZO KULTURNIH ORGANIZACIJ OBČINE.

DAN PROSVETNIH DELAVCEV

Prijetno sem bila preseñena, ko sem dobila vabilo sindikalne organizacije prosvetnih delavcev občine Jesenice ob letošnjem dnevu prosvetnih delavcev. Prvič so se spomnili upokojenih prosvetnih delavcev. Imela sem prijeten občutek, ko mi je pionir čestital in mi pripel rdeč nagelj. To je bil resnični dokaz, da nismo pozabljeni.

To srečanje je potekalo v prijetnem in veselem vzdušju, saj nobena od upokojenih ni pomislila na trenutek na dolgo in težko življenjsko pot, ki jo je prehodila, in se je počutila kot nekdanje mlado med mladimi.

Hvala v imenu vseh za to prijetno srečanje in izkazano pozornost.

• Jelica Rejc

SPOMINSKI VEČER TONETU ČUFARJU

V ponedeljek, 14. novembra, na obletnico rojstva delavskega pisatelja, komunistično-revolucionarja in ob 30-letnici njegove tragične smrti bo ob 18. uri v dvorani amaterskega gledališča Tone Čufar na Jesenicah.

ČUFARJEV SPOMINSKI VEČER

V kulturnem programu bodo sodelovali učenci osnovne šole Tone Čufar in člani amaterskega gledališča Tone Čufar Jesenice.

Vabijo: osnovna šola Tone Čufar, amatersko gledališče Tone Čufar in DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice

Pri ASEA električni peči

PREDSEDSTVO OK SZDL O TELESNI KULTURI

Na ponedeljkovi seji predsedstva občinske konference SZDL Jesenice je bila prva točka dnevnega reda analiza javne razprave o telesnokulturni dejavnosti v jeseniški občini. Ker se odgovorni v jeseniški občini zavedajo, da mora telesna kultura postati sestavni del našega družbenega življenja in preiti v navado vseh ljudi in mladine, ter izhajajoč iz portoroških sklepov je samoupravna interesna telesnokulturna skupnost Jesenice sestavila prehod-

ni načrt nove organiziranosti telesnokulturne dejavnosti v jeseniški občini do leta 1980. Te dokumente, ki naj bi bili izhodišče za boljše, kvalitetnejše in organiziranejsše delo na tem področju, so dali v javno razpravo organizacijam združenega dela, krajevnim skupnostim in telesnokulturnim organizacijam.

Ugotovili so, da material še ni dovolj preučen, in so predlagali, da bi podaljšali rok javne razprave. V različnih okoljih so prehodni načrti tudi različno sprejeli. Podprta je bila težnja, da bi se telesna kultura bolj približala krajanu v krajevnih skupnostih, kar je v materialu večkrat poudarjeno, kakor tudi še nekatere pomembne težnje, ki bi imele za razvoj telesne kulture v občini daljnosežne pozitivne posledice. Tako, na primer, bo potrebno izgraditi nove športne objekte, številne stare pa je treba obnoviti, nadalje je pomembna skrb za vzgojo trenerjev, oziroma strokovnega kadra, ki bo vodil telesnokulturno dejavnost. Precej poudarka je dano športni rekreaciji, v želji, da bi se čimveč delovnih ljudi in občanov vključevalo v to dejavnost.

V dosedanjih razpravah je prehodni načrt dobil pozitivno oceno, vendar pa so se na večerajnji seji predsedstva SZDL odprli še nekateri drugi problemi. Predvsem gre za večji poudarek v omenjenih materialih, našemu samoupravnemu trenutku, to je, delegatskega sistema, ki naj bi v športnih organizacijah zaživel, in ne, da bi postalo vse skupaj napisano le na papirju.

Z vsemi silami se je treba zavzeti in vplivati, da bi tudi v športu samoupravni odnosi zaživel do sleherne celice, enote do najvišjih organov. Zato je odgovornost v tem smislu na vseh, ki delajo v športnih organizacijah, da bi se bolj uresničevali zdrav odnos do družbe, pravilno vzgojeni športniki pa bi lahko prevzeli tudi druge obveznosti v naši družbi.

V prehodnem načrtu je poudarjeno, da je ena najpomembnejših izhodišč za nadaljnji uspešni razvoj telesnokulturne dejavnosti v jeseniški občini stokovno delo. Strokovna telesa so že ustanovljena in kaže, da bodo kmalu tudi delovno zaživila. Na seji so poudarili tudi pomembnost obstoja šolskih športnih društev, dogovorili pa so se, da bo potrebno izdelati nov koncept prehodnega načrta in vanj zajeti vse pripombe, ki jih je navrgla dosedanja javna razprava. Nov predlog bodo morali pripraviti do 30. novembra letos.

D.

DOPISUJTE V ŽELEZARJE

BESEDA O JEZIKU IN KULTURI

Od 28. do 30. oktobra je bilo na Bledu letno zborovanje slavističnega društva Slovenije, v znamenju Titovih jubilejev in stoletnice rojstva Otona Župančiča. Prvi dan so tekale razprave o slovenskem jeziku in o slovenski kulturi, sodelovali so vidni družbenopolitični, kulturni in znanstveni delavci. V soboto smo dobili natančno sliko o delovanju rojakov na Koroškem na kulturnem, znanstvenem in literarnem področju, zadnji dan pa je bil namenjen izletu v Celovec in v Globasnico, kjer so se udeleženci srečali z direktorjem slovenske gimnazije Pavletom Zablattnikom in se udeležili nekaterih kulturnih prireditev.

Razprav o jeziku v kulturi, ki so trajale v petek, 28. oktobra, ves dan, so se udeležili Beno Župančič, France Jamnik, Ciril Kosmač, Vekoslav Kremenšek, Braco Mušič, Ante Novak, Andrej Rijavec, Nace Šumi, Jože Toporišič, med drugimi tudi prerano umrl Mitja Gorjup.

Analizirali so jezik v politični rabi, inflacijo besed v literaturi (in politiki); žal pa smo bili prikrajšani za živo besedo Franca Šetince, a smo njegov prispevek dobili v gradivu in ga slišali, jezik v gledališču, v tisku, preko radia in televizije, v gospodarski zbornici... Skratka dobili smo celotno sliko o jeziku in o kulturi ali – kot se je izrazil duhovito eden od udeležencev – o zlorabi jezika.

Drugi dan, namenjen problematiki slovenskega jezika in kulture na Koroškem, je bil izredno delaven. Prvo razpravo je vodil Pavle Apavnik, sodelovali pa so še Janko Zerzer, Erich Pruč in Feliks Bister. Beseda je tekla o slovenščini kot uradnem jeziku na Koroškem, o kulturni de-

javnosti tamkajšnjih rojakov, o Mladju in o govornih položajih. Druga razprava je predstavila delo osrednjih slovenskih organizacij na Koroškem. Sodelovali so Matevž Grile, Filip Warasch, Franci Zwitter in Feliks Wiser, vodil pa je razpravo Boris Paternu.

Spoznali smo še delo slovenskega znanstvenega inštituta preko besed Avgušтина Malleja in Teodorja Domeja, o raziskavi koroške problematike v Avstriji in zunaj nje pa so poročali predstavniki ljubljanskega inštituta za narodnostna vprašanja.

Popoldanski del sta zaključila Erich Pruč (Problemi informiranja in ozaveščanja na Koroškem. S precizno statistično obdelavo prikazan krmiljen tok informacij, ki je bil v dvorani deležen premajhne pozornosti.) in Matjaž Kmecl s sijajnim prikazom deleža Koroške v slovenski literaturi.

Zvečer je bil literarni večer koroških ustvarjalcev, ki jih bralci Železarja vsaj nekaj poznajo preko Listov, naslednjega dne pa, kot že rečeno, so udeleženci zborovanja spoznali Koroško in njene ljudi od blizu.

Nova znanja, ki so jih udeleženci pridobili na zborovanju, niso koristna le za slaviste, ampak za vse, ki pri delu prihajajo v stik z govorjeno in pisano besedo, za vse, ki oblikujejo sporočila in jih sprejemajo. To pa zahtevata od nas tako delo v proizvodnji kot samoupravljanju. Zato upravičeno pričakujemo, da bomo o tem še slišali. Pa ne samo slišali, ampak tudi kaj ukrenili, da izboljšamo svojo jezikovno kulturo, da ne bo le-ta zgolj skrb lektorjev in učiteljev, marveč nas vseh.

MVM

SKRIBIMO ZA OKOLJE

močmi premagali zaostale miselnosti, bo narava klicala za nami:

»Poglejte, kakšno ste me pustili!«

Danica Zimic, 2. d
PDG Jesenice

STRELSKO TEKMOVANJE IN SREČANJE Z GRANIČARJI

V praznovanje letošnjih Titovih in partijskih jubilejev se je vključila tudi lovska družina Dovje. Člani so konec oktobra v okviru teh jubilejev in hkrati ob praznovanju 70-letnice lovske zveze Slovenije in 30-letnice lovske zveze Gorenjske uspešno izvedli strelsko tekmovanje z malokalibrsko puško, ki je bilo združeno tudi s srečanjem z graničarji.

Ob nekdanji karavli nad Dovjem so se v tej športni disciplini pomerili člani lovske družine iz jeseniške občine, strelci, člani ZRVS, vojniki in predstavniki družbenopolitičnih organizacij krajevnih skupnosti Dovje – Mojstrana.

Čeprav je tekmovalje ves čas motil močan dež, so bili rezultati zadovoljivi. Na zaključku je zbrane najprej pozdravil strelšar lovske družine Dovje Maks Rabič, ki je predvsem poudaril pomembnost takšnih tekmovanj in srečanj s pripadniki JLA, na katerih se utrjuje medsebojno sodelovanje. In kar je naivnejše: krepi se obrambna pripravljenost vseh odgovornih dejavnikov v krajevni skupnosti. Zavedati se je namreč treba, da so tudi lovci pomemben člen v verigi obrambnih priprav in čuvaja naše domovine. Maks Rabič je zatem podelil pokal in diplome najboljšim ekipam. Ob zaključku sta spregovorila še Marjan Lotrič in komandir karavle Mirko Smilič, ki je dejal, da je sodelovanje s krajevno skupnostjo zelo uspešno. Omenimo naj še, da je pokal za najboljšo ekipo prispeval sindikat železarne Jesenice, kar je nedvomno lep primer medsebojnega sodelovanja s krajevno skupnostjo in pripadniki JLA.

REZULTATI: 1. strelska družina Janec Mrak Dovje – Mojstrana 95 krogov, 2. lovska družina Dovje (I. ekipa) 90, 3. ZRVS Dovje – Mojstrana 90, 4. LD Dovje (II. ekipa) 85, 5. LD Dovje (III. ekipa) 84, 6. karavla Planina pod Golico 76, 7. ZRVS Dovje – Mojstrana III. ekipa 72, 8. KO ZZZB Dovje – Mojstrana 68, 9. teritorialna obramba 66, 10. lovska družina Kranjska gora 61 itd.

J.R.

Strelsko tekmovanje lovske družine Dovje

VABILO NA PREDAVANJE

Planinsko društvo in DPD Svoboda Javornik – Koroška Bela organizirata v petek, 11. novembra, ob 18. uri v delavskem domu na Javorniku predavanje z naslovom:

SLIKOVITOSTI MAROKA.

Predavatelj Stane Tavčar iz Kranja bo s 300 barvnimi diapozitivi prikazal zanimivosti te afriške dežele, katero je prevozil po dolgem in počez. Ustavljal se je v Rabatu, obiskal bleščečo Casablancu in poslušal orientalsko glasbo. Ste že kdaj slišali za ozke ulice starega Fesa, kjer teče življenje še vedno tako kot v 13. stoletju, ali za pravljice in krotice kač v Marrakechu, največjem mestu južnega Maroka? Pot ga je peljala preko Visokega Atlasa, skozi slikovite gorske soteske do praga neskončne Sahare. Maroko je pravljica svet, ki si ga zamislimo le v pravljicah iz 1000 in ene noči.

Tistim, ki so poslušali njegovo predavanje Slovenija v sliki in pesmi, je že poznana kvaliteta njegovih predavanj, ostali pa se boste o tem prepričali, če boste prišli na predavanje.

Vstopnina je 10,00 din, za šoloobvezno mladino pa je vstop brezplačen.

RAZPIS PROSTEGA DELOVNEGA MESTA

Krajevna skupnost Žirovnica
razpisuje po sklepu seje sveta krajevne skupnosti Žirovnica
prosto delovno mesto

TAJNIKA -CE

POGOJI:

srednja ekonomska izobrazba s štiriletno prakso ali nižja izobrazba z desetletno prakso na podobnem delovnem mestu, z znanjem finančnih del in st. jepisja.

Kandidat mora imeti moralno-politične kvalifikacije. Prošnji priložite dokumente o strokovnosti in opis svoje zaposlitve.

Osební dohodek po samoupravnem sporazumu o osnovah in merilih za razporejanje dohodka v krajevnih skupnostih SR Slovenije.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta

Nastop službe je 1. februar 1978.

Zbor delovne skupnosti delavske univerze Jesenice
razpisuje prosto delovno mesto

STROKOVNEGA DELAVCA ZA DRUŽBENOPOLITIČNO IZOBRAŽEVANJE.

Kandidati za zasedbo razpisanega delovnega mesta morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- imeti morajo visoko ali višjo šolo ekonomske, sociološke, pravne, politološke ali filozofske smeri,
- biti morajo moralnopolitično neoporečni.

Za zasedbo delovnega mesta morajo kandidati predložiti dokazila o šolski izobrazbi in da niso v kazenskem postopku.

Pismene ponudbe sprejemamo 15 dni od dneva objave na naslov: VIZ - TOZD Delavska univerza Jesenice, Trg Toneta Čufarja 1.

BIRO ZA URBANIZEM IN STANOVANJSKO POSLOVANJE JESENICE, n. sol. o., Cesta maršala Tita 18,

Delovna skupnost strokovnih služb, ponovno

O B J A V L J A

prosta dela in naloge za delavca
PLANER - ANALITIK.

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da imajo visoko ali višjo izobrazbo ekonomske ali komercialne smeri,
- da imajo najmanj dve leti delovnih izkušenj iz svoje stroke.

Poleg navedenih pogojev morajo kandidati izpolnjevati tudi moralno-politične pogoje, skladno z družbenim dogovorom o kadrovski politiki v občini Jesenice. Izbrani kandidat nastopi delo takoj ali po dogovoru.

Prijave z osebnimi podatki in dokazili o strokovnosti naj kandidati pošljejo na zgornji naslov v roku 15 dni po izidu te objave.

PROGRAM DRSANJA IN DRŠALNIH PRIREDITEV

REKREACIJSKO DRSANJE:

- petek, 11. novembra, od 20. do 22. ure za železarno Jesenice,
- sobota, 12. novembra, odpade zaradi hokejskih prireditev,
- nedelja, 13. novembra, od 9.30 do 11. ure, od 14. do 16. ure, od 17. do 19. ure in od 20. do 22. ure.

HOKEJSKE PRIREDITVE:

- sobota, 12. novembra, ob 15. uri za slovensko-hrvaško prvenstvo HK Triglav Kranj - HK Tivoli Ljubljana; vstopnine ni, ob 18. uri za državno prvenstvo HK Jesenice: HK Olimpija Ljubljana,
- vstopnina: odrasli 20 din,
- upokojenci 15 din,
- vojaki in šolska mladina 10 din.

GORENJSKA LIGA:

- četrtek, 10. novembra, ob 19.15 do 20.15 HK Triglav Kranj,
- petek, 11. novembra, ob 22.15 do 23.15 HK Ljubno,
- sobota, 12. novembra, ob 21. do 22. ure HK Pristava Jesenice,
- nedelja, 13. novembra, ob 8. do 9.15 HK Blejska Dobrava, od 11.15 do 12.15 HK Podmežaklja Jesenice,
- ponedeljek, 14. novembra, ob 22. do 23. ure HK Kokrica Kranj,
- torok, 15. novembra, ob 22. do 23.30 HK Trzin,
- sreda, 16. novembra, ob 21.15 do 22.15 HK Triglav Kranj.

Iz pisarne ŠD Jesenice

POSTANI ČLAN HD JESENICE

Vabimo vse ljubitelje hokeja, posebno še vse navijače in prijatelje HK Jesenice in HK Kranjska gora, da postanejo stalni člani HOKEJSKEGA DRUŠTVA JESENICE in ČLANI DRUŠTVA PRIJATELJEV HK JESENICE in HK KRANJSKA GORA.

S tem boste lahko mnogo pripomogli k nadaljnjemu razvoju hokejskega športa v jeseniški občini, na Gorenjskem in v Sloveniji.

Vsakemu posamezniku z vpisom v članstvo pripadajo pravice, ki jih ima kot član hokejskega društva Jesenice.

Pri vpisu v članstvo HD Jesenice je treba takoj vplačati članarino za tekoče leto, ki znaša:

- za odrasle člane 20 din,
- za dijake in študente od 15. do 19. leta starosti 10 din,
- za dijake do 15. leta starosti 5 din,
- za člansko izkaznico (ob vpisu) 5 din.

Pri vpisu v članstvo društva prijateljev HK Jesenice in HK Kranjska gora pa je treba takoj plačati članarino za tekoče leto, ki znaša:

- za odrasle člane 50 din,
- za mladino do 19. leta, študente, vojaške, upokojence 25 din.

Člani HD in HK Jesenice morajo vsako leto redno poravnati članarino, sicer so zaradi nerednega plačevanja izpisani iz članstva.

Vsak član društva prijateljev HK Jesenice in HK Kranjska gora bo ob prvem plačilu članarine prejel:

- člansko izkaznico,
- znatko HK Jesenice in
- bon, s katerim bo lahko dvignil brezplačno vstopnico za katerokoli tekmo HK Jesenice na Jesenicah (bon bo prejel pri vsakokratnem plačilu članarine za tekoče leto).

Član društva PHKJ bo brezplačno prejel na dom informativni list »JESENI-CE«, v katerem bodo informacije o klubu in igralcih, komentarji, mnenja, pisma in odgovori članov in še veliko drugih zanimivosti s področja hokejskega, pa tudi drugih športov.

V članstvo hokejskega društva Jesenice in društva prijateljev HK Jesenice in HK Kranjska gora se lahko vpišete: vsakih 14 dni ob sredah, s pričetkom 26. oktobra, od 16. do 18. ure v sejni sobi HD Jesenice v športnem parku v Podmežaklju do 1. aprila 1978.

Vpis in plačilo članarine pa sta možna tudi pol ure pred tekmo v navedenem prostoru. Članarino lahko poravnate tudi s pošto nakaznico, in sicer na naslov: HOKEJSKO DRUŠTVO JESENICE - za poverjenika članarine (telefon: HD Jesenice 81-579, poverjenik Strajnar, LB Jesenice 81-647).

Postanite član hokejskega društva Jesenice!
Postanite član društva prijateljev HK Jesenice in HK Kranjska gora!

ZAHVALA

Predsedstvu izvršnega odbora društva invalidov Jesenice se iskreno zahvaljujem za darilo in obiske v času zdravljenja v jeseniški bolnišnici.

Ekrem Kovač
Jesenice, Bokalova 3

ZAHVALA

Osnovni organizaciji sindikata TOZD Plavž se zahvaljujem za denarno pomoč.

Marta Oblak

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem sindikalni organizaciji TOZD Strojne delavnice za denarno pomoč za nakup ozimnice.

Naila Bunič

ZAHVALA

Osnovni organizaciji društva invalidov terena Plavž se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč, ki mi je bila zelo dobrodošla.

Angela Robič

ZAHVALA

Osnovni organizaciji sindikata DS za ekonomiko, tehnično kontrolo, razvoj in novogradnje se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč, ki mi je bila zelo dobrodošla.

Hilda Primožič

ZAHVALA

Sodelavcem TOZD Družbena prehrana se iskreno zahvaljujem za darovani venec ob smrti očeta.

Zofka Tolar

ZAHVALA

Osnovni organizaciji sindikata TOZD Elektrode se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč v času bolezní.

Tatjana Možina

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega očeta, tasta, deda in pradedu

FRANCA TOLARJA

se zahvaljujem planinskemu društvu Dovje Mojstrana, medobčinskemu odboru Gorenjske, planinski zvezi Slovenije, turističnemu društvu Dovje Mojstrana, družbenopolitičnim organizacijam Dovje Mojstrana, govnornikom za poslovlne besede, pevcem in godbi na pihala za žalostinke ter sosedom za pomoč.

Hvala tudi vsem prijateljem in znancem za darovano cvetje in izrečeno sožalje in vsem, ki so ga v takem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

ZALUJOČI SVOJCI

ZAHVALA

Ob prerani izgubi brata

NIKA KEMPERLA

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izraženo sožalje, sočustvovanje in tolažbo v tem težkem trenutku.

Zahvaljujem se vsem za podarjene vence in cvetje ter denarna sredstva, ki ste jih po želji pokojnika prispevali namesto vencev v humanitarne namene.

Najlepša hvala tudi vsem tistim, ki tu niso omenjeni, pa so kakorkoli pomagali in sočustvovali z nami in pokojnika spremili na njegovi zadnji poti.

Zalujoči brat Peter

Kaj bomo gledali v kinu

Kino RADIO

12. novembra ital. barvni film NE, ANGELI PA NISMO, režija Frank Kramer, v gl. vlogi Paul Smith, ob 15. uri.

12. in 13. novembra franc. barvni film PUSTOLOVŠČINE ŠTIRIH MUŠKETIRJEV I. del, režija Andre Hunebelle, v gl. vlogi Josephine Chaplin, ob 17. in 19. uri.

14. in 15. novembra ital. barvni film RIM MESTO NASILJA, režija Franco Martinelli, v gl. vlogi Maurizio Merli, ob 17. in 19. uri.

16. novembra ital. barvni film TIHI MAŠČEVALEC, režija Guido Celano, v gl. vlogi Edmond Purdon, ob 17. in 19. uri.

17. novembra ni predstav!

18. novembra amer. barvni film LJUBIMCI GOSPE FANNY, režija Herbert Ross, v gl. vlogi Barbara Streisand, ob 17. in 19. uri.

19. in 20. novembra angl. barvni film GOLDFINGER, režija Guy Hamilton, v gl. vlogi Sean Connery, ob 17. in 19. uri.

Kino PLAVŽ

12. in 13. novembra ital. barvni film RIM MESTO NASILJA, ob 18. in 20. uri.

14. in 15. novembra franc. barvni film PUSTOLOVŠČINE ŠTIRIH MUŠKETIRJEV I. del, ob 18. in 20. uri.

16. novembra ni predstav.

17. novembra angl. franc. barvni film MARSEILLSKA POGODBA, ob 18. in 20. uri.

18. novembra ital. barvni film TIHI MAŠČEVALEC, ob 18. in 20. uri.

19. in 20. novembra franc. barvni film PUSTOLOVŠČINE ŠTIRIH MUŠKETIRJEV II. del, ob 18. in 20. uri.

Kino KRANJSKA GORA

12. novembra italij. barvni film NE, ANGELI PA NISMO, ob 20. uri.

ZAHVALA

Ob prezgodnji smrti

MARIJE AŽMAN, rojene Lončar,

se toplo zahvaljujem vsem, ki so sočustvovali z nami in izrekli sožalje, poklonili cvetje in jo spremili na njeni zadnji poti.

Posebna zahvala velja osebu internega oddelka splošne bolnišnice Jesenice za nudenje nesebične pomoči pri zdravljenju in lajšanju bolečin v zadnjih dneh njenega življenja.

Hvala tudi pevcem za žalostinke.

ZALUJOČI SORODNIKI

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega očeta

FRANCA ČOPA

se iskreno zahvaljujem dr. Sajevcu, dr. Mencingerju, dr. Vidaliu in strežnemu osebu internega oddelka jeseniške bolnišnice za vse, kar ste storili zanj.

Sorodnikom, znancem, prijateljem, sosedom Zg. Plavža in članom organizacije ZVVI prav lepa hvala za vence in cvetje, hvala tudi godbi, pevcem, govorniku ter vsem, ki ste nam ustno ali pisno izrazili sožalje. Vsem, ki ste ga spremili na zadnji poti, iskrena hvala.

ZALUJOČE hčerke Micka, Francka, Slavka in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob tragični in prerani izgubi naše drage žene in mame

FRANCKE MLAKAR

se najlepše zahvaljujem svojcem in vsem, ki so nam v težkih urah nudili pomoč, sodelavcem priprave dela TOZD Remontne delavnice Železarne in kolektivu Vezanine Bled za izkazano pozornost in sočustvovanje.

ZALUJOČI: mož Jože, hčerka Zora in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega in ljubljenega moža

FRANCA PREVCA

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, soborcem, sosedom, prijateljem in znancem za izraženo sožalje, sočustvovanje in tolažbo v tem težkem trenutku. Zahvaljujem se vsem za podarjene vence in cvetje ter denarna sredstva, ki ste jih po želji pokojnika prispevali namesto vencev za onkološki institut.

Posebno se zahvaljujem družbenopolitičnim organizacijam občine Radovljica in Jesenice, garnizonu vojaške enote v Radovljici, skupščini občine Radovljica, organizaciji ZB NOV v krajevni skupnosti Radovljica, zlasti pa republiškem odboru ZB NOV Ljubljana - sekciji za španske borce. Zahvaljujem se tudi pevcem in godbi. Posebno zahvalo sem dolžna tudi dr. Zdravku Černetu, ki je pokojniku v zadnjih dneh nesebično pomagal in mu lajšal bolečine.

Najlepša hvala tudi vsem tistim, ki tu niso omenjeni, pa so kakorkoli pomagali ali sočustvovali z nami in pokojnika spremili na njegovi zadnji poti.

ZALUJOČA žena Anica

Dopisujte v Železarja

DEŽURNA TRGOVINA

V soboto, 12. novembra, bo na Jesenicah od 15. do 19. ure odprta
ZARJA - KAŠTA 4 NA PLAVŽU.

Košarka

KMALU START DRUGE SELEKCIJE GORENJSKE V SLOVENSKI SUPER LIGI

Kot smo že poročali, se konec meseca pričnejo tekmovalni turniri v enotni slovenski košarkarski ligi za ženske. V ligi bo nastopala tudi druga selekcija Gorenjske, katero bodo sestavljale igralke, ki ne nastopajo v zvezni ligi. Tudi ta selekcija bo delala po enakem principu kot prva selekcija. Torej bo v njej šest igralok z Jesenic in šest iz Žirov. Tudi tekme in treningi bodo po istem principu.

Tako nam je uspešno sodelovanje prineslo uspeh v zvezni ligi in na mladinskem prvenstvu, tako računamo na dobre rezultate tudi v slovenski ligi.

Glavna bojazen, da bodo mlajše igralke imele manj tekem, pa bo s tem tekmovaljem povsem odpadla. Tekmovalce bodo namreč v zelo močni konkurenci pa bo to dobra priložnost za vse, da se naučijo še več košarkarskih veščin in pridobijo rutino za nadaljnje nastopanje v kvalitetnejših izborih.

Do konca sezone bodo tako košarkarice nastopale v zvezni in slovenski ligi. Poleg tega pa dekleta čaka še kadetsko prvenstvo Slovenije (nastopila bo zopet selekcija Gorenjske) kakor tudi nastopi v reprezentanci Slovenije.

B. r.

JESENIČANKE KANDIDATKE ZA SLOVENSKO KADETSKO REPREZENTANCO

V preteklem tednu je prišlo na Jesenice obvestilo, da so za turnir republik na širšem spisku za sestav slovenske reprezentance tudi kadetinke Jesenic, in sicer: Asmina Crnovič, Tadeja Potočnik in Tanja Vavpotič. To je ponovno priznanje jeseeniških košarkaric, saj imamo sedaj na jesenicah že kar pet kandidatkin za republiško reprezentanco. Poleg navedenih kadetkin sta v mladinski reprezentanci tudi Vrdojakova in Malackova. Želimo, da bi dekleta dostojno zastopala jeseeniški šport v slovenski reprezentanci.

V PRVI ZVEZNI LIGI PO PRIČAKOVANJU

V prvi zvezni košarkarski ligi za ženske je bilo doslej igranih pet kol. Selekcija Gorenjske je dosegla pričakovane rezultate, čeprav bi z malo športne sreče lahko dosegla še več. V petih tekmah so naša dekleta osvojila štiri točke. Po prikazani igri pa sodijo v sredino prvenstvene razpredelnice.

KK MOJSTRANA : KK ŽELEZAR 104:85 (46:43)

V prijateljski košarkarski tekmi sta se v ponedeljek, 7. novembra, v telovadnici OS 16. december v Mojstrani pomerili ekipi KK Mojstrana in KK Železar.

Domača ekipa je tekmo pričakovala z rahlo bojaznijo, saj so vedeli, da ekipa Železarja sestavljajo izkušeni igralci, ki so še pred kratkim igrali za KK Jesenice. Prve minute tekme so njihovo bojazen upravičile. Gostje so povedli in tako je kazalo, da se mladi Mojstrančani ne bodo mogli enakovredni meriti z nasprotnikom. Vendar pa so kmalu pokazali, da tudi oni nekaj vedo o košarki. Z organizirano obrambo in odličnimi skoki pod obema košema so kmalu izenačili. Tedaj pa se je pričel boj za malo žogo. Domači ekipi je največ težav povzročal Pirih, ki je odlično zadel iz vseh položajev. Do konca prvega polčasa sta se ekipi menjavali v vodstvu. Tako se je

Ne smemo pozabiti, da so dekleta kar na dveh tekmah morala plačati davek neizkušnosti. Proti Šibeniku in ljubljanskemu Brestu so izgubile v zadnji minuti, oziroma v podaljšku. Splitska Jugoplastika je izredno izkušena ekipa in v dvorani na Gripah točke težko osvaja tudi ekipe z vrha lestvice. Zato je bil poraz dobra šola za košarkarice Gorenjske. Točke so osvojile proti ekipi Rade Končar in ljubljanski Ježici, kar je dobra garancija za prodor v sredino lestvice. Igralke Ježice so namreč izkušena ekipa in zmaga z desetimi točkami prednosti (72:62) je lep uspeh Gorenjske.

Jeseeniške ljubiteljke košarke verjetno najbolj zanima, kako nastopajo jeseeniške igralke v reprezentanci. Malackova in Vrdojakova igra zelo dobro, posebno prva dokazuje, da je upravičeno uvrščena v državno reprezentanco. Ostale štiri igralke pa ne igrajo veliko, saj so fizično nekoliko slabše in se v konkurenci z visokimi nasprotnicami ne morejo enakovredno boriti. Vsekakor pa upravičujejo svojo uvrstitev v prvo selekcijo Gorenjske.

Uvrstitev selekcije Gorenjske na šesto mesto po petih kolih je povsem realna. V nadaljevanju prvenstva pa se do soboto gostuje v Zdravju, potem pa v sedmem kolu ponovno na Jesenicah gostuje vrsta nekdanjih državnih prvakinj, lanskih vice šampionk - Industrijskega iz Zagreba. Vsaka točka s teh dveh srečanj bi veliko pomenila.

B. r.

MLADINKE REPUBLIŠKE PRVAKINJE

Na letošnjem slovenskem prvenstvu v košarki so mladinke pokazale sadove enotnega dela v ženski košarki na Gorenjskem. Selekcija Gorenjske je prepričljivo osvojila naslov republiških prvakinj, s tem pa so si priborile sodelovanje na mladinskem državnem prvenstvu.

Jeseeniška dekleta so skupno s košarkaricami iz Žirov najprej premagale v polfinalu ekipo Maribora z rezultatom 53:42 (29:20). V finalu prvenstva pa so se srečale s selekcijo Ljubljane in jo po boljši igri premagale z rezultatom 64:56 (32:29). Po končanem turnirju je bila košarkarica Jesenic Zora Malacko proglašena za najboljšo igralko turnirja, kar je še en dokaz, da je Malackova trenutno najperspektivnejša igralka v Sloveniji.

V selekciji Gorenjske so z Jesenic nastopale poleg Malackove še Vrdojakova, Leskovarjeva, Srpakova in Crnovičeva.

prvi polčas končal z majhno prednostjo Mojstrane.

V drugem polčasu so igralci Železarja hoteli z agresivno igro v obrambi in z menjavami prevzeti pobudo na igrišču. Vendar pa jim to ni uspelo. Ekipa Mojstrane je odlično zaigrala v obrambi, hkrati pa je z dobro izvedenimi in uspešnimi protinapadi povečevala razliko v svojo korist. Tako se je tekma končala z zmago Mojstrane z rezultatom 104:85. Potrebno je povedati, da sta ekipi prikazali odlično igro, ki je bila vredna ogleda.

Dobro sta sodila Omerza in Smoliš. V ekipi Mojstrane so igrali: Tkalec 6, F. Zima 19, Lakota 12, Skumavc 10, Čebulj 4, Legat 28, Otorič, Lešnjak 10, Brežan 6, Kotnik 2.

Za Železar so bili uspešni: P. Pirih 32, Kežar 2, Mihelič 19, Toler 2, Mišič 4, Babič 8 in M. Mišič 18.

T.

TOZD HLADNA VALJARNA JESENICE PRVAK V BALINANJU

Konec preteklega meseca se je zaključilo prvenstvo železarne Jesenice v balinanju za leto 1977. Tudi tokrat je bilo za to športno panogo dosti zanimanja, saj je na prvenstvu sodelovalo sedemnajst ekip iz posameznih temeljnih organizacij združenega dela in delovnih skupnosti.

Prvenstvo je potekalo na balinišču v Bazi, kjer je bilo vsak popoldan tekmovalje med posameznimi ekipami, ki so se trdo borile za vstop v finalni del. Za organizacijo je poskrbela komisija za rekreacijo pri izvršnem odboru sindikata Železarne, za izvedbo pa člani balinarskega kluba Jesenice pod vodstvom Stanka Pulca.

REZULTATI: 1. TOZD Hladna valjarna Jesenice, 2. TOZD Valjarna Zice in profilov, 3. TOZD Vzdrževanje, 4. TOZD Strojne delavnice, 5. TOZD Valjarna bluming-štel, 6. TOZD Jeklovlek, 7. TOZD Žebjarna, 8. DS SEO - TKR - Novogradnje, 9. TOZD Žičarna 10. TOZD Hladna valjarna Bela.

J. R.

Šah

NEODLOČENO Z DRAVOGRADOM...

V četrtem kolu prve slovenske šahovske lige so jeseeniški gostovali v Dravogradu, kjer so igrali z istoimensko ekipo neodločeno 5:5. Tudi v tem kolu so jeseeniški nastopili nekompletni, saj zaradi bolezni ni nastopila Pongračeva, manjkala pa sta tudi standardna člana prve ekipe Krajnik in Tratnjek. Po daljši krizi so tokrat člani zaigrali boljše in osvojili nekaj dragocenih točk. Za jeseeniško ekipo so zmagali: Pavlin, Krničar, Strle, neodločeno pa so igrali: Zorko, Čuha, Marušičeva in Rodman, izgubila pa sta Majtan in Železnik, medtem ko je bila partija na drugi ženski deski predana.

...IN PORAZ S KRANJEM

Na Jesenicah pa sta se srečali v petem kolu ekipi SD Jesenice in SD Kranj. Gostje so prišli na Jesenice v popolni postavi s štirimi mojstrskimi kandidati in so veljali za velike favorite. Po ogorčeni borbi, ki je trajala šest ur, so Kranjčani zmagali z rezultatom 6:4. Za domače moštvo so bili uspešni: Pongračeva, Železnik, še posebej pa sta se z lepima zmagama izkazala Strle in Pavlin. Pavlin, ki je igral v vseh petih kolih lige, je do sedaj nabral že 3,5 točke in ima lepe možnosti, da osvoji naslov mojstrskega kandidata. Zato mora iz preostalih štirih kol osvojiti še dve točki.

V soboto in nedeljo, 12. in 13. novembra, jeseeniški gostujejo v Mariboru, kjer bodo odigrali srečanja 6. in 7. kola z ekipama Kovinarja in Branika.

MESEČNI HITROPOTEZNI TURNIR ZA PIONIRJE IN PIONIRKE

Na mesečnem hitropoteznem turnirju za pionirje in pionirke je nastopilo kar 16 pionirjev in šest pionirk.

Pri pionirkih je zmagala Klinarjeva iz osnovne šole Prežihov Voranc, ki je osvojila štiri točke, druga je bila Jekličeva z istim številom točk, vendar je izgubila medsebojni dvoboj tretje mesto pa je osvojila Kobentarjeva, ki je zbrala tri točke, obe iz iste šole.

Pri pionirjih pa se je bila borba za vsako točko, saj je na koncu znašala razlika med prvim in petim samo 1,5 točke. Prvo mesto je osvojil Črnikič iz osnovne šole Prežihov Voranc, medtem ko sta si drugo in tretje mesto razdelila Kokošar iz osnovne šole Mojstrana in Horvat iz osnovne šole Prežihov Voranc. Sledijo pa Bešič, Tučan in Bregant, vsi osnovna šola Prežihov Voranc.

M. Jan

Namizni tenis

REKREACIJSKO TEKMOVANJE

Končno bo tudi v naši občini steklo tekmovalje v športno rekreacijskih igrah v namiznem tenisu. Na razpis ZTKO Jesenice se je prijavilo deset ekip iz delovnih organizacij in telesno kulturnih organizacij.

Tekmovalje se bo pričelo v petek, 11. novembra. Vseh deset ekip se bo med seboj srečalo po dvakrat. Za ekipe nastopa po šest tekmovalcev, med katerimi pa nihče ne sme biti član regijske selekcije.

I. KOLO - 11. NOVEMBRA:

NTK Jesenice : Zdravstveni dom ob 18. uri, TVD Partizan Jesenice : Kovinar : Železnik ob 18,30, samski dom Kovinarja Jesenice : Remotne delavnice : Murova ob 20. uri, TVD Partizan Jesenice : RTA : Plavž ob 20. uri, TVD Partizan Jesenice : Podmežaklja : SD Golica ob 18. uri, Planina pod Golico.

R. F.

Ekipa TOZD Hladna valjarna Jesenice - prvak Železarne v balinanju za leto 1977, ki je nastopala v postavi: Stanko Pulec, Boris Jeklič, Janez Oven, Ciril Grabner in Dušan Prešern.

URNIK REKREACIJE INTERESNIH SKUPIN

Komisija za športno rekreacijo pri izvršnem odboru sindikata Železarne nam je posredovala razpored, po katerem lahko vadijo naši sodelavci v rekreacijskih interesnih skupinah.

Razpored preko tedna je naslednji:

KEGLJANJE NA ASFALTU NA ŠPORTNEM IGRIŠČU V PODMEŽAKLJI:

v ponedeljek od 16. do 22. ure, v torek od 9. do 12. ure, v sredo od 15. do 17. in od 20. do 22. ure, v četrtek od 9. do 12. ure, v petek od 9. do 12. in od 15. do 22. ure, v soboto pa od 9. do 12. in od 15. do 19. ure.

DRSANJE V HALI V PODMEŽAKLJI:

v petek od 20. do 22. ure.

REKREACIJSKA VADBA ZA MOŠKE:

v torek v telovadnici ŽIC od 20. do 22. ure in v telovadnici osnovne šole Mojstrana od 18.30 do 21.30; v sredo v prostorih TVD Partizan Žirovnica od 20. do 22. ure; v četrtek v telovadnici ŽIC od 20. do 22. ure in v prostorih TVD Partizan Javornik - Koroška Bela od 20. do 22. ure; v petek v telovadnici ŽIC interesne skupine od 17. do 17.55.

REKREACIJSKA VADBA ZA ŽENSKO:

v torek v prostorih TVD Partizan Jesenice od 20. do 21.30; v četrtek v prostorih TVD Partizan Jesenice od 20. do 21.30, v telovadnici ŽIC od 17.55, v prostorih TVD Partizan Žirovnica od 18. do 20. ure.

KOŠARKA:

v torek v telovadnici ŽIC od 17. do 17.55.

TRIM KAMINET:

v torek v telovadnici ŽIC za ženske od 20. do 21. ure in za moške od 21. do 22. ure, v gasilskem domu pa od 18. do 22. ure; v četrtek v telovadnici ŽIC od 20. do 22. ure; v petek v gasilskem domu od 18. do 22. ure.

JESENIŠKI SMUČARSKI TEKAČI PRED SEZONO

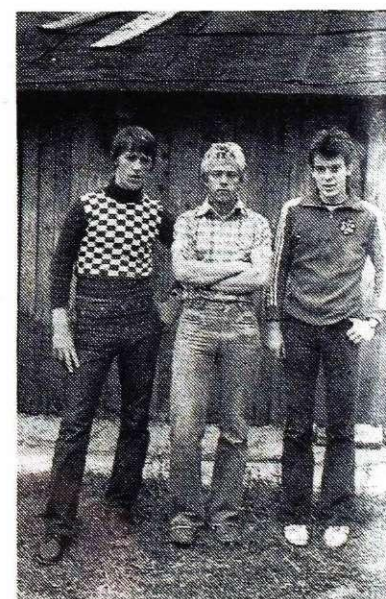
Zima nam počasi trka na vrata in tako se bo kmalu začela tudi sezona za jeseeniške tekače. Člani sekcije za teke pri občinski zvezi smučarskih organizacij Jesenice pravijo, da so čas od preteklega sezone dobro izkoristili za suhe treninge, ki so potekali v posameznih klubih. Na določen čas so se trenerji sestali in ocenili letne kondicijske treninge ter izvajali tudi testiranja. Jeseeniški tekači so lani v vseh kategorijah dosegli precej dobrih rezultatov, kar je bil dokaz, da je jeseeniški tekaški šport spet v vzponu.

Sedaj tekači v glavnem čakajo le še na sneg, kjer bodo izpili še zadnje zamahe in se kondicijsko utrdili. V letošnji sezoni pri sekciji največ računajo z naslednjimi tekači: Tonetom Djuričičem pri članih, Mrakom in Dušanom Djuričičem pri starejših mladincih, Kustecom in Gracarjem pri starejših pionirjih, z Mirjano in Branko Martinovič pri starejših pionirkah, Bojano Kobentar pri starejših mladinkah in Jano Mlakar pri mlajših pionirkah. Vsi navedeni tekači so člani selekcije državne reprezentance, s še nekaterimi drugimi tekači pa sestavljajo tudi občinsko tekaško reprezentanco.

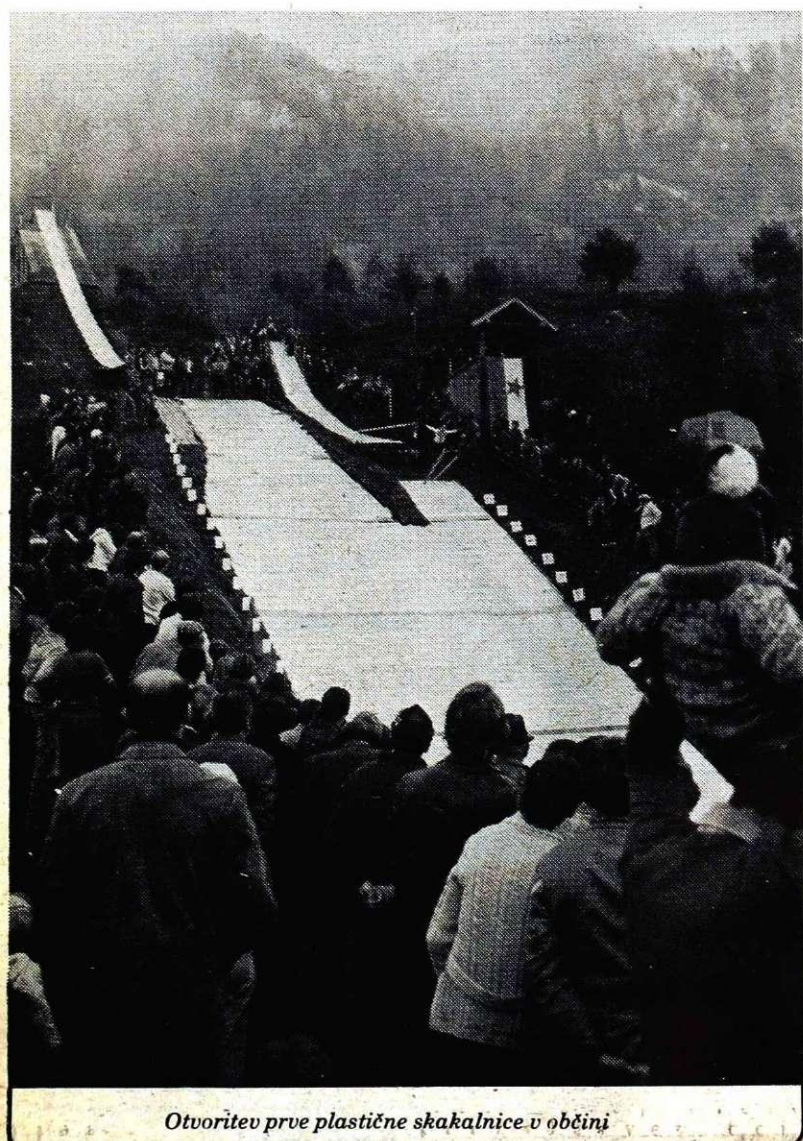
Najbolj trde poletne treninge so prav gotovo imeli Tone in Dušan Djuričič ter Branko Mrak, saj so naredili skupaj kar deset tisoč kilometrov. Pred nedavnim so se kot člani državne tekaške reprezentance udeležili še treninga na snegu, in sicer v avstrijskem kraju Dachstein. Poleg teh tekačev se je tega treninga udeležil tudi trener jeseeniške tekaške reprezentance Alojz Kerštajn.

Zapišimo še, da je eden najboljših tekačev med člani v Jugoslaviji Tone Djuričič kandidat za svetovno prvenstvo v tekih, ki bo prihodnje leto v finskih mestu Lachtiju, Darko Mrak pa je kandidat za evropsko prvenstvo.

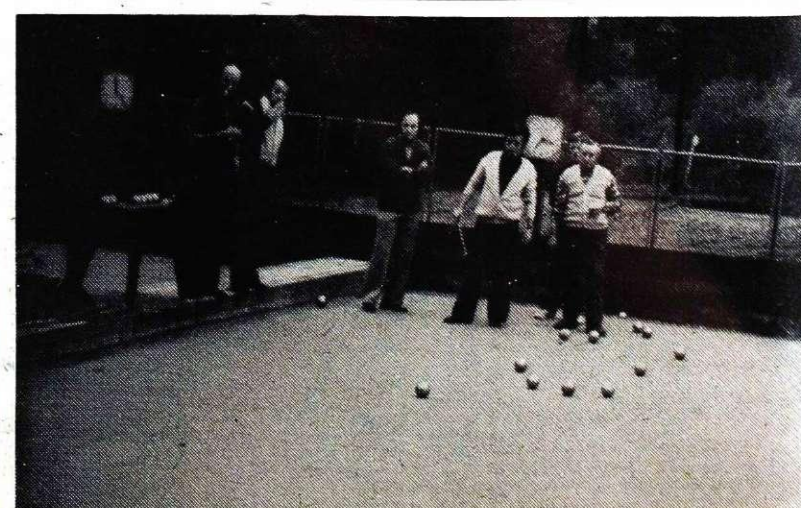
J. R.

Dušan in Tone Djuričič ter Darko Mrak, najboljši smučarji tekači v naši občini

Otvoritev prve plastične skakalnice v občini

S prvenstva železarne v balinanju